www.svoboda.com

DEC 8 1919

Published and distributed under permit (No. 781), authorized by Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Jersey City, New Jersey. — By order of the President, A. S. BURLESON, Postmaster General.

РІК ЗАЛОЖЕНЯ 1893.
„СВОБОДА"
"LIBERTY"
виходить три рази на тиждень
вівторок, четвер і суботу
видає
„УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"
82 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Всі листи, мові-ордери і чеки треба виписувати на адресу „SVOBODA".

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.
„SVOBODA"
("LIBERTY")
THE UKRAINIAN NEWSPAPER
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by UKRAINIAN NAT'L ASSOCIATION
at 82 Grand St., Jersey City, N. J.
The best advertising medium.
Rates furnished on application.

ОКРЕМЕ ЧИСЛО 4 ЦЕНТИ Урядовий орган Українського Народного Союза — "SVOBODA" — Official organ of Ukrainian National Association. SINGLE COPY 4 CENTS

РІК XXVII. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ., СУБОТА, 6-го ГРУДНЯ 1919. Ч. 145. VOL. XXVII. JERSEY CITY, N. J. SATURDAY, DECEMBER 6, 1919. No. 145.

ВІСТИ З УКРАЇНИ.

„НЕХАЙ ЖИЄ СВОБІДНА І НЕЗАВИСИМА САВЕТСЬКА УКРАЇНА",

кличе Троцький у відозві до жовнірів на українськім фронті.

ЛОНДОН, 3. грудня. — Большевицький міністер війни, Лев Троцький, видав до саветських військ на українськім фронті гарно вистилізований приказ, в якім він звертаєть ся до своїх жовнірів, щоби вони, завдаючи безмилосерні удари генералови Денікінови, з належним поважанем і любовю відносили ся до українських робітників.

Троцький заявляє дальше у своїй відозві, що задачею большевиків не є завоювати Україну, але її освободити, і тому він надієть ся, що українські робітники рішать утворити тісний братерський союз зі саветською Росією. Приказ кінчить ся словами: „Нехай жиє свобідна і независима саветська Україна".

УКРАЇНСЬКІ ВІЙСКА ЗДОБУЛИ ПОЛТАВУ, КАТЕРИНОСЛАВ І БЕРДИЧІВ.

Українські війска получили ся з галицькими до боротьби проти Денікіна.

БЕРНО (Швайцарія), 3. грудня. — Тутешна українська місія одержала вістку, що українські війска ген. Петлюри по зазнятій битві з військами ген. Денікіна здобули Катеринослав, Полтаву і Бердичів враз з великою скількостию военних матеріялів і поживи.

Українське правительство доносить, що дві сильні армії — українська і галицька — получили ся разом до боротьби проти Денікіна.

ВІЙСКА ГЕН. ДЕНІКІНА ОПОРОЖНИЛИ СУМИ.

Завзяті бої на лінії Козятин-Фастів.

ЛОНДОН, 3. грудня. — Урядовий звіт ген. Денікіна доносить, що большевицькі війска розпочали дня 29. падолиста сильні напади на укріплену лінію, яка боронить Царицина, але війска добровольців відбили всі напади, беручи богато полонених.

Ген. Денікін доносить, що його війска були приневолені опорожнити місто Суми в околиці Лгова та що саветські війска потерпіли велику невдачу в битві між Козятином і Фастовом, втративши богато полонених.

(Місто Суми находить ся в північно-західній части харківської губернії).

ВІЙСКА ДЕНІКІНА ВІДЗИСКАЛИ ФАСТІВ І БЕРДИЧІВ.

З причини великих снігів военні операції зістали значно припинені.

ЛОНДОН, 4. грудня. — Военне бюро оголосило слідуючий звіт про военне положенє ген. Денікіна:

„В полудневій Росії большевицькі війска осягнули лише малий успіх в протягу послідного тижня, а то головно з причини великих снігів, що в значній мірі спинило военні операції. Війска ген. Денікіна відвоєли на сім фронті декуди побіди. Перевівши успішний протинаступ в напрямі Курска, вони відперли большевицькі війска і зближили ся на 30 миль до міста.

„На полудневім заході від Києва війска ген. Денікіна перевели протинаступ, відзискуючи Фастів і здобуваючи Бердичів".

(Фастів лежить в полудневій части київської, а Бердичів в полудневій части волинської губернії).

ВІСТИ З УКРАЇНИ.

(На підставі старокравех часописий).

Українсько-польський розем.

Варшава, дня 10. падолиста, 1919. — Дня 9. падолиста с. р. продовжено розем на українсько-польськім фронті на дальших 10 днів.

За головний український штаб: — Полк. Данильчук.

Денікін не приймає пропозиції антанти.

Пірік, Швайцарія, 28. жовтня. — Телеграфують з Берліна:

Центральна аґенція доносить, що в українських кругах Берліна ходить чутка, що генерал Денікін приняв дуже холодно Маклакова. Пропозиції антанти, принесені Маклаковом, змагають в дійсности до того, щоби установити коаліційний уряд, в котрому кадети і соціялісти були би репрезентовані пропорціонально до їх чисельного значіння. Ці пропозиції є правно противні намірам ген. Денікіна, що у своїй проклямації проголошує „ґрадніками отечества" народи окраїн через те, що вони користають з ослаблення Росії, щоби відірвати свої території. Ген. Денікін голосить, що він бажає арестувати Росію і зробити її такою сильною, як була перед революцією.

Безладє в армії Денікіна.

Французька газета „L'Humanite" подає, що в руки українського генерального штабу попав документ, який потверджує розклад денікінської армії. Є се рапорт, предложений одним офіцером полковникови Апухтинови. В рапорті доносить згаданий офіцер, що в його полку більша частина жовнірів дезертирувала і нема ким доповнити полку. Полкова каса порожна. Трем не доставив ні оружя ні набоїв. Супроти сього полк не спосібний до ніякої діяльности.

Українська преса в Києві.

Українські часописи в Києві під кнутом Денікіна, хоч тяжко придавлені, всеаки не зникли. На місце закритої „Ради" за статю Єфремова „Неправмирні", виходить газета „Громіна".

В Києві.

З Києва доносять деякі подробиці про останні дні панованя Денікіна. Причіп большевиків був дуже нетайний. В останній хвилині денікінці арештували редактора „Ради" Ніковського та Сергія Єфремова. На які одначе чорносотенці встигли втекти. Деякі з них, примірм ренеґат Савенко, попали в руки комуністів.

Шульгін в неволі у большевиків.

З Козятина доносять, що большевики відчас послідного занятя Києва взяли до неволі много чорносотенців, між ними Шульгіна, редактора „Кіевлянина".

Закрите української Академії Наук в Києві.

На приказ Денікіна закрито в Києві українську Академію Наук, а на її місце основано московську.

М. К. Заньковецька в Києві.

Як повідомляють українські газети М. К. Заньковецька під теперішний час перебуває в Києві, де виступає в українському театрі. Виступи її переміняють ся у великі овації.

Арешт М. Семенка.

В Києві добровольці заарештували поета Михайла Семенка.

Дальші арештовання в Києві.

Київська „Рада" доносить про арештовання співробітника Централі В. Д. Коваля і Павла Денисенка, відомих кооператорів. Причина арештовання невідома.

Газета повстанців.

В Козятині недавно почала виходити нова часопись п. з. „Український Повстанець". Часопись редаґує колеґія при давній отаману Зелінку. В часописі містять ся накази республіканського уряду, статі, вірші та відозви.

Український університет у Камениці.

Дня 22. жовтня с. р. минув рік віку заснованя четвертого українського університету в Камениці (перші три: в Києві, Харкові і Полтаві). Університет у Камениці має 5 факультетів з 40 професорами, і ректором д-ром Іваном Огієнком на чолі.

В минулому році мимо несприятливих відносин і большевицької інвазії видав університет, який є тепер виключно закритя трох инших університетів Денікіном, одиноким огнищем української науки, богато праць. Число слухачів виносить 1.500 осіб. Українська культура бачить в сих роковинах загально національне свято. Українські школи й університети се твердині народу для вибовреня державної самостійности України.

На Полтавщині.

Панованє Денікіна на Полтавщині зазначуєть ся постійним переслідуванням всього, що українське. „Контрровідка" се нічого иншого, як колишнє царська охрана. Переводить вона раз-враз ревізії й арештованя. В місточку Хоролі на недавному учительському зїзді, коли зібрані піднесли протест проти утиску української школи, арештовано 300 учителів. Не краснє живеть ся селянству. Поміщики вернулись; відібрали свою землю і ще примушують селян до безплатних робіт, як в часи кріпацтва. Се викликало у селян різкий протест у виді повстань. Хоч Денікін обіцює переведенє земельної реформи, то селяни йому не довірюють. Повстання, які мають всюди національний характер, поширюють ся по цілій Полтавщині. В Золотоноші і Переяславі розстріляно відділи Шепеля, до якого пристають всі, що не повинуються ся мобілізаційним приказам Денікіна.

Вечір О. Олеся.

Каменецька газета „Україна" повідомляє, що в Катеринославі український клюб „Рідна Оселя" улаштував вечір поезій О. Олеся.

Осібна кубанська армія.

З Кубані доносять:

„Кубанська Рада, щоби охоронитись на будуче перед апетитами Денікіна розпочала орґанізацію відрубної кубанської армії, яка підлягати-ме тільки кубанській Раді. Денікін уживає всіх способів, щоби не допустити до кубанського „сепаратизму".

Жнива на Україні.

„Сентрал Нюс" доносить, що жнива на Україні сього року були дуже великі. Хліба подостатком так, що мають ся його вивозити заграницю. Жнива відбули ся всюди в пору. „L'homme libre" пише, що так гарний стан жнив стіл задачиним найцінному зарядови сеї країни. Тому й треба Франції нечайно визнати незалежність України і нанязати з нею торговельні зносини щодо виміни товарів. Большевицьке бюро доносить, що сегорічний врожай на Україні виносить неменше як 1 міліярд 4 міліони 144 тисячі пудів збіжа.

Білоруське посольство в Камениці.

До Камениця прибуде білоруське посольство, яке постійно перебуватиме при уряді У. Н. Р.

В склад сього посольства входять між иншими Олександер Цвіткевич яко голова; Ол. Головінський, радник; Юрко Камарзінет, секретар.

Білоруський посол відвідав тов. міністра закордонних справ др. В. Стародорольського і вручив йому від білоруського уряду уповажнюючу грамоту.

В РОСІЇ.

МИРОВА КОНФЕРЕНЦІЯ В ДОРПАТІ.

Большевицькі посли прибули до Дорпату.

ДОРПАТ, 4. грудня. — Большевицька мирова делеґація прибула тут нині на мирову конференцію з представниками прибалтійських країв.

Перше засїданє відбудеть ся нині пополудни.

ПЕРЕГОВОРИ МІЖ БОЛЬШЕВИКАМИ І ПРОЧИМИ СОЦІЯЛІСТИЧНИМИ ПАРТІЯМИ.

Соціяліст-революціонер Вольський і меньшевик Семковський мають війти в склад саветського кабінету.

КОПЕНҐАҐЕН, 2. грудня. — Переговори між большевиками і представниками прочих соціялістичних партій в саветській Росії вислвали спільної акції відбувають ся дальше з добрим успіхом.

Як се подають вісти, прийшло вже до порозуміня в справі отсих двох точок:

1. Совєт народних комісарів, саветське правительство і инші саветські орґанізації позістають надальше з тим, що в їх склад війдуть також соціялісти революціонери і меньшевики.

2. Згідно зі жаданем соціялістів-революціонерів приступлено до знесення „чрезвичайки" (комісія до поборюваня протиреволюції), а на її місце буде утворена нова комісія до боротьби з реакційними елементами і спекулянтами.

Між кандидатами на народних комісарів згадуєть ся імя соціяліста-революціонера Вольського і меньшевика Семковського.

ВІЙСКА КОЛЧАКА ОПОРОЖНИЛИ МІСТО ТОМСК.

Сибірські земства проти режіму Колчака.

ІРКУТСК, 28. падолиста. — Саветські війска обсадили місто Татарскую, при сибірськім зелїзничім шляху 100 миль на схід від Омска. Війска Колчака опорожнюють місто Томск. Американський консулят і американський Червоний Хрест перенесли ся з Томска до Іркутска.

На зборах представників східно-сибірських земств була замітна сильна опозиція проти режіму ген. Колчака. Часописям заборонено щонебудь про се писати. В місті панує спокій.

Новий Кабінет адм. Колчака.

ВАШІНҐТОН, 3. грудня. — Департамент заграничних справ одержав нині урядову вістку про склад нового кабінету адм. Колчака.

На чолі кабінету стоїть Пепеляєв, який рівночасно задержав уряд міністра внутрішних справ. Місто-предсїдателем є Третяков, який рівночасно є урядуючим міністром заграничних справ. Теку міністра фінансів обіймив Бурішкін, а міністра війни на час війни ген. Ханґін. Прочі члени кабінету позістали на своїх урядах.

Програма нового сибірського правительства.

ІРКУТСК, 2. грудня. — Новоутворене всеросійске правительство, на чолі котрого стоїть премієр Пепеляєв, оголосило нині слідуючу проґраму:

1. Найвисша власть спочиває в руках кабінету міністрів, покликаних премієром Пепеляєвим і іменованих адм. Колчаком.

2. Увільнене цивільної адміністрації від політичного впливу військових провідників.

3. Рішуча боротьба проти надужить і несправедливости безоглядно на те, котра партія або ґрупа сього допускаєть ся.

4. Розширене впливу будучого конґресу земств і міських дум.

5. Тісні зносини між правительством і народом та співпраця зі всіми здоровими елементами опозиційними.

6. Тісні і приязні зносини з Чехо-Словаками.

7. Сильне попране орґанізовани армії добровольців.

8. Строгі зарядженя, щоби запобігти недостачі матеріялів для армії.

9. Дальше зменшенє міністеріяльних штабів.

Армія Юденича на американськім харчи.

ЛОНДОН, 3. грудня. — Американські склади ложили у Віборгу і Ревали, в яких нагромаджено поживу для населення Петрограду на случай здобутя його військами ген. Юденича, служать тепер до виживлення північно-західної російської армії, яка приневолена утікати під сильним напором большевицьких військ.

Що найменьше два полки ген. Юденича перейшли вже естонську ґранницю і їх сейчас розоружено. Кажуть, що ген. Юденич вдоволений, що не має клопоту, бо американський адміністратор запомогової акції дбає про одїж і поживу для його жовнірів. В дійсности пожива належить до Росії, бо вона заплатила за ню рублевими нотами; заходить однак питанє, чи ті рублеві ноти будуть колись заплачені.

„Тільки один цар може спасти Росію", каже ген. Денікін.

КОПЕНҐАҐЕН, 2. грудня. — В одній одеській часописи був поданий недавно зміст заяви ген. Денікіна, в котрій між иншим говорить ся:

„Упадок давних правительств кн. Львова і Керенського було ясним доказом, що для Росії самодержавіє є конечне. Тільки один цар міг би спасти Росії".

В одеських часописях згадуєть ся також, що ген. Денікін заявив ся рішучо проти скликання установчих зборів, а також проти рівноуправнення Жидів і инших народів Росії.

Большевики мають вже отвертy дорогу до Афганістану.

ЛОНДОН, 4. грудня. — Военне бюро подає отсї вісти про военне положенє на Сибіри:

„Театром ґіжних великих можливостий є Туркестан, де большевицька діяльність в останних часах сильно змогла ся. Ташкентське правительство вислало комісара до Мерв (російської закаспійської области), а Ленін, як доносить, вислав знова туди з Москви знавців оріентальних мов до ширення большевицької пропаґанди. Значне число знавців східних язиків вислало саветське правительство також до Індії, Персії і на далекий схід.

„Між большевиками і Афганістаном нема тепер ніяких ворожих війск, що пособіле поширеню большевицької пропаґанди.

„На східнім фронті наступ большевиків відбуваєть ся без перестанку дальше".

В БЕЛЬҐІЇ.

Бельґійський престол також хитаєть ся.

Париж, 4. грудня. — Аґітація в цїли поваленя королівського престола в Бельґії є одною з причин, що бельґійський король Альберт не був присутний на отвореню сесії нового парляменту, як се доносить „Л'Антрансіґан".

„Бельґія є вписана на лїсту загрожених монархій, яка обіймає Еспанію, Італію і Румунію", пише висше згадана часопись.

В ЧЕХІЇ.

Кріза в чеськім кабінеті.

ПРАҐА, 3. грудня. — З причини виступленя чеської народної соціялістичної партії з коаліційного чеського правительства, якого головною підставою були народна соціялістична і соціял-демократична партії, наступила поважна кріза, яка може спричинити упадок теперішного соціялістичного чесько-словацького правительства.

Народна соціялістична партія виступила, протестуючи отсим проти радикальному напрямови, який сильно приймив ся в рядах соціял-демократичної партії.

Надіють ся, що з тої причини соціялістичне правительство В. Тускара буде мусїло устпити, а його місце займе нове правительство, в склад котрого війде більше представників партій буржуазійних.

В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ.

РЕЗОЛЮЦІЯ В СПРАВІ ПОКІНЧЕНЯ ВІЙНИ.

Надіють ся, що конґрес не ухвалить сеї резолюції.

ВАШІНҐТОН, 4. грудня. — Посол Тінкгем з Масачусетс вніс нині резолюцію, в якій сказано, що війна з Німеччиною вже покінчена.

Посол Тінкгем є певний, що резолюція буде ухвалена, бо ся справа була предметом нарад на засїданю републиканської партії і резолюція є їх вислідом.

Більшість однак членів комісії для заграничних справ противить ся резолюції і вони не думають, щоби вона перейшла. Вони стоять на тім становищи, що справа мира має бути вперше порішена в сенаті та що палата послів не повинна сеї справи розбирати так довго, аж доки сенат не вичерпає всіх средств щодо ратифікації мирового договору.

З МИРОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ.

НІМЕЧЧИНА НЕ ХОЧЕ ПІДПИСАТИ МИРОВОГО ПРОТОКОЛУ.

Американські делеґати здержали свій виїзд.

ПАРИЖ, 2. грудня. — На підставі давнійшої ухвали мирової конференції мировий договір з Німеччиною мав бути остаточно потверджений до 1. грудня, а дня 1. грудня мало відбути ся урядове проголошенє закінченя війни. Тимчасом голова німецької делеґації повідомив мирову конференцію, що німецьке правительство не піднише ратифікаційного протоколу з причини дуже ріжних услівий, на які німецьке правительство рішучо згодити ся не може.

Заходить можливість, що алїянти будуть приневолені ужити оружної інтервенції супроти Німеччини.

Становище німецького правительства показуєть ся в останнім часї щораз більше визиваюче. Відкиненє мирового договору американським сенатом додало Німцям відваги і охоти до опозиції. Ходить чутка, що Німеччина має 3,000.000 добре зорганізовану армію і нова війна не була би великою несподіванкою.

З причини грізного політичного положеня в Европі американські делеґати, які вже в протягу сього тижня мали виїхати з Парижа домів, відложили свій виїзд з Европи на невизначений час.

Англія заповідає, що Німеччина буде силою приневолена признати мировий договір.

Глезгов, 4. грудня. — Є. Бонар Ло, промовляючи на політичних зборах, заявив, що Німеччині не вдасть ся оминути ратифікації мирового договору, користаючи з того, що американський сенат його не ратифікував. Бонар Ло заявив, що алїянти, коли зайде конечність, є готові ужити навіть сили, щоби запевнити ратифіковане Німеччиною мирового договору.

Головна рада радить над відмовним становищем Німеччини.

ПАРИЖ, 4. грудня. — Головна рада мирової конференції зійшла ся нині на нараду в справі відмовного становища Німеччини, яка не хоче підписати ратифікаційного протоколу.

Ґен. Фош брав також участь в засїданю. Перебіг нарад не звісний.

СПРАВА ПОЛЬЩІ.

ПОЛЬЩА ВЖЕ УМУЧЕНА ДОВГОЮ ВІЙНОЮ.

Польські ліві партії жадають покінченя війни зі саветською Росією і Україною.

КОПЕНҐАҐЕН, 2. грудня. — Одержані тут вісти доносять, що не лише польські соціялісти і ліві партії селянські в Польщі домагають ся покінченя війни і заключеня мира, але також і партії консервативні. Послідні почали навіть орґанізувати масові віча по цілій Польщі і домагають ся зовсім рішучо, щоби польське правительство здержало дальшу війну проти саветської Росії і України.

В Польщі увязнено провідників комуністичного руху.

Варшава, 4. грудня. — Польська тайна поліція увязнила в протягу останних шістьох тижнів майже всіх провідників комуністичного руху в Польщі.

На чолі комуністичного руху стоїв центральний комітет, зложений зі 6 осіб. Головою комітету був Горовіц, бувший большевицький посол в Швайцарії, якого прогнано з відти і він прибув до Польщі. Пятьох членів центрального комітету вже увязнено; трох увязнено ще перед місяцем, перед проголошенем земельного страйку, при помочи котрого большевики надіяли ся викликати в Польщі большевицьку революцію.

Перед кількома днями поліція увязнила цілий екзекутивний комітет комуністичної партії, який складав ся з 14 осіб. Арештовані спіраджували в значній мірі большевицьку аґітацію в Польщі. До недавна підчас кождої соціялістичної демонстрації роздавано велику скількість большевицької аґітаційної літератури. Тепер виглядає, що большевицька пропаґанда в Польщі зовсім устала.

Смерть американського летуна у Львові.

ЛЬВІВ, 28. падолиста. — Нині рано згинув тут поручник Едм. Ґ. Ґрейвс з Бостону, член воздушної ескадри „Косціушко". Його літак злетів на дах палати гр. Потоцького, де мають поміщенє члени Американського Червоного Хреста. З причини розбитя машини розлила ся по даху гасолина, від чого вибух огонь, який знищив майже цілий будинок.

Сьому випадкови приглядали ся сотки людий, які зібрали ся були на торжество в честь річниці освободженя Львова від Українців.

Коли ескадра „Косціушко" літала понад містом, поручник Ґрейвс летів понад головною улицею у висоті кількасот стіп, роблячи ріжні маневри літаком. Підчас того праве крило літака зломало ся. Ґрейвс зовсім холодно скочив з літака, держучи парасоль, уживаний при літаках і бальонах, щоби спустити ся на землю. Але висота не була достаточна, щоби парасоль міг отворити ся, і Ґрейвс впав на землю, погибаючи на місци, підчас коли його літак впав на палату гр. Потоцького.

"SVOBODA" (LIBERTY)
the Ukrainian newspaper published three times a week: Tuesday, Thursday, and Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ESTABLISHED 1893

VLADIMIR B. LOTOTSKY, Editor-in-Chief,
ANDREW SAWKA, Business manager.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION: United States:		ПЕРЕДПЛАТА: в Заучених Державах:	
1 year	$3.75	на рік	$3.75
6 months	$2.00	на пів року	$2.00
3 months	$1.25	на 3 місяці	$1.25
to Jersey City and to foreign countries:		В місті Jersey City і за границю:	
1 year	$5.00	на рік	$5.00
6 months	$2.50	на пів року	$2.50
3 months	$1.50	на 3 місяці	$1.50

Single copy 4 cents. Поодиноке число 4 центи.

За кожду зміну адреси платить ся 10 центів.

Адреса: SVOBODA, 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Телефон Адміністрації і Редакції — 498 Montgomery.

Телефон Гол. канцелярії Укр. Народного Союза — 1838 Montgomery.

Всі мові-ордери і чеки треба виписувати на адресу "Svoboda".
При висилкою замовлення належить долучити мові-ордер або чек.

За всі оголошення поміщувані в „Свободі" редакція не відповідає.

ЧИ ПОЛЯКИ Є ЦИВІЛІЗОВАНИЙ НАРІД?

Про цивілізацію сказав один мислитель таке:

Цивілізація се така лише громадська організація, котрої прикметою є, що жаден чоловік не сьміє нарушити безкарно прав другого чоловіка.

Коли ту засаду примінити до народів, то між ними можна найти таких як Прусаки, Поляки, Мадяри, Турки, котрі не вміють пошанувати безкарно права других людий.

Прусаки не вміли шанувати прав других людий поти, поки їх не покарано; поки не понесли тяжкої невдачі. Аж по тій карі, під примусом, мусіли пошанувати права других народів і віддати се, що в них загарбали.

Тесаме стрінуло Турків за те, що в неволї держали другі народи і тяжко їх переслідували.

Тогосамого теж діждались Мадяри за кайдани, якими сковували другі народи.

І тесаме жде також Поляків за такісамі злочини: за злочини прусацькі, мадярські і турецькі, які всї разом мусять зложитись на купу, аби дорівнати злочинам польським.

Ті злочини у Поляків не нові. Поляки протягом цілої історії ніколи не були инакші. Все в боротьбі із сусїдними народами визначались найстрашнїйшими звірствами, злочинами і рабунками. Все оставляли за собою руїну, знищене, кров і могили.

А за ними ішло все тільки вічне прокляте, що виривалось з душі напідненого народу.

Се прокляте впало на цїлу Польщу і вона доси в нїм ходить як в блудних снах.

Нинї, коли другі народи кровю своїх синів заплатили за волю, яку здобули другим народам, **і коли Польщі виборали й подарували волю ,вона перший знак руху своєї руки по скиненю кайданів показала тим, що простягнула її до злочину — до найстрашнїйшого злочину, якого нарід може допуститись: до обрабовання з волї другого народу, котрий теж щойно вибив ся на волю.**

Вона простягнула свою руку до того злочину і першим її вчинком по дарованю їй волї було: **окровавити її кровю сусїда та обрабувати його з волї.**

Нова, штучна польська імперія нинї стоїть перед цїлим світом сплямлена українською кровю.

Вона стоїть також сплямлена литовською кровю.

І сплямлена кровю білоруського народу.

Стоїть перед світом як злочинець перед судом. І вибріхуєть ся таксамо як злочинець. Закриває окровавлені руки; ховає зрабоване добро і представляє себе невинною.

І тому то власне треба Українцям, Литовцям і Білорусинам стати перед світом; здерти заслону із злочинця та показати на його закровавлені руки і на добро, закрадене у сусїдів.

Се справа нелегка, аби цїлий світ пізнав правду і став в її обороні, а засудив злочин.

Але ту працю треба зробити, і треба зачати її сейчас.

Нїхто другий її не зробить, як не зробять нападені Лїшнею народи: Українцї, Білорусини і Литовцї.

Як би вони се занедбали, то тільки помогли би злочинцеви скривати злочин і ще якийсь час його продовжати.

Але вони мусять взятись сейчас до дїла і розкрити правду перед цїлим сьвітом.

Нехай сьвіт пізнає, що відгребано тільки старого злочинця, а надано йому імя держави!

Нехай сьвіт знає, що злочину не можна скривати анї терпіти!

Нехай сьвіт знає, з ким має до дїла, і нехай покаране злочинця!

Суд над польською імперією без найменьшого сумніву потвердить ту давну правду, що Польща не була, не є і поти не буде цивілізованою державою, поки її злочини не будуть покарані, і поки вона не буде змушена силою — пошанувати права других.

Инакшого способу на незивілізовану державу і на нецивілізований нарід нема.

Бо такий нарід тільки спосібний кривдити слабших, а коритись як раб перед сильнїйшими.

Такий нарід не вміє безкрано пошанувати права.

І лише каркою, сильною і болючою, можна його привчити пошанувати право других людий.

НА ПОЛЬСЬКІЙ ПАНОВАНЮ ТЯЖИТЬ ПРОКЛЯТЄ

На польськім пановаию на українських землях все тяжіло прокляте.

Сотки літ кров ллять ся через те панованє.

Через те панованє впала Польща і польський нарід з тим розпадом попав ся в довгу неволю.

Тепер революція в Росії і побіда Америки й алянтів у Франції принесли освободженє польському народови, але ось зараз встало прокляте польського панованя на українських землях і заслонило волю польському народови. Воно, те прокляте, відтягнуло польський нарід від його власної свободи а потягнуло на чужу, українську землю, на галицьку Україну, **битись за привілеї дідичів і за доходи для польських панів** з галицької нафти.

Нехай пропаде Польща; нехай пропаде воля і добробут польського народу, але нехай не пропадає інтерес польського обшарника на галицькій землї!

Таке є прокляте польського панованя і Польща доси з нього не може найти виходу, бо Поляки заслонені тим проклятєм не бачать сьвіта і не знають його.

От недавно, дня 21. падолиста с. р., львівські Поляки обходили яко сьвято річницю нападу на Львів, якого доконали торік в той день. Того дня також міністри з Парижа прислали їм телеграму, що наложили на галицьку Україну 25 літ неволї.

З тої великої радости польські наїзники запросили американського летуна Едмонда П. Грейвса, щоби взяв участь в їх сьвятї і для паради перелетів понад поневоленим Львовом.

Американський летун може собі навіть з того справи не здавав, що се польське панованє в галицькій Україні, сплямлене кровю і носить на собі прокляте, і що та веселість наїзників нічого доброго не віщує. І він зачав кружляти над радіючими польськими наїзниками.

І хоч доля його все доси хоронила в його летах, тут не охоронила.

Він упав і убив ся. Його літак влав на палату польського обшарника Потоцкого при улиці Коперника, ч. 15, і згорів та підпалив палату і скинув великий огонь, який немов осторога спав кровавим полумінєм між радіючих наїзників, аби спамятались і не раділи рабунком завчасу.

Сей огонь, що впав з американського літака між радіючих наїзників, повинен пригадати польським наїзникам, що на їх панованю на чужих землях тяжить страшне прокляте, яке нанизним нічого доброго не віщує.

Се прокляте на польське панованє впало з душі кождого Українця і кождої Українки, котрих польські наїзники обрабували зі свободи.

Се прокляте впало з крови, невинно пролитої польськими наїзниками.

Се прокляте впало з крови старого заслуженого народного робітника, священика Остапа Нижанковського, котрого польські наїзники привязали з Стрию до стовпа і розстріляли, за те, що горов ся за освободженє галицької України.

Се прокляте впало з крови тих малих дітий, котрих польські наїзники кинули в Черчи, рогатинського повіта, в полумінь горіючої церкви, яку самі підпалили.

Се прокляте впало з крови тих соток і тисячів Українців і Українок, котрі склали свої кости в рідну землю, аби її оборонити перед польськими наїзниками.

І, впрочім, се прокляте на польське панованє в галицькій Україні впало з душі і серця міліонів Українців, котрі желають волї свому рідному краєви, а вічної загибелї довголїтній рослятній неволї.

І се страшне прокляте над польським пановаєм на землї українській поти буде висїти, поки се панованє не пропаде раз на все, і поки навіть слух за ним не загине.

МЕМОРІЯЛ САЗАНОВА

предложений мировій конференції в Парижи.

Півофіціяльна варшавська „Газета польска" в 379. ч. подає за часописию „Свободная Рѣчь" з дня 26. вересня с. р. виїмок з меморіялу, який предложив Сазанов іменем російскої політичної ради мировій конференції. Подаємо тут в цїлости сей уступ меморіялу за „Газетою Польскою":

„В короткім історичнім начерку автори (меморіялу) звертають увагу на два підставові стремління польсько-литовської політики в минувшині, характеризуючи її яко безперервни добичі посягання на схід, якому допомогло трудне положенє російської держави. Вислідом сього було відірванє від Росії ряду корінних російських земель, передвсїм Білоруси. Зазначуючи постепенне опанованє литовського елементу польським, автори стверджують панованє на русько-литовських землях польського ренеґту; переслїдування православної віри і політично-економічне упосліджене русько-литовського хлопа.

Правдоє є, що Росія прилучила в тім часї литовські землї, одначе в часї трох розборів Польщі Росія не загарбала ні пяти етнографічних областий Польщі. Тому се історична несправедливість розбору Польщі лежить не в тім, що до Росії вернулись корінно русскі землї, а також не в тім, що Польщі відібрано можність переслїдування Литовців, але в сім, що Австрія і Прусія розділили поміж себе тїло самої Польщі. Було блудом зі сторони Росії принять сього противаславного акту. Тому то Александер I мудрий зависїв про воскресенє Польщі, вирвав ся на віденскім конґресї українських земель в Галичині в користь Австрії, одержавши в заміну польські землї, не тому, щоби побільшити території Росії, але виключно тому, щоби воскресити Польське Королївство, якого був би конституційним монархом.

Ті землї Росія з початком европейної війни добровільно опустила, а тимчасовий уряд зі своєї сторони направив несправедливість супроти Польщі, признаючи її независимість в її етнографічних границях.

Переходячи до розгляду етнографічного складу литовських земель (ґубернія Виленська і Ковенська), Білоруси (ґубернія Минська, Витебська, Могилївска), „полудневно-західної Росії" (ґубернії Волинська, Подільська, Київська) і ґубернії Сувальської, автори опираючись на урядових російських і польських даних, доходять до висновку, що на висше згаданих землях польський елемент становить значну меньшість. Говорячи про заяву Р. Дмовского, що на тих землях Поляки творять значну чисельну меньшість одначе мають перевагу з точки етнографічно і інтелектуального погляду, автори слушно зазначують, що титул посїдання землї не є ще достаточною причиною, щоби віддати чужоземській меньшости суверенність над краєм.

Внесення.

Східні границї Польщі не можуть переступити границь бувшого Польского Королївства з вилученем з того литовських частий сувальської ґубернії і спірної холмської ґубернії. Всї претенсії Поляків до воскресення Польщі в її передрозборових границях належить відкинути, як в ім'я національної засади, так і тривалости міжнародних відносин і тривалого мира.

А) Очевидно, що білоруські землї (Минск, Витебск, Могилів і Сувальська ґубернія) подібно як і українські землї Полудневого Заходу (частина Волинської, Подільської і Подільської ґубернії) повинні лучити ся з Росією. Білоруські і українські стремління можуть одержати як найлїпше здійсненє не у звязи з Польщею, але в єдности з Росією.

Тесаме у відношенню до східної Галичини, прастарої руської провінції, де після самих Поляків істнує більшість 58.69 процент Українців проти 39.63 процент польського елементу. Литовський народ, польонізований у своїх горішних соціяльних верствах, ризикує, що остаточно затратить свою індивідуальність при зіллянню з Польщею, коли єдність з Росією, яка в протязі столїтного панованя ніколи не переводила русифікаторської політики в відношенню до литовських мас (?), є для нього одинокою дорогою.

Б) Щодо Росії то перерваннє всякої звязи з Литвою, Білорусю й Українцями нарушує її житеві, економічні і стратеґічні інтереси. Втрата Литви й Білоруси, позбавляючи Росію простої і скорої комунікації мїж центром, полуднем і балтійськими пристанями, куди ведуть всї головні зелїзничі лінії, принесе могучий удар її економічному житю. Під стратеґічним оглядом перерваннє звязи зі згаданими територіями позбавлює Росію охорони, яка прикриває прості оперативні лінії від центра і північних округів, влучаючи тут і Петроград.

В) Побільшенє Польщі на рахунок Росії є суперечне всіми з добре зрозумілими інтересами самого польского народу.

1) Коли держави, вирвіши ся приголошених засад і маючи на метї створенє фактичної держави, попробують всіми середниками аж до насилля включно, злучити в один бльок Поляків, Німців, Литовців і Українців, **то створять лише другу Австро-Угорщину. Така держава буде скривати в собі від першого дня свого істнованя зародки розкладу, заперечуючи у своїй сути тій засаді національного самоозначення, на основі якої розділено Австро-Угорщину.**

2) Істнованю такої держави загрожує і другий чинник: **ворожнеча сусїдів.** Великість польських претенсій нарушує справедливі права всїх окружаючих народів. Держава штучно зіставлена з кусїв територій, вирваних у сусїдних народів, створює положенє повне небезпек і нерозвязаних конфліктів.

Як би Польща вдоволилась лише польськими провінціями, то мусїла би рахуватись лише з агресивним рухом германізму і в тій боротьбі з тенденцією урямлення цїлого славянського сьвіта Росія перша станула би по стороні Польщі. Противно, на случай розширення Польщі на некористь Росії, Росія нїколи не могла би згодитись на нову страту земель, для захованя яких в протягу столїть пролила тільки кров, і які звернула тільки по розборах.

2. З точки погляду міжнародних відносин не можна не уявляти поважних небезпек, які несе розвязка польської квестії по думці створення великої Польщі, штучно вирощуючої з елементів, які в природний спосіб тяґнуть до Росії. Не можна створювати ситуації анальоґічної до сеї, яка попередила польські розбори, і допустити до сього, що спільність інтересів держав терпіла з причини польського імперіялізму.

1) Зновленє старої боротьби між Росією і Польщею доведе неминуче до невтрализації сил обох сторін, з яких нїодна на сей случай не могла би бути противагою німецької політики, а всім в добре звісно, яку небезпеку скриває в собі німецький імперіялізм.

2) Нїхто не може в добрій вірі помилятись, думаючи, що Росія в думці міжнародної рівноваги може бути дійсно заступлена великою Польщею. Навіть під оглядом чисельности населення, яке є без порівнання меньше нїж в Росії, Польща не може до сього претендувати. Щодо хвилевого ослаблення російської военної могучости, то достаточно є вказати число людий, які Росія може змобілізувати. Німці упокорені, пригноблені і бажаючі реваншу кинуть ся передвсїм на слабого противника. Польща стане тереном, на якім сплїтати-муть ся інтриґи. В скорім темпі розвинеть ся процес розкладу, який може викликати війну в будучнині. Чи може вона в такім случаю бути дійсною противагою для німецьких претенсій і погроз. Союзники, годячись у всім задоволити справедливі претенсії Польщі, без сумніву мусять признати, що в будучнїй, рівно як і в минувшині, Росія сильна і заосмотрена у всї охоронні засоби, є конечною для тривалости европейского мира. Вона при помочи союзників буде тримати Німців в належних карбах.

НІМЦІ ТВОРЦЯМИ АРМІЇ ДЕНІКІНА.

Німецький амбар Фрідель фон Кохенгавзен розповідає в тижневику „Die Woche" з 4. жовтня с. р. історію орґанїзації добровольної армії. Вона створилась на весну 1918 р. на Донщині, коли Німцї заняли Україну, і з початку стояла під проводом бувшого шефа російського генерального штабу, генерала Алексієва. Сей розпочав похід проти кубанських савєтів. Коли большевицькі війска були біля Таганрога побиті, вернув до його ряди і розпочав офензиву проти Катеринодару, який попав в його руки з початком серпня. Потім він звернув ся на схід в бік Ставропільщини і Терщини. Одначе ся офензива не вдалась, бо не було воєнних припасів, а Німцїв він брати не хотїв, бо думав, що через те нагніваєть ся на нього антанта. Що иншого Краснов. Сей не був так скрупулятний і дістав від Німців зброї і воєнних припасів на 150.000 людий, що уможливило йому звільнити Донщину від большевиків.

По упадку Німцїв і Скоропадського і по занятю Харківщини большевиками поставило се Донцїв в дуже скрутне положенє. Червоні здобували щораз то більший простір і при кінци січня стояли тільки 20 верстов на північ Новочеркаска. Одначе Донцям на підмогу прийшла добровольча армія.

За посередництвом кубанського уряду дістала вона від Німців 20.000 карабінів і 10.000.000 патронів, і се уможливило генералови Врангелеви вийти від Ростова на Північний Кавказ до Каспія. Краснов уступив, і на його місце вступив отаман Богаєвський, котрий красше гармонізував з Денікіном.

Тепер розпочала добровольча армія в союзї з Донцями, Кубанцями і Терськими козаками офензиву на початку мая, сю офензиву підперли Анґлїцї, і дуже скоро удалось очистити від большевиків Царицин, Харків і Крим.

Тільки вже розказати німецький майор про участь Німців при творенню добровольної армії. Та все те є лише дрібонким уривком з помочі, яку давали і дають ще німецькі реакційні круги Денікінові.

Сьвіт колись із зачудованнєм дізнаєть ся, що правдивими творцями добровольної армії й ініціторами відбудови імперіалістичної Росії були саме німецькі. Німцї!

Степан Чарнецький.

СТОЛІТТЄ „НАТАЛКИ ПОЛТАВКИ".

Два великі спомини ніс зі собою 1919-тий рік для українського театру і для українського письменства. В сьому році минає сто лїт, як „Ня мовби" полтавського театру" виставлено вперве „Наталку Полтавку", а крім того виринає й другий спомин, а саме, що в сьому році минає триста лїт, як в додатку до драми Якова Гатавтвича про сьвятого Івана Хрестителя появились тексти двох українських інтермедій: „Пацюк кота в мішку" і „Наймичка-сваха", що були виставлені на ярмарку в Камінці Струмиловій.

Коли вистава „Наталки-Полтавки" разом з іменем Котляревського остане на все граничним стовпом, що в історії українського письменства значить не бажане нашого літературного відродженя, то Гаватовичеві інтермедії говорять сучасному поколїнню, що вік української комедії чисслить вже нинї скромних триста лїт, бо хто знає, чи дальші успішні досліди на сьому полї не пересунуть тої дати ще дальше.

Воєнне лихоліттє присипало попелом сї добрі спомини. Минають вони тихо і незамітно, як тихо й сумно плине наше житє по сьому боїй Збруча.

Одинокий український „театр у Львові забув згадати творця нової української драми, а умови, серед яких наша народня сцена коротає віц, і це більше сяя, якими вона пів сю пору розпоряджує, не дають їй змогу впанувати Котляревського такою виставою „Наталки", яка би засьвідчила про її вічно молоду красу.

Інтермедії Гаватовича; з якими треба вязати початок української комедії, дожили маєбуть свої хвилї в студії від відомого дослїдника нашого драматичного письменства, проф. М. Возняка, якого книжка про „Початки української комедії" має на днях появити ся.

„Наталка Полтавка" сьвяткує в сьому році свої стоїтні роковинні. Сто лїт минає, як Іван Петрович Котляревський, вельмиповажаний „смотритель полтавского дома виспитания дїтей бідних дворянъ" передав в аматорський театр (заснований в Полтаві за принукою малоросійского генерал-ґубернатора князя Лобанов-Ростовского одинокою дорогою, сей перший сценічний твір: малоросійску оперу в 3 дїйствіях, що описла щойно в 1838 році появилась друком у Москві у видавцю Сревнєвского. Перша вистава „Наталки Полтавки" мала великий успіх. Се було принукою, що Котляревський сього-ж таки року написав український водевіль в 1 дїї п. з. „Москаль-чарівник".

Сто лїт минуло з того часу.

Не пора і не місце говорити, яку величезну роль відіграла „Наталка-Полтавка" в історії українського театру, і яка її цїна по нинїшню дамну в репертуарі кождої української сцени.

Пригадаю лише кілька дат з її непорочного житя... на сцені. Вона народилась як пропоґанда бунту і протесту проти карикатурного твору московського письмака, що взяв ся змалювати житє українського простолюдя. Відомий російский графоман князь Шаховской написав в той час свого „Козака-стихотворця", що був трубою і вельмирозо підрібного на українське житє та звичаї. Котляревський, познакомивши ся з тим „мистецьким твором", обурив ся на те, що „москаль вельми пишкодив і накотовив гороху з капустою". „Не чепурно — каже виборний в „Наталцї-Полтавцї" — москаль вже взяв ся то нашому і про нас писати, не бачивши зроду краю і не знавши звичаїв і віри нашого". І ось, щоби показати справжню Україну; щоби дати дійсний образ народного житя, Котляревський, тоді вже відомий автор „Енеїди", написав свою „Наталку-Полтавку" з небажом сюжета в „Москалї-чарівнику".

І. Котляревський поєднує свої мети. Його, Наталку, бачимо в лиці до всїх рівних, а тілько для українскої сцени — можна створювати ситуації анальоґічної до сеї, яка попередила польські розбори, і допустити до сього, що спільність інтересів держав терпіла з причини польского імперіялізму.

1) Зновленє старої боротьби між Росією і Польщею доведе неминуче до невтрализації сил обох сторін, з яких нїодна на сей случай не могла би бути противагою німецької політики, а всім в добре звісно, яку небезпеку скриває в собі німецький імперіялізм.

2) Нїхто не може в добрій вірі помилятись, думаючи, що Росія в думці міжнародної рівноваги може бути дійсно заступлена великою Польщею. Навіть під оглядом чисельности населення, яке є без порівнання меньше нїж в Росії, Польща не може до сього претендувати. Щодо хвилевого ослаблення російської военної могучости, то достаточно є вказати число людий, які Росія може змобілізувати. Німці упокорені, пригноблені і бажаючі реваншу кинуть ся передвсїм на слабого противника. Польща стане тереном, на якім сплїтати-муть ся інтриґи. В скорім темпі розвинеть ся процес розкладу, який може викликати війну в будучнині. Чи може вона в такім случаю бути дійсною противагою для німецьких претенсій і погроз. Союзники, годячись у всім задоволити справедливі претенсії Польщі, без сумніву мусять признати, що в будучнїй, рівно як і в минувшині, Росія сильна і заосмотрена у всї охоронні засоби, є конечною для тривалости европейского мира. Вона при помочи союзників буде тримати Німців в належних карбах.

КНИЖОЧКА ПРО
ПОЛЬСЬКІ ЗВІРСТВА
В ГАЛИЦЬКІЙ УКРАЇНІ
п. з.
POLISH ATROCITIES
IN UKRAINIAN GALICIA
a telegraphic note
To W. GEORGES CLEMENCEAU,
President of the Peace Conference
from
VLADIMIR TEMNITSKY,
Minister of Foreign Affairs of the
Ukrainian Republic
and 40-49
JOSEPH BURACHINSKY,
Minister of Justice of the Western
Territory of the Ukrainian Republic
появила ся з друку накладом У. Н. Комітету в Заучених Державах.
Ця книжочка ціниться, як 1 ПЕРЕСИЛКОЮ 20 Ц.
Хто пришле 1 доляра, одержить 10 примірників на продаж.
Купуйте і пишіть, аби цїла Америка дізналась про польські злочини в нападенї галицької України.
Замовленя посилати на адресу:
UKRAINIAN NATL. COMMITTEE
OF UNITED STATES,
30 E. Seventh St., New York City.

Шліть пакунки до Галичини і Буковини

РОДИМЦІ! Там Ваша рідня в старім краю гине з голоду та холоду. Незабувайте про них! Допоможіть їм надходячі Різдвяні Сьвята бодай трохи веселїйше сьвяткувати.

Пішліть їм артикулів поживи, щоб заспокоїти голод. Пішліть їм трохи одежи, щоб їх одїти.

Пакунки виписаємо від 50 до 200 фунтів ваги під повною гарантією. Оплата виносить по 20 ц. від фунта ваги і по 4 ц. асекурації від кождого доляра вартости. За пакунки о вазі меньше як 50 фунтів платить ся за цїнах 50 фунтів. 136,7,8,9—

Поживу можна посилати лиш в бляшаних пушках (кенах), а з одежі, старатись посилати переважно все нове.

Пакунок мусить бути добре запакований і обвязаний дротом по краях, товар в баксї мусить бути обвитий в неперемокаюче полотно або цератум, щоб в дорозї не замокнув. Пачки повинно бути зроблена з пів-цалової дошки і як найменшого розміру.

Коли все буде готове, то висилайте до нас зі списом що містить ся в баксї та вартість кождого кавалка і адресу до кого посилаєте. Ми по відобраню вишлемо пакунок до місця призначеня.

Пакунки і листи адресуйте:

American Ukrainian Exchange, Inc.
30 EAST 7TH STREET,
NEW YORK, N. Y.

ГРОШІ
до ГАЛИЧИНИ і БУКОВИНИ
та на УГОРСЬКУ УКРАЇНУ
І ДО ИНШИХ КРАЄВ СЕРЕДНОЇ І СХІДНОЇ ЕВРОПИ.
ПОСИЛАЙТЕ ЧЕРЕЗ
АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКЕ БЮРО
В НЮ ЙОРКУ
ЯКЕ є ОДИНОКОЮ ТОГО РОДА УКРАЇНСЬКОЮ НАРОДНОЮ ІНСТИТУЦІЄЮ В АМЕРИЦІ.
АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКЕ БЮРО пересилає гроші ПІСЛЯ НАЙНИЗШОГО ЩОДЕННОГО КУРСУ і за ПОДЛЕЙШОЮ ПОРУКОЮ.
Хто вишле гроші через наше Бюро, має певність, що вислав по найдешевшім курсі, і що ті гроші не пропадуть.
Крім того кождий Українець нехай тямить, що посилаючи гроші через Американсько-Українське Бюро в Ню Йорку, без жадного вилятку зі своєї сторони помагає народній справі, бо ЦІЛИЙ ДОХІД БЮРА призначений на українські народні цїли.
Пишіть по курс гроші і всї відомости на адресу:
AMERICAN UKRAINIAN EXCHANGE, Inc.,
30 E. Seventh Street, New York, N. Y.

Родимці!

РІЗДВЯНІ СВЯТА І НОВИЙ РІК ЗБЛИЖАЮТЬ СЯ. КОЖДИЙ З ВАС БУДЕ ВЕСЕЛИТИСЬ І БАВИТИСЬ. ЧИ БУДЕ ТАКОЖ ВЕСЕЛИТИСЬ ВАША РОДИНА В СТАРИМ КРАЮ — ГОЛОДНА, БОСА, БЕЗ ДАХУ?

ПРОТЕ НЕ ЗАБУВАЙТЕ О СВОЇЙ РОДИНІ І ПОТІШТЕ Її ГРОШЕВОЮ ПОМОЧИЮ.

ГРОШІ МИ ВИСИЛАЄМО ДО СТАРОГО КРАЮ ПІД ГВАРАНЦІЄЮ — СКОРО, БЕЗПЕЧНО І ПО НАЙТАНЬШИМ КУРСІ — ТАКОЖ ТЕЛЕГРАФІЧНО.

100 КОРОН - - $ 1.25
1000 КОРОН - - $12.50

JOHN NEMETH STATE BANK,
1597---2ND AVE., COR. 83RD ST.
NEW YORK, N. Y.

Другий офіс:
10 E. 22ND STREET, NEW YORK, N. Y.

„БУЛИ КОЛИСЬ ЗАПОРОЖЦІ ВМІЛИ ПАНУВАТИ"

ТАРАС ШЕВЧЕНКО.

БІЛЬШЕ ДОВІДАЄТЕСЬ З КНИЖОК, ЯКІ ВЖЕ ПРОДАЮТЬ СЯ:

Календар Січового Базару на рік 1920.....50 ц.
Запорожські слава (Кавцена).....50 ц.
Повна мапа Галичини (в ній находить ся кожде село).....25 ц.
Календарик кишеневий на 1920.....25 ц.
ВСЕ РАЗОМ ЗА $1.20 ХТО ЗАМОВЛЯЄ СЕЙЧАС. 135-9

Наша адреса:
SICHOWY BAZAR,
31 EAST 7th STREET, NEW YORK, N. Y.

ПОЗІР ВИНАХІДНИКИ

Витніть сей купон і пришліть нам разом зі своєю адресою а одержите ЦІЛОСЬ О НОВОГО І ЦІКАВОГО, що Вас буде дуже інтересувати. Адресуйте так:

AMERICAN EUROPEAN PATENT Co., Inc.,
Pacific Building, : : : : Washington, D. C.

КУПОН — S. 105—

Поважані Панове:
Подаю Вам мою адресу і прошу прислати мені безплатно Вашу листу НОВИХ ВИНАХОДІВ, котрі можуть бути потрібні і пошукувані, як також другі цінні інформації о патентах.

Моє імя .....
Адреса .....

ГРОШІ ДО ГАЛИЧИНИ

70 корон за 1 доляра

З ПОВНОЮ ГВАРАНЦІЄЮ.

ЯК ХОЧЕТЕ ВИСЛАТИ ГРОШІ ДО КРАЮ, то підіть на свою почту і випишіть виразно почтовий (Мони-Ордер) на імя:

D. MEADOW
190 AVENUE B, NEW YORK, N. Y.

ЗАРОБЛЯЙТЕ $35 ДО $100 ТИЖНЕВО!

РОЗПОВСЮДНОЮЧИ СЯ ВАННИ:

Кождий чоловік уміючий розмовити ся англійською мовою, може легко заробляти $35 до $100 тижнево. Позаяк ванна є найновійшим винаходом, під кождим зглядом знаменито удосконалена, в котрій побудці цінніші можна її розставити, сама випорожнюють ся і дасть ся зложити як парасоль. Гваранована є, що до 10 літ не буде течи; як також ціна її є для всіх доступною. Памятайте, що на кождих 10 помешкань в 7 нема ванни. 41в51

Одну ся показ висилаємо.

По ціннік і обширніші подробиці пишіть зараз до:
HOK HEROLD, 213 E. 74th STREET, NEW YORK, N. Y.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАНЄ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ. А ПРОСВІТА — СЕ СИЛА—ПИШІТЬ ПО ЦІННИК КНИЖОК ДО ДРУКАРНІ „СВОБОДИ", 83 ГРЕНД СТР., ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ.

ПЕРША ЧИСТО УКРАЇНСЬКА ЕКСПОРТОВА КООПЕРАТИВА

ЗНАНА ВСІМ З ТАНОЇ, ПЕВНОЇ І ГВАРАНЦІЙНОЇ ВИСИЛКИ ПАКУНКІВ ДО КРАЮ, ЗНИЗИЛА ЦІНУ ЗА ПЕРЕСИЛКУ: ПАЧКА ВІД КУФЕР ДО 50 ФУНТІВ ЛИШЕ 8 ДОЛЯРІВ. ЗА КОЖДИЙ ФУНТ ВИСШЕ 50 ФУНТІВ ПО 14 ЦЕНТІВ, ТАК ЖЕ ДО 100 ФУНТІВ. ПОВИСШЕ 100 ФУНТІВ АЖ ДО ТИСЯЧА ПО 13 ЦЕНТІВ. ПАЧКИ ГВАРАНТОВАНІ І ДЕКЛЯРОВАНІ ДО КОЖДОЇ ДРЕВНАЧЕНЬ. ПАЧКИ ОБВИВАЄТЕ ДРЯЗЛЯНИМИ ОБРУЧАМИ А НЕ ДРОТАМИ.

Філія: American Express Company,

ПОСИЛАЄМО ГРОШІ ДО ВСІХ МІСЦЕВОСТИ ГАЛИЧИНИ І БУКОВИНИ ПІД ПОВНОЮ ГАРАНЦІЄЮ І ПО НАЙНИЗШИМ КУРСІ.

ЩОБ ПИШЛЕТЕ ЧЕРЕЗ КОГОСЬ ДРУГОГО ГРОШІ, ПИШІТЬ ДО НАС ПО ЦІНУ А ПЕРЕКОНАЄТЕСЬ, ЩО БОГАТО ЗАРОБИТЕ.

ПИШІТЬ ДО НАС ПО ВСЯКУ ІНФОРМАЦІЮ. ПОЧИ ДО ДОМУ ЗАРІДІТЬ ДО НАС І СПИТАЙТЕ ДЕ ПЕВНО І ЧЕСНО ПЕРЕСЛАТИ ГРОШІ, КУПИТИ ШИФКАРТУ, ВИСЛАТИ ПАКУНОК.

ПИШІТЬ ДО НАС У ВСЯКИХ СПРАВАХ. А ОТРИМАЄТЕ ЧЕСНУ І ДАРЕМНУ ПОРАДУ.

Ukrainian Export Cooperative Company,
217 BROADWAY, NEW YORK, N. Y.

Др. Людвік Кубаля.

БАЙКА БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО.

З польського перекладу М. Ивків.

Сучасник славного українського гетьмана й історик його доби з Польщі, Грондскі, оповідаючи про разом посольство враз з Любовицьким до Богдана Хмельницького в 1655 р., подав цікаву подробицю, яку, вибирає то тут з книги помешного торік у Львові польського історика д-ра Л. Кубалі п. н. „Щодо історичне", серія III, Н. 3-тій (зшит) п. н. „Хмельницький під Львовом" на стор. 315-тій читаємо:

„В-кілька днів по конференції з Ґродзицьким, коли вже полковники з львівським окутом вернули, фанти товарищ з міста звезено, полина ся 28. жовтня в козацькім таборі несподіваний посол Яна Казимира з королівським листом і з великими обіцянками старій знайомій і кум Хмельницького, шляхетський чеченк Станислав Любовіцкі, який ще в 1647 р. разом канцлера Осолінського наклонював козаків до турецької війни.

Коли сказав, з чим приїхав, почув отсю відповідь:

Пригадай собі, пане куме, що обіцювали мені під Замостем, під Зборовом, під Білою Церквою і при инших нагодах. Але за кождим разом визувіли (так звав Єгуїтів, що визували Українців з церков і церковних дібр), орекли, що схизматикам не треба додержити приречень, і встигли ся шляхта на козаках і попах — грабили, мордували, що й найспокійніших порушили. Тепер вже запізно кликати мене на поміч.

Не перечу, відповів посол, що король не доповнив обітниць з причин, які предвидів ти, пане сотьмане, я ще перетворив під Зборовом, коли сказав: Король добрий, дає королята щенята, так довго будуть скавуліти, аж не дадуть йому спокою. Але тепер декларую найвисший, що не так буде за шляхту поначати, що довгим рядом предків виходить ся, лише тих, які висловить йому з помочию в нещастю. Забудьте отже про мінувшину, а буде вас не за козаків, але за приятелів уважати; вже достойства і королівщину розвантажу, а не тим, що його шиї покидав.

— Нечуване се, пане после, що нам в королівськім імени предкладаєш, але чи можливе воно, повнити тебе бажаючи, яку оповіш:

— Давно, кажуть, жив у нас селянин, дуже мамочий; усі сусіди завидували йому. У того селянина був домашний пес, що нікого не кусав; господарі все клали йому молоко в діру і він часто лапав між стіжер. Одного разу стало ся таке: дали хлопцеви молока; прийшов і вуж і почав хлопати молока з горшатка; за те хлопець ударив його ложкою по голові і вуж якусь хлопець. На жалібний крик дитини прибіг батько й дізнавши ся, що вуж укусив сина, кинув ся вбивати звірюку; вуж встиг сховати голову в діру, господар відтяв йому хвіст. Хлопець умер, а вуж з обтятим хвостом не сьміє показувати ся більше. Але під того часу щастє селянина покинуло, попав в нужду, і бажаючи пізнати причину, побіг до знахорів і почув таку відповідь: Поки ти жив в згоді з вужем, він брав на себе всяку нещастє і всі нещастя, які тобі грозили і щастє сприяло тобі. Погоди ся з вужем, коли хочеш давнішого щастя. Коли селянин се почув, поклав зараз молоко на давніх місцях і кликав його, щоби заключити давнішу дружбу. Тоді відповів йому вуж: Даремно заходиш ся, бо скілько разів подаєш на свій хвіст, що втратив від твого сина, поповнить ся моя злість, а й ти скілько разів згадаєш, що через мене стратив дитину, будеш думати про мою голову. З тої причини досить буде мій нам дружби, коли ти з'єднаєш у себе, а я в вуж, щоби ми лиш не шкодили собі взаїмно. Так, пане после, буде найздоровійше для козаків і для Польщі. Був час, коли в сім великім домі Річи Посполитої одні і другі жили в згоді радували ся як найбільшими успіхами. Коли ж заступали нас своїми грудьми перед наїздом варварів, а горожане королівства не жалували їм той одробини молока в куті, куди не ходили ті, що звуть лише себе синами старинної вітчини. Тоді процвитало королівство польське, будило злядність у сусідів, а Поляки зачуені з козацькими стягами скрізь тріюмфували, скрізь виспівували побіди пісні. Але відколи ті, що вважають ся за синів того королівства, стали нарушувати нашу волю, щиї голови ранити, Українці стали кусати; тоді стало ся, що й Українців більша частина відтята, але й синів королівства немало вмирало. Від тоді, скілько разів ті народи зглядають біди, заподіяні один одному, відновляють ся мести і хоч вінчуть тоди ся, зірве ся найбільнійша причина. І наймудрійша голова не придумає иншого способу тривалого мира, бо тільки один спосіб остає: щоби королівство зрекло ся своїх прав до Руси і відступило її козакам по Володимир, Львів, Ярославль, Перемишль, з умовою, щоби ми одмітрали кірдиґ Руси Поляцкого. Але я знаю, що шляхта не позбодить ся це, хоч би їх всего сто в цім королівстві остало, а козаки, поки збруї стоїть, їм не відступлять від сих умов — вибачайте, пане куме".

ЗВЕРНІТЬ УВАГУ!

На НОВЕ і дуже практичне ШИЛО.

Тим шилом можете направляти всяку річ, на приклад черевики, ґарнітуру і т. п. Воно шиє дуже скоро і міцно так як машина. Висилаємо за $1.00 і додамо 25 ярдів шевської дратви, тонецької і міцної за дармо. Особні голки можете дістати у нас по 10 цент. за штуку і дратву по 15 цент. за зшиток. Витніть се оголошенє і залучіть 30 центів в почтових марках (Stamps) а при отриманю доплатите решту або відразу залучіть $1.00 і пишіть до: 144нс—

PEOPLE'S SUPPLY CO.,
Sta. D., Box 51, Dept. 90,
NEW YORK, N. Y.

ВИНАХІДНИКИ

Вишліть мені модель або рисунок Вашого винаходу для оглядинці. 109с—

Жадайте мою книжочку винаходів т. з. „ПОРАДНИК ДЛЯ ВИНАХІДНИКІВ", котру отримаєте ДАРОМ.—Пишіть до мене по українськи.

MARCIN LABINER,
Reg. Patent Atty. (8.),
15 PARK ROW, NEW YORK

ТЕРПІВ ЧЕРЕЗ 10 ЛІТ

ТЕПЕР Є ЗДОРОВИЙ І СЬМІЄТЬ СЯ ЗІ ВСЬОГО.

Через більше як десять літ я терпів від всіляких жолудкових недомагань, я мав запір, нестравність, катар і ріжні болі, я пробував всякі ліки, і був лічений многими і значними докторами, однак нічо мені не помагало. Вкінци я так ослаб, що я не мі робити і був так нервовий, що не мі спати. Я попав в розпуку і не знав що робити. Однак припадково я дізнав ся про цілющий зільний чай Св. Бернарда і я почав його уживати. В короткім часі я почув ся лінше і тепер я чувуся зовсім добре. Маю знаменитий апетит і можу їсти все, що лише люблю. Сей чай вилічив мене. 142с151

Тому, коли хтось не чується до добре, або терпить які недомагання жолудка, нирок і кишок, то нехай уживає сей лічничий Чай Св. Бернарда. Він милий у смаку і дїлає майже чудодійно.

Пишіть $1.12 на одну коробку або $5.00 на 6 коробок на сю адресу: St. Bernard Garden, D-8, New Orleans, La., а вони пришлють Вам його враз з інструкціями як уживати. Гроші звернемо, коли сей чай не зможе Вам помочи. Варто його спробувати.

ТОВАРИСТВО ВИРОБУ УКРАЇНСЬКИХ МЕРЕЖОК

В ЗЛУЧІ З НАРОДНИМ ІНСТИТУТОМ
(People's Institute)
І СОЮЗОМ ШТУКИ В АМЕРИЦІ
(Art Alliance of America)

Товариство Виробу Українських Мережок бажає порозумітись зі всіми женщинами Українками, які хотіли би легко і корисно заробити вишиваєм Українських мережок у себе дома.

Се занятє є дуже поплатне і кождий, хто лише хоче працювати і заробляти, може його виконати маючи, давати а навіть кацки.

Звертаємо особливу увагу на се, що кождого дня від 2. до 5. години пополудни в Українськім Народнім Домі (Ukrainian Settlement), 217 E. 6-та улиця, Ню Йорк, находить ся інструкторка, яка видає і приймає працю та уділює всякі поучень кождому, хто хоче цьвичити ся штуки. В дійсности се велика нагода для женщин, котрі при чистім і легкім занятю хотять добре заробити.

Як не можете сами явитись в Українськім Народ. Домі в Ню Йорку, то присилайте почтою взірці Вашої праці. По всякі інші інформації голосіть ся на адресу: 139с

THE UKRAINIAN NEEDLECRAFT GUILD,
217 East 6th Street, New York City.

Американці дуже зацікавились сею українською штукою, так, що і з найдальших місцевостий приїзджають і дають великі замовленя. Щойно на днях приїхала Американка з Бостону в цій цїли. Тим робом чужинці шорах більше почать ся про нашу старинну культуру і симпатизувать з нами.

КОЗАЦЬКЕ СВАТАННЯ

на три дії.
ЦІНА 25 ЦЕНТІВ.

Замовлени висилайте враз з грішми на адресу:

„СВОБОДА",
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ЗАГАЛЬНО ЗВІСНИЙ БАНКИР

ГЕНРИК К. ЗАРО

ПРИНИМАЄ гроші на 4% і виплачує на кожде жадане.

ВИСИЛАЄ гроші до Старого Краю по курсі біржевім.

ПЕРЕХОВУЄ вартісні річи в огнетревалих сховинках.

ДЕПАРТАМЕНТ ШІФКАРТОВИЙ уділює інформації в справі виїзду до старого краю або в справі спровадженя родини зі старого краю до Америки. 115с—

Його фірма знісна всім Українцям, для котрих він зробив много добра, коли в часї війни поїхав до Европи.

Банк отворений від 8.30 рано до 8-ої вечер. В неділї від 9. рано до 1-ої в полудне.

Пишіть на адресу:

HENRY C. ZARO
39 COOPER SQ., COR. 6TH ST.
NEW YORK, N. Y.
THE ZARO BANK BUILDING.

УКРАЇНЦІ УКРАЇНЦІ

НЕ ГАЙТЕ СЯ.

НАДХОДИТЬ РІЗДВО ХРИСТОВЕ, ДЕНЬ ЗАГАЛЬНОЇ РАДОСТИ ВСІХ.

ЧИ БУДЕТЕ БАЙДУЖІ НА ТЕРПІННЯ І НЕДОСТАТКИ ВАШИХ РОДИН У СТАРІМ КРАЮ?

ВИСИЛАЄМО ГРОШІ ДО ВСІХ ЧАСТИН ГАЛИЧИНИ І БУКОВИНИ ПІД ПОВНОЮ ГАРАНТІЄЮ.

НАЙДЕШЕВШЕ, НАЙСКОРШЕ І НАЙБЕЗПЕЧНІШЕ

Доручуємо власноручні відписи тих, що відбирають гроші у старім краю. Всякі поради даром.

STANDARD BANK
ДАВНІЙШЕ LEDERER'S BANK
AVE. B. COR. 4TH ST. NEW YORK

ПОЗІР УКРАЇНЦІ! ПОЗІР УКРАЇНЦІ! ПОЗІР УКРАЇНЦІ!
З ВИСИЛКОЮ ГРОШИЙ УДАВАЙТЕ СЯ ДО УКРАЇНСЬКОЇ АГЕНЦІЇ І КАНЦЕЛЯРІЇ

G. МИЛЯНОВИЧ І ВАЙЛ КО.

ВИСИЛАЄМО ГРОШІ ДО ПО НАЙНИЗШИМ КУРСІ ГАЛИЧИНИ

СКОРО, БЕЗПЕЧНО І ПІД ШЛКОВИТОЮ ГВАРАНЦІЄЮ.

З причини, що курс гроший часто зміняєсь, длятого найлїпше буде, як вишлете до нас висилку гроший в долярах, а по отриманю МИ ВАМ ВИШЛЕМО ДО КРАЮ ТІЛЬКО КОРОН, ЯКИЙ БУДЕ КУРС ТОГО ДНЯ ЯК ОТРИМАЄМО ВІД ВАС ГРОШІ.

БУДЬТЕ ПЕВНІ, ЩО ЧЕРЕЗ НАШУ УКРАЇНСЬКУ КАНЦЕЛЯРІЮ І АГЕНЦІЮ

зможете все таньше вислати гроші як через других чужинецьких агентів або банкерів.

ХТО ВЖЕ МАЄ ПАШПОРТИ, спродаємо шифкарти на найлїпші кораблї по цїні стисло компанїйній.

ЯК ХОЧЕТЕ ВИСЛАТИ ГРОШІ ДО КРАЮ, то підіть на свою почту і випишіть виразно почтовий (Мони-Ордер) на імя:

S. MILANOWYCZ & WEIL CO.,
193 Grand Street, Jersey City, N. J.

ПОТРІБНО КОРЕСПОНДЕНТКИ або КОРЕСПОНДЕНТА

В УКРАЇНСЬКІЙ І ПОЛЬСЬКІЙ МОВІ.

Вимагаєсь посьвідченя попереднього занятя. — Голоситись листовно на адресу: 145

G. KUNASHEVSKY,
S. S. Ticket Agency,
179 EAST 3rd STREET, NEW YORK CITY.

Данило Лепкий.

СПЛАЧЕНИЙ ДОВГ

Оповідане з міщанського житя.

ЦІНА 20 ЦЕНТІВ.

Замовлена висилайте враз з грішми на адресу:

„СВОБОДА",
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ВИРІБ І УЖИТОК НАТУРАЛЬНОГО ГАЗУ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ.

(U. S. Geological Survey Press Bulletin).

Виріб і ужиток натурального газу і ґазолїни в Злучених Державах прибирає чираз ширші розміри. Ґеольоґічний Департамент напечатав статистику про виріб і ужиток натурального газу і ґазолїни в Злучених Державах, зібрану Джаном Д. Нортропом, в якій говорить ся, що більше ніж 2.000 міст і місточок в Злуч. Державах уживають натурального газу. Він є богато таньший від штучного газу. 1000 кубічних стіп штучного газу коштує близко одного доляра, а такасама міра натурального газу коштує всего 30 центів.

Натурального газу уживають найбільше міста і місточка в слідуючих стейтах: Ню Йорк, Пенсильвенія, Огайо, Вест Вірджінія, Кенсас, Оклягома і Каліфорнія. В 1917 році крім всякого рода промислів, які уживали натурального газу, уживало його 2,177.000 родин для домашних потреб. За останних кілька літ заплачено за натуральний газ 142,000.000 доляр. Наведені числа свідчать про виросший ужиток натурального газу в Злучених Державах.

Виріб ґазолїни з натурального газу також збільшаєть ся. В почали виробляли 1903-го року. Загальний зріст промислу в Злучених Державах, який почав ся 1910-го року, причинив ся до того, що вже 1911-го року було 176 заводів, котрі виробили 7.000.000 ґалонів ґазолїни з натурального газу. Шість літ пізнійше, себто 1917-го року, вже було 888 заводів, в котрих вироблено ся 218.000.000 ґальонів. Найбільше сеї ґазолїни уживають автомобілеві промисли.

СПЕЦІЯЛЬНА ОФЕРТА! ЛИШЕ ЧЕРЕЗ 30 ДНІВ!

До днесь така нагода вам не трафлялась, длячого не скористати сейчас? Ми маємо до спродажи всего лише 2.500 сих годинників в такій низькій цїні. Ви певностию денде мусїли би заплатити за сей годинник два рази більше як у нас. 145с154

НА ПЕРЕКОНАНЄ РОЗПИТАЙТЕ ДЕНЕБУДЬ А ПЕРЕКОНАЄТЕ СЯ.

Годинник що тут бачите є такої величини як на образку, посїдає першорядний старокрайний механізм на 11 камінїв. Коверти з чистого білого металю артистично різьблені і виглядає так якби $50.00 годинник. Час точно реґулярно, так що $25.00 годинник не дасть вам лїпшого вдоволеня як отсей, що ґварантуємо на довгі роки.

ЩОБИ ВАМ ПОДОБАВ СЯ, МУСИТЕ ЙОГО БАЧИТИ І ВИПРОБУВАТИ.

Ми є певні, що кожному він сподобаєть ся. Рідкої класи народи уживають сих годинників, не лише задля його красы, але рівнож задля держаня часу реґулярно; такий годинник не жаль і до старого краю привезти. З ним відо не пожалуєте. Реґулярна цїна сего годинника є $12.00. Хто цїна понизший купон і пришле до нас не пізнїйше як до 30 днїв, то не тілько отримає годинник по спеціяльній цїні, то є $8.75, але в додатку отримає сім цїнних, рівнож позичочних річий, ЗОВСІМ ДАРОМ. 1) Пасок, який уживаєть ся до носіня гроший та вартісних паперів, з якого нїколи не згубите. 2) Автоматичний прирад до стриженя волося. Сею машинкою кождий сам собі обстриже волосе, як лише сам бажає. 3) Гарний позолочуваний ланцушок (Gold Filled), ґварантований на 10 літ. 5) Гарний позолочуваний найлїпший для женщин, висаджений брилянтами, ґварантований на довгі роки. 6) Новий і найновійший Пенкрокет, який побільшує малий образець в натуральний вид і пятьдесять ріжнородних образків. 7) Автоматичне шило, яке кождому є потрібне до направи обувї чи то інша. Воно шиє так як машина, бере два штяги за одним разом і то з обох сторін, граки, рівнож 25 ярдів дратви додаєть ся з кождим шилом. 8) Машинка до роблення гроший. Се є дуже гарна річ для забави і штуки. Лекцїя висилаєть ся з машинкою.

НЕ ПРИСИЛАЙТЕ НАМ ГРОШИЙ АНІ ЗАДАТКУ.

Витніть лише купон, напишіть виразно своє імено і адресу. Пришлїть до нас разом з 35 цент. в марках на кошт пересилки, а по отриманю годинника і новисше згаданих 7 річий заплатите $8.75. Єсли годинник або всї зі річи Вам не сподобались протягом 10 днїв, звертайте назад на наш кошт, а ми звернемо Вам гроші.

UNION SALES COMPANY,
747 N. LINCOLN STREET, DEPT. O., CHICAGO, ILL.

СЕЙ КУПОН ДОБРИЙ ЛИШЕ НА 30 ДНІВ!

UNION SALES CO., Dept. D.,
747 N. Lincoln St., Chicago, Ill.

Прошу прислати мені сей годинник, який спродаєте по спеціяльній цїні враз з 7 річами; які дасте даром з тим годинником, на що залучаю 35 цент. марками на кошти пересилки. По отриманю годинника і 7 річий я заплачу $8.75. Коли я був би невдоволений, ми звернете мої гроші.

Імя .....
Адреса .....
Місто .....

ПОМІЧ ХОРИМ

ВІД АЛТИКИ СВ. МИХАЇЛА В КАРЛСТАДТ, Н. ДЖ.

Молодість Бальзам	$5.00
Бальзам на подвигане в середний	3.00
Бальзам ґа-безсонність	2.00
Кроплї на корчі в жолудку	2.00
Пігулки на конвульсії	5.00
Кроплї до очий від запалення	2.00
Лік на Сойтер	5.00
Порошок до усування волося з лиця і тіла	1.00
Волосоріст до поросту чорного волося	2.00
Вусоріст до поросту довгих вусів	1.00
Пігули від руматизма і простуди	3.00
Масть до катирана від руматизма	2.00
Жолудковий бальзам від катару жолудка	2.00
Пігулки до очищеня жолудка	1.00
Фарба на сиве волосє (на всї кольори)	3.00
Масть на прищі, корости і лишаї	2.00
Геркулес, до скріплена сил і апетиту	2.00
Крім і мило до гарного лиця	1.25
Успокоюючий бальзам на нерви	2.00
Лік від простуди і інфлюєнцы	3.00
Бальзам до очищеня зіпсутої крови	3.00
Пігулки від болю голови	2.00
Порошок на пітньої ноги	1.50
Лік від геморойдів	2.00
Масть до катру в носї	1.00
Кроплї до болю зубів	1.00
Лік проти болю в горлї	1.00

Окрім всїх тих ліків, що тут подано, маємо всякі другі ліки проти всїх хронічних і задавнених хорób. За всї наші ліки даємо повну нашу гарантію. Пишіть по катальоґ.

Хто пришле відразу 10 дол. на ріжні средства, вишлемо ДАРОМ дуже добрий дарунок. Як ви хорі на якукебудь слабість пишіть нам сейчас, а ми вам поможемо. Листи і мони-ордери на гроші належить адресувати до: 139c—

ST. MICHAEL MEDICINE CO.,
Dept. D.
CARLSTADT, N. J.

ПАТЕНТИ БЕЗПЛАТНА КНИЖКА

Пишіть днесь по мою українську книжку з цінними інформациями о патентах і найходах. Пишіть а я вишлю ту книжку

БЕЗПЛАТНО

Я маю 30 ЛІТ ДОСЬВІДУ яко патентовий адвокат і кожда справа в моїх руках отримає найлїпше і найскорше залагодженє.

Пишіть днесь по українськи до свого патентового адвоката:

A. M. WILSON,
REGISTERED PATENT ATTORNEY,
318 Victor Bldg.,
WASHINGTON, D. C.,

УКРАСИ СВОЄ ВОЛОСЄ.

Відсьвіжи своє волосє. Здержіть ви падане волося. Усуньте порідї. Плекайте волосє, щоб росло буйно і мало волиск. Се можете осягнути, коли ужиєте 136c45

DERMAFUGA.

Вона дає поріст, усуває порідї і сперблене, здержує випадане волося. Ми вишлемо Вам пробку за одержаним 10 шт. на оплату пересилки.

ARGIL SPECIALTIES CO.,
Box 37, Philadelphia, Pa.

ЕКСТРА! ДАРОМ! ЕКСТРА

Артистично виконені портрети найгарнїйших женщин в ріжних зайняючих позах, також опис секретної книжки, містячої около 500 образків мужних женщин в дуже зайняючих і цікавих позах, як також катальог легких до ужиканя штук матеріях і много цікавих і незнаних новостий. Читателю ці книжкі, але лише сейчас, залучивши 6 цент. на пересилку. 151c—

M-s L. PIASECKA,
301 E. 10th St., New York, N. Y.

MEMORIAL AND PETITION

Addressed to the President and Congress of the United States by the Ukrainian Residents in Jersey City, New Jersey, and Organized in the Ukrainian National Committee.

The Ukrainians living in Jersey City, New Jersey, cannot be deaf to the cries for help sent out to the world by their oppressed kinsmen across the sea. As loyal Americans who offered their sons and daughters, their fortunes, and their very lives to the noble cause for which the United States successfully fought the recent World War; as natives of East Galicia, which is suffering from the oppressive rule of Polish imperialism, and of Ukraine, which is struggling bravely against the Bolshevist and Pan-Russian enemies of its liberty and independence; and as men and women whose nearest and dearest in East Galicia and Ukraine are enduring untold persecutions from Polish and Russian aggressors, these Ukrainians of Jersey City, New Jersey, appeal to the liberty-loving people of the United States and to the democratic Government of these States to see that justice, nothing more, is accorded to the Ukrainian people of Eastern Europe. Placing their greatest trust in the justice and magnanimity of the great American nation and its representative Government they respectfully present the following memorial and petition to the President and Congress of the United States:

1. East Galicia, Northern Bukovina, and Hungarian Ruthenia are indisputably Ukrainian territories inhabited by a preponderant Ukrainian majority of seventy-five per cent. Immediately after the collapse of the Austro-Hungarian Monarchy, the inhabitants of these territories established the Republic of West Ukraine. Subsequently, on January 3, 1919, the population of the Republic of West Ukraine proclaimed a voluntary union of West Ukraine with the Ukrainian People's Republic of former Russia.

2. With the consent of the Peace Conference, the Poles have occupied the greater part of West Ukraine and have established an intolerant civil administration over the Ukrainian populace. The Polish occupation of East Galicia was not accomplished without opposition from the inhabitants, for the Ukrainians fought stubbornly for seven months against the Polish invaders and yielded finally only to the superior numbers of General Haller's troops, who though they had been ordered by the Peace Conference to fight the Bolsheviki and not the Ukrainians of East Galicia, began a ruthless war against the Ukrainian patriots, drove the Ukrainian forces out of East Galicia, and then, strange to say, received authorization from the Peace Conference to occupy East Galicia and to institute a civil administration there.

3. Thus by authorizing the Polish occupation of East Galicia, the Peace Conference has acted against the will of the people of this territory as it was expressed in their voluntary union with the Ukrainian People's Republic, and the principle of self-determination, so ardently advocated by President Wilson, and one of the noblest ideals for which fifty thousand of our American boys have sacrificed their lives, has been cast to the winds in order to satisfy the territorial ambitions of an imperialistic Poland. Upper Silesia with a Polish majority of fifty-six per cent. has been placed under the occupation of neutral forces and has been given the right of a plebiscite, while East Galicia with a Ukrainian majority of seventy-five per cent has been given over to Polish rule without any consideration for (may, in confrendiction) to the wishes of the inhabitants.

4. The present conditions in East Galicia are most miserable. They are due in a large degree to the misrule of the Polish authorities and to the losses of the Polish soldiery. There is a general lack of food, medical supplies, and clothing. The Ukrainian language is suppressed and persecuted in every possible way. Ukrainians are arrested and interned, and not infrequently executed, without a trial and often without being guilty of the slightest offence. The churches of the Ukrainians are being desecrated, the Ukrainian clergy are being deported, and Ukrainian schools are being closed. It would seem as if the Poles were bent upon extirpating Ukrainian nationalism from East Galicia.

5. The conditions in the Ukrainian People's Republic of former Russia are not much better than those in East Galicia. Poverty and suffering are the lot of the population, which has been burdened with a devastating war for the last five years. The territories of the Ukrainian Republic have always been and still are the objects of imperialistic cupidity. Denikine and other Pan-Russian reactionaries are fighting stubbornly to destroy the Ukrainian national movement and to restore the old Russian Empire, and the Allied Powers, unfortunately, are giving every aid to the Russian reactionaries.

6. The Ukrainian people are a distinct nation, having their own language, literature, traditions, customs and ideals. The Ukrainians have shown themselves capable of government: three hundred years ago they had a powerful republic, which held an important position among the European states. Ukraine is more than self-sufficient economically, being the richest country of Europe in natural wealth. The Ukrainian nation has shown and is now showing that it is able to defend itself against foreign aggression. The Ukrainians have suffered from the tyranny of Russia and Poland, who had annexed the Ukrainian territories. They are, therefore, entitled to liberty and independence.

7. All attempts to restore former Russia must fail because the Russian Empire was an artificial conglomerate whose disintegration was inevitable, as was that of the Austro-Hungarian conglomerate. As for suppressing Ukrainian nationalism, it should be quite obvious that what the iron hand of the Russian Tsar could not accomplish through centuries of merciless oppression and Russification, can hardly be accomplished by a General Denikine.

No one can honestly deny that great injustice is being done the Ukrainian people, who have given undeniable proofs of their ability to maintain an independent political existence, which they earnestly desire, and which, by all the laws of human and national justice, they deserve; and anyone endoved with the ordinary amount of foresight can see that there will never be anything like permanent peace in Eastern Europe so long as a civilized people of forty millions, with an extinguishable national consciousness and an inflexible determination to be free and independent, as ignored in matters of greatest concern to it and is regarded as a mere pawn in the hands of unscrupulous imperialists and annexationists.

Convinced, therefore, that in order to make possible the attainment of permanent peace in Europe and in order to avoid the perpetration of political crime as great as any recorded in history, the Allies and the United States must change their policies toward the Ukrainian people, the Ukrainian residents of Jersey City, New Jersey petition the President and Congress of the United States:

1. To have the Polish troops withdrawn from all indisputably Ukrainian territories—namely, East Galicia, Kholm, Volhynia, and Polissye. Then, if necessary, to have the country placed under the occupation of neutral forces, and to have a plebiscite conducted immediately in order to determine the political status of these territories.

2. To send an impartial commission to West Ukraine to get the truth in the Polish-Ukrainian conflict.

3. To provide Red Cross aid for the Ukrainian sufferers in East Galicia and Ukraine, and to make it possible for the Ukrainians in the United States to send their kinsmen help in the form of food, clothing, and medical supplies.

4. To compel Pan-Russian reactionaries to renounce their imperialistic designs upon Ukrainian territories.

5. To help the Ukrainians in their struggle against Russian Bolshevism.

6. To recognize the independence of the Ukrainian People's Republic, thus helping the Ukrainian people in the same way in which French helped the Americans in their memorable struggle for liberty.

In a few words, the Ukrainians of Jersey City, New Jersey appeal to the Government of their adopted country to insure justice for the democratic, peaceful, liberty-loving Ukrainian people.

UKRAINIAN COMMUNITY OF JERSEY CITY:
Milton Wright, Chairman,
Rev. Alexander Utitsky, Secretary.

УКРАЇНСЬКІ ДІТИ В СКРЕНТОН, ПА., ПРОТЕСТУЮТЬ ПРОТИ ВІДДАНЯ СХІДНОЇ ГАЛИЧИНИ В ПОЛЬСЬКУ НЕВОЛЮ.

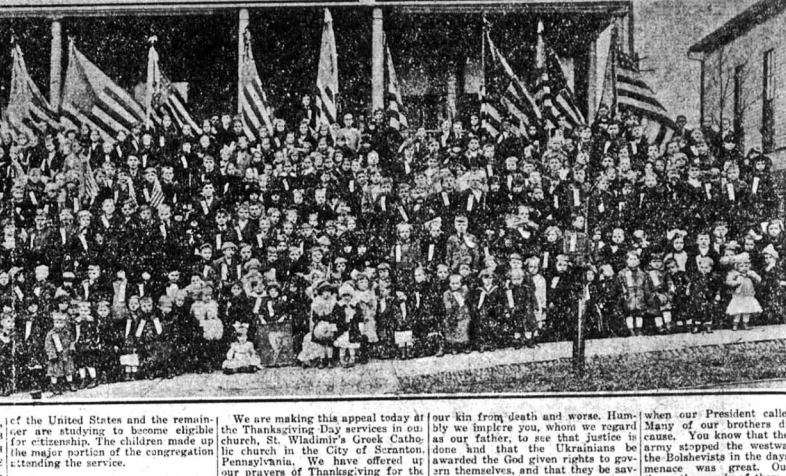

Українські діти в Скрентон, Пенсильвенія, запротестували в День Подяки проти відданя східної Галичини під панованє Польщі та проти знущань польських властий над їх родиними в старім краю. Більше ніж 300 дітий прийшло того дня на богослуженє до церкви св. Володимира при Семій евені, а по богослуженю підписували петицію до президента Вілсона, щоби він постарав ся направити зло, яке заподіяла мирова конференція, рішаючи віддати східну Галичину на 25 років під опіку Польщі. Петицію вислано сейчас до Вашінґтону до президента Вілсона і його подруги.

Місцева американська часопись „Скрентон Републікан" подала в пятницю (28. падолиста б. р.) низше поданий опис діточого протесту враз з повним текстом петиції. Крім того „Републікан" помістив фотографію дітий і вчевників (се фотографію і ми тут подамо), однак сейчас в слідуючім числі помістив також статю польського сьвященика Жиховича, котрий називає протест українських дітий калюмнією на польське імя.

TOTS PROTEST FOLE MISRULE

Three Hundred Children of Ukrainian Parents Send Petition to Wilson.

WANT MANDATORY HALTED.

Claim Injustice to Nation by Peace Treaty Provision for East Galicia.

In protest against the alleged inhuman treatment of Ukrainians in East Galicia resolutions addressed to President and Mrs. Woodrow Wilson, condemning the reported murdering of their kin, the burning of churches, closing of schools and the plundering of villages by the Polish armies invading the territory that rightfully should be under Ukrainian rule, were adopted during the Thanksgiving service held in St. Wladimir Greek Catholic church, Seventh avenue, yesterday morning.

The resolutions were in the form of a petition from the 300 American children of Ukrainian parents who for the most part have become citizens of the United States and the remainder are studying to become eligible for citizenship. The children made up the major portion of the congregation attending the service.

Injustice is Alleged.

It is pointed out in the resolutions that an injustice has been done the Ukrainians by the terms of the peace treaty, which provides for a mandate given Poland over East Galicia for twenty-five years to come. President Wilson is asked to exert his efforts to have this wrong righted. Rev. D. Chomiack, pastor of the church prepared the resolutions and submitted the petition for adoption by the congregation.

The resolutions are as follow:

To the Honorable Woodrow Wilson,
President of the United States,
Washington, D. C.

Dear Sir:—Because we look upon you as a father, we children of Ukrainian parents, who were born in the United States and who are studying now to become good citizens, make this appeal to you for justice for our cousins across the seas.

On this great American day of Thanksgiving, while we, with all Americans are offering up our thanks for peace and plenty, we beg to call on you to exercise again that sense of justice and right which bade you enter the world war to save freedom to the world.

We appeal to you to stop the murders of our kin in East Galicia by the Polish armies who have drenched that land in innocent blood. We appeal to you to recognize the rights of our kinmen and kinswomen in East Galicia to self government that noble principle for which America fought in the world war.

We make this appeal and prayer on behalf of justice and right. We make this appeal also on behalf of our older brothers who gladly enlisted in the United States Army and gave their lives that freedom might live and that people of independent nationality might live and that people of independent nationality might govern themselves. We make this appeal on behalf of our brothers over the seas, who have given their lives to stop the westward rush of the Bolshevists, but who are getting as a reward the domination of their homeland by the Poles, a race that has always hated and oppressed our race, and that has worked for generations with Austria to stamp out our language, our customs and even the lives of the Ukrainian race.

We are making this appeal today at the Thanksgiving-Day services in our church, St. Wladimir's Greek Catholic church in the City of Scranton, Pennsylvania. We have offered up our prayers of Thanksgiving for the blessings we enjoy and now we want to pray for justice for our kin across the sea.

We know and the world knows that the Polish armies have murdered in cold blood the men and women of East Galicia and have terribly treated the women and children. We know that the population of East Galicia is seventy-five per cent Ukrainian, thirteen per cent Jewish and only twelve per cent Poles. We have heard with shuddering horror that the Peace Conference has given the Poles a twenty-five year mandate over Ukrainian East Galicia, and because we know the history of the Poles and their hate of our race, we fear that before the twenty-five years is over the entire Ukrainian race will be wiped out by the Poles.

We know from letters from East Galicia and from American newspapers that the Polish armies have burned the Greek Catholic churches, closed Ukrainian schools, burned and plundered Ukrainian villages, murdered thousands of our cousins in cold blood and that they are imprisoning and flogging people who speak the Ukrainian tongue. These murdered men, women and children were our uncles, aunts and cousins, and more of our kin are in danger of the same fate. For the survivors we ask you to use your great influence to save their lives.

We know that your great heart beats for the poor and oppressed and the downtrodden and that you believe to the utmost in the right of an independent race to self determination and self government. We pray you to help our people in East Galicia. We ask you to save a race from an oppressor who has hated and despoiled it for generation. The world knows how the Polish landlords worked with Austria to quench the love of liberty that beats in every Ukrainian breast, but they failed and they will fail now when they have a mandate over East Galicia. But they will kill many of our kin, they will burn and destroy and pillage and to stop those horrors we offer this prayer and appeal to you.

Humbly we ask you to save our kin the danger that threatens them. And sincerely and from the bottom of our hearts we add today to our prayers of Thanksgiving for the peace and plenty we enjoy in this land of the free, the prayer that you will once more take the stand of right and save our kin from death and worse. Humbly we implore you, whom we regard as our father, to see that justice is done and that the Ukrainians be awarded the God given rights to govern themselves, and that they be saved from the Polish oppressor.

Scranton, Pa., Nov. 27, 1919.

Request to Mrs. Wilson.

Mrs. Woodrow Wilson,
Washington, D. C.

Dear Madam:—We are American children of Ukrainian parents. We were born under the Stars and Stripes, and we love that flag with all our hearts. Today we have just finished in our church, St. Wladimir's Greek Catholic church, in Scranton, Pa., our prayers of Thanksgiving on this great American holiday for the peace and plenty we enjoy in this land of the free.

But in our hour of thanksgiving our hearts are pained by the suffering of our little cousins and their parents in the land of East Galicia, which was our parents' home. Our tears fall for the pain they suffer at the hands of the Polish armies that have long oppressed the Ukrainian people. Our blood runs cold when we read and hear of the massacre of the innocents in the country of our forefathers. Little girls of our age have been brutally treated by the Polish soldiers, who hate our race. Our uncles and aunts and cousins have been slain in cold blood. Before our kin in East Galicia there are days of terror, days of pain, days of starvation.

May we appeal to you, noble lady, whom we regard almost as our mother, in this our country, that you look into the truth of the stories of savagery and butchery being inflicted by the Poles on our cousins, in an effort to obliterate the Ukrainian race in East Galicia, that Poland might add East Galicia to her territory. May we implore you to look into the mandate given Poland over East Galicia by the Peace Conference, for twenty-five years to come. We fear Poland sought that mandate only that she might wipe our race from the face of the earth and Polonize the home of our fathers. Can we talk to your kind heart and enlist your sympathy and aid on the side of the right and the justice due our kin across the seas.

You know that hundreds of our big brothers gladly enlisted in the United States army and fought that freedom might be preserved to the world and that independent nationalities might win the right to self government, when our President called to arms. Many of our brothers died in that cause. You know that the Ukrainian army stopped the westward rush of the Bolshevists in the days when that menace was great. Our brothers there, thousands of them, died standing against the Red Army. Today the reward for their heroism is only that the Poles who have hated and oppressed our race for generations are given a further right to kill and oppress our kinsmen and our little boys and girl cousins.

Noble lady, we ask you to help our kin. We ask you to do all you can to stop the Poles from murdering our uncles, aunts and cousins. We ask you to help the Poles from burning the Greek Catholic churches, from closing the Ukrainian schools, from flogging and killing Ukrainians because they talk the Ukrainian tongue, from burning and plundering villages, from brutally treating young girls, from imprisoning and starving Ukrainians on the flimsiest pretexts, for the purpose of stamping out a race of liberty loving people. Our hearts bleed when we think of the terrible deeds done by the Poles, and we pray you to help put a stop to these atrocities.

We ask this from a sense of right and justice and civilization, for Eastern Galicia is made up of seventy-five per cent Ukrainians, who talk their own language; thirteen per cent Jews and only twelve per cent Poles. But the Polish armies have deported, murdered and imprisoned our cousins and have tried to make it appear to the Peace Conference that the Poles are a big part of the population.

We mingle today with our prayers of Thanksgiving, prayers that the United States, the great land of freedom and fair play, the land we love, will stop these atrocities being practiced in East Galicia and give to the Ukrainian race the right of self government.

For this, noble lady, we humbly beg your aid. We implore you help because we look upon you almost as our mother. We feel that your heart will go out to our little cousins across the seas who have been terribly treated by the Polish soldiers.

Our prayers go up today in thanksgiving for the peace and plenty we enjoy here and in humble entreaty for the lives and safety of our kin across the seas. May the good God hear our prayers.

Scranton, Pa., Nov. 27, 1919.

(From The Scranton Republican, Friday, November 28, 1919.)

ХРИСТІЯНСЬКИЙ СКЛЕП

Маємо найнобільші народні музичні продукції і пісні, творені найзнаменитими сьвітовими силами. Фонографи продаємо дуже дешево. Ми робимо всякі направи по-змірковних цінах. Пишіть і переконайтесь. Коли Ви хочете набути гарний новий фонограф, який дає музику для душі, ми Вас обслужимо, будете раді з наших незвичайно низьких цін і дамо Вам за готівку або на легкі сплати. 139c—

FELIX PHONOGRAPH, CO.,
139 Avenue A, cor. 9th Street,
NEW YORK, N. Y.

ЕКСТРА! ДАРОМ!

Вишлемо кождому вартістю театральних гроший, з якими можете мати много утїх і уходити за богатого, як також катальог найлїпших годинників, ґрамофонів і инших цікавих і полезних річий, що на ліцце 15 центів маркими на покрите коштів і пересилки. — Пишіть сейчас і адресуйте:

PRACTICAL SALES COMPANY,
1219 North Irving Avenue, Dep. 12,
CHICAGO, ILL. 139c143

Фляшка Кальварійського Лїчничого Вина в кождій Українській хатї.

Ми поставили своїм завданем переконати кождого Українця і кожду Українку в Америці, що

КАЛЬВАРІЙСЬКЕ ЛІЧНИЧЕ ВИНО

Сю цїль осягнемо при помочи українських газет, які занесуть вістку про цінний прикмети КАЛЬВАРІЙСКОГО ЛІЧНИЧОГО ВИНА до кождої української хати, де лиш вони доходять.

В ряді розмов з вами ми доводимо з словиз простих і для кожного зрозумілих, що наш організм, подібно до соняя і воздуха, потребує при виконуваню своїх функцій також зміцняючого средства, та що ми вже і вже є для розпорядимости терпляного людства завдяки нашому винаходови і усердним досьвідам, які ми вели через кілька років. Читайте уважно ті наші розмови і учіть ся з них штуки як плянувати своє здоровиє — сей найбільший скарб на сьвіті.

Чи КАЛЬВАРІЙСЬКЕ ЛІЧНИЧЕ ВИНО є якимсь новим средством?

Ні. Се средство, що посїдає такі великі лїчничі прикмети, не є зовсім чимсь новим, але широко розповсюдненим і від ряду літ вживаним лїкарством в десятках тисячів українських родин. Цїлі слова признали і поляки недугти від осіб, яким Кальварійське Лїчниче Вино привернуло здоровиє, їсе нераз по довгих роках терпіня, як вже прощ всяка надія на поміч — є для нас великою заохотою і се власне спонукало нас подбати, аби КАЛЬВАРІЙСЬКЕ ЛІЧНИЧЕ ВИНО занести до кождої української хати.

Чим-же є се славне і у своїх наслїдках мейже чудесне средство і на чім основують ся його прикмети?

За відповідю на се питанє звернемо ся до Природи, яка у своїм дорі мстить ще богато средств на ріжні терпіня і недомаганя. Непоказна нераз ростинка скриває в собі сильні цілющі прикмети, які треба лиш відкрити і знати як зробити з них ужиток.

КАЛЬВАРІЙСЬКЕ ЛІЧНИЧЕ ВИНО складасть ся з лікарств, які винайшла наука, і які вона вважає за найлучші на жолудкові недуги.

При помочи відповідних апаратів знаходимо хемікы з нашій лабораторії лучать ті лїчничі средства в такій пропорції, що надають КАЛЬВАРІЙСЬКОМУ ЛІЧНИЧОМУ ВИНОВИ прикмети необхідні для підперяня людського здоровиа.

На які недуги помагає КАЛЬВАРІЙСЬКЕ ЛІЧНИЧЕ ВИНО і які людські терпіня воно усуває?

Тому що основою нашого здоровиа є здоровий і добре тривалий жолудок, то КАЛЬВАРІЙСЬКЕ ЛІЧНИЧЕ ВИНО діває передусім на жолудок, і се в такий спосіб, що усуває всї бадиці, які дістають ся до жолудка, а знідтим до крови і спричиняють ріжні недуги.

КАЛЬВАРІЙСЬКЕ ЛІЧНИЧЕ ВИНО є через те великим приятелем нашого жолудка і помагає йому поборювати пороблені зарадки, усуваючи і ліки робом головну причину всїх заразливих недуг. Будучи запобігаючим средством проти недугам, КАЛЬВАРІЙСЬКЕ ЛІЧНИЧЕ ВИНО усуває також хронічні недомаганя жолудка.

Як ви терпите на біль голови, печенє, дрощі, обяви нестравности, отяжкість після їдженя, брак апетиту, неохоту до праці, брак енерґії, умови пригноблене, почуте загального ослаблення — тоді зачинайте негайно уживати КАЛЬВАРІЙСЬКЕ ЛІЧНИЧЕ ВИНО.

Нема в нїм жадного штучного заправленя.

Купуйте ще сьогодня одну фляшку в найблизшій аптиці, в нашого агента або просто від нас. ЦІНА: $1.35 і 6 центів податку.

НАША ГАРАНЦІЯ.

На доказ нашого довіря, зобовязуємось публично звернути кождий цент тому, хто скаже що наше КАЛЬВАРІЙСЬКЕ ЛІЧНИЧЕ ВИНО не є таким як виємо.

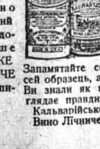

Запамятайте собі сей образець, аби Ви знали як виглядає правдиве Кальварійське Вино Лїчниче.

D. WROBLEWSKI & COMPANY,
196 EAST 4TH STREET, NEW YORK, N. Y.
M-3

Час Радости і Веселости

скоро надійде. І ваші рідні в старім краю бажали би у веселім настрою витати Рождество Спасителя; вам треба уможливити їм се поданем грошевої помочи на відвернене нужди і смутку. Зробіть їм

Веселі Різдвяні Свята

та пішліть вашим родинам

Гроші до Старого Краю

ЧЕРЕЗ НАЙБІЛЬШИЙ ХРИСТІЯНСЬКО-СЛАВЯНСЬКИЙ СТЕЙТОВИЙ БАНК

BOSAK STATE BANK, Scranton, Pa.

ПОСИЛАЄМО ГРОШІ ДО ГАЛИЧИНИ, ПОЛЬЩІ І ВСІХ ИНШИХ ЧАСТИЙ СЬВІТА СКОРО, БЕЗПЕЧНО І ТАНО ПІСЛЯ БІЖУЧОГО КУРСУ ВИМІНИ

Невідкладайте, аби не було за пізно. Вишліть гроші як найскорше, таки сьогодня, аби ваші гроші дістали їх на час, на Свята. А як хочете мати певність, що ваші гроші дістануть ся до властивих рук, то посилайте їх завсіди через стейтовий банк:

BOSAK STATE BANK
434 Lackawanna Ave., Scranton, Pa.

ДЕПОЗИТОРІЯ ФОНДІВ ПРАВИТЕЛЬСТВА ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ, СТЕЙТУ ПЕНСИЛВЕНІЯ, ПОВІТУ ЛАКАВАНА, МІСТА СКРЕНТОН І УКРАЇНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ.

Від 1-го падолиста до кінця свят, наш Заграничний Департамент буде отворений щоденно від 9. рано до 9. вечером, окрім неділї і сьвят.

Коли не можете прийти особисто, пришліть Ваш моні-ордер почтою, а ми полагодимо скоро Вашу справу.

ВАЖНЕ! ЧИТАЙТЕ! ВАЖНЕ!

ПОМОЖІМ ВІДБУДУВАТИ РІДНУ УКРАЇНУ.

Що Україна наша цілковито знищена, знаємо всі. Але в який спосіб помочи Україні, не всі ще знаємо. Знаємо, що наші рідні Брати і Сестри в старім краю НЕ МАЮТЬ В ЩО УБРАТИ СЯ. Не мають УБРАНЯ, не мають ЧОБІТ. Не мають ПОЛОТНА, не мають СУКНА, не мають МАТЕРИЇ, не мають ШКІРИ. Не мають ГОЛОК, НИТОК. Не мають МАШИН ДО ШИТЯ. Не мають РІЛЬНИЧИХ МАШИН до управи ріллї. Не мають МАШИН ДО НАПРАВИ ДОРІГ. Не мають МАТЕРІЯЛІВ ДО ВІДБУДОВАНЯ ФАБРИК. Не мають чим поправляти зелїзниць: БРАК ШИН, ВОЗІВ, МАШИН, ЛЬОКОМОТИВ. Не мають МАШИН ГІРНИЧИХ анї КОПАЛЬНЯНИХ. Не мають МАТЕРІЯЛІВ ДО ВІДБУДОВАНЯ КОРАБЛІВ.

ТОГО ВСЕГО МИ МУСИМО ДОСТАВИТИ УКРАЇНІ З АМЕРИКИ

АБИ ВОРОГИ НАШІ НЕ ВЗЯЛИ ТУ ДОСТАВУ В СВОЇ РУКИ, ми оснували в НЮ ЙОРКУ УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКУ АКЦИНУ КОРПОРАЦИЮ „AMERUS TRADING CORPORATION".

Наша корпорація буде доставляти на УКРАЇНУ всїх тих потрібних матеріялів.

ОСНОВНОГО КАПІТАЛУ ЗЛОЖЕНО В БАНКАХ ПІВ МІЛІОНА ДОЛ.

Повідомляємо рідних, що в короткім отворимо в Ню ЙОРКУ ПЕРЕВОЗОВЕ БЮРО І ПРОДАЖУ ШИФКАРТ і висилати будемо наших Українців до старого краю на своїх власних кораблях.

Близші інформації удїлює: 139—

AMERUS TRADING CORPORATION,
165 BROADWAY, Phone: Cortland 6700. **NEW YORK, N. Y.**

ГІЕРОНІМ ЛЯХОВИЧ

(Попередно ПАВЛО ГУРДУС).

ПЕРШОРЯДНЕ УКРАЇНСЬКЕ

ЗАВЕДЕНЄ ФОТОГРАФІЧНЕ

77 NEWARK AVE., JERSEY CITY, N. J.

Мій заклад виконує артистично всякі роботи фотографічні, як: групи весільні, фамілійні, як також портрети і побільшеня. Спеціяльну увагу присвячуєсь дїтям.

Ціни пристойні. — Запрошую уклінно відвідати мою робітню. 118с—

МАЛИМ КОШТОМ

можете мати власну господарку і забезпечити собі Вашу будучність, щоби так тяжко не гарувати на старші літа. Можете у нас купити малу фарму о 10.000 квадратових стіп найліпшої урожайної землї, рівної, чистої без жадних корчів за 142-53

$345.00, $50.00 ЗГОРИ І $8.00 МІСЯЧНО НА ВИПЛАТ.

Земля находить ся при великім фабричнім місті Ню Бронсвік, стейт Ню Джерзи, 50.000 людности, 55 мікут віддаленя з Ню Йорку, де находять ся всїлякі фабрики, з доброю платнею. На тій землї вибудуємо Вам хату після Вашої вподоби, яку можете виплачувати таксамо як рент.

В разї купна компанія вертає кошти подорожи.

Офіс отворений також в неділї до полудня.

Не зволікайте а рішайте ся скоро. Приймаємо Ліберти Бонди як готівку. Пишіть або голосіть ся по дальші інформації до

HAMILTON REALTY CO.,
63 PARK ROW, WORLD BLDG., ROOM 910, NEW YORK CITY.

КОМПАНІЯ Є ПІД КОНТРОЛЕЮ СТЕЙТУ.

УВАГА! СПЕЦІЯЛЬНІ ЦІНИ НА РОЖДЕСТВО! РОДИМЦІ!

S. D. VITA,

НАЙСТАРШИЙ УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКИЙ ДІМ БАНКОВИЙ під зверхностию Державного State Banking Department-у зі згляду на зиму, Рождество і потреби ваших малих в краю висилає ГРОШІ на найскорше з ПОРУКОЮ за доручене до ГАЛИЧИНИ, на короткий час тілько

100 ГАЛИЦЬКИХ КОРОН ЛИШЕ ЗА $1.89

Видає перекази банкові асекуровані на гроші по найдешевших дневних курсах, котрі суть платні в кождім закутку сьвіта.

ШИФКАРТИ найдешевше, найскоршою і найбезпечнїйшою спосібностию. Канцелярія нотарільна виробляє водяни о найскорше видане документів подорожних під ПОРУКОЮ безплатно для костумерів. Стараємось для Вас о дешевий нічліг і спотикаємо тут на стациї і відпроваджуємо на корабель кождого костумера. 139—

Зголошуйтесь або пишіть зараз до старого чесного Дому Банкового.

НАЙСТАРШИЙ УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКИЙ ДІМ БАНКОВИЙ

S. D. VITA, БАНКИР, 2105 FIRST AVENUE, або 339-341 EAST 108th STREET, Dept. Ru. I. NEW YORK CITY.

ЛЮБИТЕЛІ МУЗИКИ!

Вийшли з друку

ПАРТИТУРИ

ДО УКРАЇНСЬКИХ ДРАМАТИХНИХ ТВОРІВ виданя С. Комишевацького.

Вже є до набутя:

Безталанна, драма в 5. діях	80 ц.
Бувальщина, комедія	80 ц.
Бурлака, драма в 5. діях	60 ц.
Вихрест, драма в 5. діях	80 ц.
Дай серцю волю, драма в 5-ох діях	$1.00
Душогуби, драма в 5. діях	80 ц.
Жидівка вихрестка, драма в 5-ох діях	80 ц.
Катерина (Мужичка), драма в 4. діях	80 ц.
Кохане в мішках, водевіль з партитурою в 1. дії	30 ц.
Повернув ся з Сибіру, драма в 5. діях	80 ц.
По ревізії, водевіль в 1. дії	50 ц.
Поцілись в дурні, комічна опера в 3. діях	$1.25
Сатана в бочці (Кум мірошник), комедія в 1. дії	80 ц.
Тарас Бульба, драма в 4. діях	80 ц.
Хмара, драма в 5. діях	80 ц.

Дальше друкують ся:

Невольник, Сватане на вечерницях і Пімста Жидівки.

Ст останні вийдуть з друку в найблизшім часї. 139с—

Повисші партитури набути можна в українських книгарнях і у видавця.

S. KOMYSHEWACKY,
14 East 97th St., New York, N. Y.

ФАРМИ! ФАРМИ! ФАРМИ!

1) 100 акрів доброї землї, пасовиско і ліс, керниця і ріка біжить, 8 миль від великого міста і церкви, при добрім гостинци, хата добра, пивниця, телефон, стайня, одна стара, друга нова, курник, хлів і ледовня, 10 коров, 1 бугай, 4 клівки, 2 коні, 2 безроги, 40 кур, сегорічний збір і всї знаряди яких там богато знаходить ся, всьо за $7000, вплати потреба $3000, решта на сплату. 143-45

2) 192 акри доброї, рівної землї, пасовиско і ліс, красна хата і стайня, ¼ милї від мурованого гостинця, 6 миль від великого міста і церкви, вода добра, на скору продаж властитель додає 2 коні, упряж, знаряди і 4 тони сїна. Коров немає, можна спровадити ся від 1. марта. Ціна тої красної фарми тілько $7000, вплати $2500 і менше.

3) 35 акрів, 10 акрів грубого ліса і дерева овочеві, хата 8 румів, вода в хаті як у місті, стайня також добра, ½ милї від місточка, фабрики і мурованого гостинця, положене красне, веселе, сусідів богато, добрий пляц на годівлю курий і безротів, при місточку, роботи подостатком. Ціна $1600, вплати треба $1000, решта на сплату.

Маю ще кілька добрих фарм до спродаля в тім році, приїздкайте подивитись ще перед книгом. Адрес:

S. DYMINSKI,
P. O. Box 150 або 311 King St.,
HERKIMER, N. Y.

СЬМІХУ ДО РОЗПУКИ!

ДАРОМ вишлемо кождому велику ілюстровану книжку на 32 сторін. В тій книжці найдете повно сьміху аж до розпуку, на „шур" будетесь реготати, що аж штани будуть тріскати. Пишіть „гаріон" по ту велику книжку і залучіть за 5 цент. марку на пересилку. Адресуйте: 139с—

"OSA" (WASP),
1926 W. Huron St., Dep. C. Chicago, Ill.

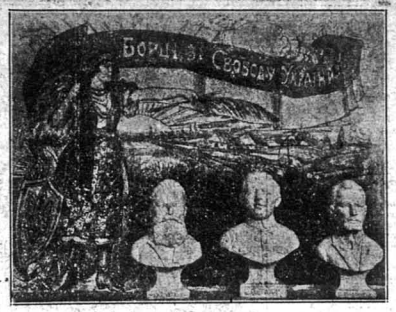

Велика новина, котра появилась на Американській Україні. А се:

ВИРОБЛЯЄТЬ СЯ І ВЖЕ ПРОДАЄТЬ СЯ БЮСТИ (СТАТУЇ) НАЙКРАСШИХ СИНІВ УКРАЇНИ, а іменно:

ПРОФ. М. ГРУШЕВСЬКОГО, ПОЕТА В. ВИННИЧЕНКА І АТАМАНА С. ПЕТЛЮРИ.

Мати сї річи в хаті, читальнї, льокали та в публичних українських салях — се буде доказом для нас і для других, що ми уміємо шанувати наших борців за волю українського народа. 145с—

Січова Спілка в Ню Йорку продає і висилає, хочби в найдальше місце, ЦІЛУ СЕРІЮ — ЗА 6 ДОЛЯРІВ.

Пришліть лиш 1 доляра завдатку а решту заплатите при відборі.

Адресуйте ще нинї до:

UKRAINIAN MFG. CO. SICHOVA SPILKA,
21 EAST 7th STREET, Dept. W., NEW YORK, N. Y.

Наша газета є присьвячена робітничій справі. Доля та судьба нашого робітника лежить нам на серци передівсїм. Не дбаєм о зиск, тільки о твоє добро, мучениу праці! — Пренумеруйте „Свободу"! („Свобода", число 1-ше, 15. вересня 1893).

ВАША РІДНЯ

в Европі потребує помочи.

ПІШЛІТЬ ЇМ ГРОШІ ЧЕРЕЗ ОДИН З НАЙБІЛЬШИХ БАНКІВ В АМЕРИЦІ. НАЙЛІПША УСЛУГА І НАЙНИЗШІ ЦІНИ ГАРАНТОВАНІ. ПИШІТЬ ПО ІНФОРМАЦІЇ ДО:

The State Bank

376-378 GRAND STREET, NEW YORK, N. Y.

НОВИЙ ВИНАХІД!

СРЕДСТВО ЯКОГО ВАРТІСТЬ ПЕРЕВИСШАЄ ВАГУ ЗОЛОТА!

Після теперішної дорожнї ми повинні щадити наше убране. Кожда пляма на сукні спричиняє діру. Бо коли ваш сут чи то дрес оплямлений, ви даєте його до чищеня, передусїм — се дорого вас коштує, рівнож по фабриках уживають уже острого плину до вибираня плям, який майже просікає сукно і на тім місци вкороткім часї робить ся діра. Отже коли бажаєте запобігти сему і оддалити свій тяжко запрацьований гріш, то мусите уживати чудового средства SHINE-OFF до чищеня ваших убрань, тим легонько вичистите наше убране, цїлком без нарушеня сукна. Памятайте, що лише SHINE-OFF средством дасть ся вичистити найгірші плямы. Рівнож зашадяте богато грошиа. На пробу, аби вас переконати і перекинути о вартости SHINE-OFF, ми вишлемо нам $1.00-вий кавалок (кеїк) лише за 50 цент. або 3 кейки за $1.00. Замовленя треба слати враз з належитостию через моний-ордер на адресу:— 145св49

JOSEPH LABORATORY, 747 N. LINCOLN ST., CHICAGO, ILL.

КОРИСНЕ КУПНО! КОРИСНЕ КУПНО!

НАЙНОВІЙШИЙ МОДЕЛЬ No. 5

VICTORY PHONOGRAPH

Такий, якого Ви бажалиб мати, в найприступнїйшій цїнї. Сей гарний Фонограф о незвичайно милих звуках.

ГРАЄ ВСІ РЕКОРДИ,

має шрубові мотори, оздібно вироблені кабінети і є дуже сильно збудований з магоня з нікльовими окладинками. 145ч153

Цїна в склепах є $25.00 а наша цїна перед сьвятами є лише $14.45 і ми даємо 5-рекордів з кождою машиною зовсїм ДАРОМ.

Ви можете уживати сей фонограф через довгі роки. Він буде окрасою для Вашої хати і будете мати першорядну МУЗИКУ у Вашім домі кождого часу.

Не висилайте всїх гроший, вишлїть два доляри на оплату експресу а решту заплатите, коли дістанете Victory Phonograph до Вашої хати.

Не отягайтесь, пишіть ще нинї до:

VICTORY PHONOGRAPH COMPANY,
46 BROADWAY, DEPT. 30, PROVIDENCE, R. I.

ЗДОРОВЛЄ ВАРТА БІЛЬШЕ ЯК ГРОШІ.

Коли Ви повинні шукати поради лікарської? Коли Ви були під опікою других лікарів і не зістали вилїчені, або коли Ви є тепер хорі і не радились ще лікаря, то не гайтесь нараїдти до мого офісу по пораду у Вашій власній мові. Не занедбуйте свого здоровля.

Др. Д. Вассерман через довгі роки дав докази успішного лїченя недуг мущин, женщин і дїтий. Він оглядне Вас даром і порадить Вам щиро, що є добре для Вас, без нїяких зобовязань з Вашої сторони. Згодность ся до його офісу а він радо скаже Вам свою опінїю.

Тисячі уважані за невилїчимих зістали мною приверненї до здоровля через уживане найновійших електричних апаратів, таких як Vibrator, Wall Plate, High Frequency, Static Machine і X-Ray. Я також приміняю найновійші і найлїпші лїки і средства до застосуваня. Я осягнув найлїпші успіхи в обох хронїчних і грізних недугах крови.

УВАГА: Се оголошеня буде для Вас вартісне $2.00, коли принесете його з собою і віддасте ся одному спеціяльному баданю.

ПАМЯТАЙТЕ: Поради даєсь зовсїм довірочно. Бадане даром.

Dr. WASSERMAN, 1335 ARCH STREET, PHILADELPHIA, PA.

Телефон: Spruce 1766.

Години: щодня 10—12; 2—5; 6—8. Неділї і сьвята 10—2.

В часї відвідин набудете переконани з взячних письм моїх пацієнтів

Др. КАУФМАН

ГОВОРИТЬ ПО УКРАЇНСЬКИ

Єсли хочете совісної поради в якій небудь Вашій недузї, прийдіть до д-ра КАУФМАНА, з ним в рідній мові поговорите, він Вам скаже відразу, і пізнаєте ся на Вашій недузї, чи Вам лїчене що поможе.

Др. Кауфман ЛІЧИТЬ всї отсї недуги: МУЖЕСЬКІ І ЖІНОЧІ. Залуку (астму) лїчить новою машиною приміняючи електричну і поводнене воздуху. ДР. КАУФМАН лїчить затроєня і неправильности крови, ревматизм, ломане костий, болї голови, завороти, болї крижий, недуги жолудка, катар легких і жолудка, нирок, мікура, паралїж, випадане волося. Лїчить всї жіночі недуги, яко АКУШЄР СПЕЦІЯЛІСТ ЛІЧИТЬ УСПІШНО ІНФЛЮЕНЦУ І ЗАПАЛЕНЄ ЛЕГКИХ.

S. M. KAUFMAN 111 E. 7th STREET, NEW YORK CITY

Год. офісові: що дня від 9. рано до 9. вечер., в неділю від 9. рано до до 4. пополудни. — Телефон Орчард 6352.

DR. RUSSELL DETROIT, MICH.

Я хочу розмовитись особисто з кождим мущиною і кождою женщиною, терплячими на хронїчні, нервові, кровні і зложені недуги, або коли Ви терпите на жолудкові, ниркові або мікура недуги.

Коли Ви не могли найти доси пільги Ваших терпінях і попали в зневіру і пе занехали, то зголосіть ся, щоб бути безплатно оглядненим і засягнути моєї опінїї та поради.

Позаяк я маю 17-лїтну медичну і операційну практику в лїченю хронїчних, нервових і зложених недуг мущин і женщин. Ви осягнете користи з мого досьвіду кождого разу, коли лише мене відвідаєте.

Я приміняю для Вас найновійші знуков методи лїченя, так електричні як і медичні якими розпоряджаю.

ДЛЯ КОРИСТИ ТЕРПЛЯЧИХ МУЩИН І ЖЕНЩИН,

котрі терплять на Ревматизм, Болї в крижах і суставах, Утрату апетиту, Болї голови, Запір, Завороти, Катар голови, Носа і Горла.

ЧИ ВИ МАЄТЕ ЯКИЙ СУМНІВ щодо Ваших долегливостий; чи маєте які сїрні виводи, які стали упірчиві і неуелегні на вплив ліку; чи у Вас є такий нервовий стан, який незмінюєсь навіть під впливом спокійних, дієт і медицини; чи Ви попадаєте в щораз гірший стан? Як так то ПОРАДЬТЕ СЯ МЕНЕ СЕЙЧАС.

Сотци операцій як у мущин так і женщин уникнено через скоре властивє застосоване найновійших наукових метод.

Мої офіси є заосмотрені новими електричними і механїчними апаратами, які дали поміч, коли другі методи завели.

ПАМЯТАЙТЕ—ПОРАДА І ОГЛЯДИНИ ДАРОМ. Зволїкане, недогляд і невластиве лїчене є небезпекою.

Прийдіть до мене, коли потребуєте помочи досьвідченого і у всї заосмотреного СПЕЦІЯЛІСТИ.

Годинї приняти: від 9. до 4. попол. і від 6 до 8 вечер.

Dr. RUSSELL, В неділї і сьвята від 10-ої до 2-ої в полудне.

176 E. Jefferson Ave., другі двері на схід від Вудвард, Detroit, Mich.

Звісний Dr. GREY Спеціяліст

ПОНАД 30 ЛІТ В ШТУЧНІМ ЛІЧЕНЮ ЕЛЄКТРИЧКОЮ

117 E. 17th St., БЛИЗЬКО UNION SQUARE **New York City.**

Він уже вилїчив тисячі людий і бажав би і Вас вилїчити, коли терпите на нирки або міхур, сидячу недугу, ревму, пропуклину, геморойди, фістулу, ревматизм, невральгію, нервовість, болї крижий, слабости носа, горла і жолудка, кашель, застуду. Запалене легких або всяку иншу хронїчну недугу. Коли лїкар, який лїчив Вас ще не вилїчив Вас, Ідіть до добре звісного і давно основаного офісу д-ра Грея, бо він вилїчить те, чого другі не могли.

ПОРАДА ДАРОМ. — ЛЇКИ $1.00.

За професійну обслугу числить низькі цїни.

Години: від 9-ої до 8-ої; в неділї від 9-ої до 3-ої.

КОЛИ ЧОЛОВІК Є ХОРИЙ

ТО ПЕРШОЮ РІЧИЮ, ЯКУ ВІН ХОЧЕ ЗНАТИ є „ДЕ ЗНАЙТИ ДОБРОГО ЛІКАРЯ",

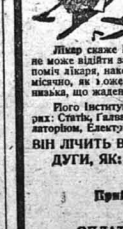

Коли звернете свої кроки впрост до заведеня Др. Кафмана, 607 Маркет Стріт, Філядельфія, то знайдете практичних спеціялістів за якими шукаєшсте без стратя часу і гроша на инших лїкарів.

Коли його відвідаєте то зауважите, що лїкар є дуже обережний в видаваню лїчиоши вашої слабости; то є, що він шукає докладно нашо Ви хорі. Його заведенє є досконалене в модні і докладні апарати, так що коли потреба аналїзи крови, хемічної аналїзи мочи, огляненя лучами Х-рей, або що иншого, то він має під рукою для Вас. При помочи тих розслїдів докладного розслїдженя недуги мущин, неможливим є помилка.

Лїкар скаже Вам яка є умірована цїна за лїченє. Жаден чоловік не може відійти задля браку гроша. Кождий робітник може числити на поміч лїкаря, нїколи може сплачувати йому належитість тижнево або місячно, як з оже, а його оплата задля його великої практики в так низька, що жаден хорий не повинен обавати ся йти до нього. 21-33

Його Інституція має кождий найновійший апарат до оглядання хорих: Статїк, Гальванїк, Дарадік і Гай Фрікенсі Електрїтиц Озонс Інгалятором, Електрик Осцілятором, і инші модерні апарати.

ВІН ЛІЧИТЬ ВСІ НЕРВОВІ, ХРОНЇЧНІ І ЗАДАВНЕНІ НЕДУГИ, ЯК: СЕРЦЯ, ЖОЛУДКА, УТРОБИ, НИРОК, ПОЗНАКИ МОЧОВІ.

Прийдіть до него і станьте здорови.

Оглядини і порада даром.

ОПЛАТА НИЗЬКА І МЕДИЦИНИ ДАЄСЬ.

Dr. CAUFFMAN, 607 MARKET STREET, PHILADELPHIA, PA.

Години від 9. рано до 6. вечер; в неділї від 10. рано до 1. попол.

ПРИЄМНІ В СМАКУ

PARTOLA

ділають скоро і легко, влекшаючи болі голови. Особливші у всіх жолудкових недомаганях.

1 коробка коштує 1 доляра, 6 коробок лише 5 долярів.

АРТЕКА PARTOSA, 180 — 2nd Ave., Dep. 20. NEW YORK, N. Y.

ЛЮБИТЕЛІ МУЗИКИ!

Звісна на весь світ американська первородна фірма

КАРЛЬ ФІШЕР

поручає українському загалови свій

СКЛАД МУЗИЧНИХ ІНСТРУМЕНТІВ І ВСЯКИХ МУЗИКАЛІЇ.

Продає всякі музичні інструменти, прибори, ноти, методичні підручники для науки музики на всяких інструментах і взагалі все, що входить в обсяг музики. 133с—

Як поодинокі люди так і ті, що організують музичні кружки, симфонові орхестри і банди на дутих інструментах, найдуть у нас склад все для них потрібне, а також дістануть всякі інформації для закупна відповідних інструментів і як учитись грати.

Ся фірма отворила український відділ, який веде всяку переписку зі сторонами в українській мові. Тож тамко звертайтесь з своєми потребами до тої фірми а українській мові. Ілюстровані катальоги висилаємо на жадане. Весь товар досконалий, а ціни умірковані. Адреса:

CARL FISCHER, COOPER SQUARE, NEW YORK, N. Y.

ІНФЛЮЕНЦА

Ся страшна мишувність може знов повернуть. Одиноким способом, щоб себе забезпечити є держати жолудок і кров чисто.

ГОФМАНА ГІРКЕ ВИНО

(HOFFMAN BITTER WINE)

регулює Ваш шлюнок, чистить жолудок, прочищує кров, рухає боки голови, дає апетит, здоровий сон, скріпляє нерви, уздоровляє цілу систему а через се Ви зістаєте захоронені перед всіма недугами. Спеціально поручуване для ослаблених людий.

ЖАДАЙТЕ ЛИШЕ 107.09с—

HOFFMAN BITTER WINE

(ГОФМАНА ГІРКЕ ВИНО)

НЕ БЕРІТЬ ЖАДНИХ СУБСТИТУТІВ.

Ціна $1.25 бутелька, 6 бутельок $6.50, 12 бутельок $12.00. Для продаж у всіх аптиках, головних склепах або прямо у фабрикантів. 121с—

PORTONOI DRUG & CHEMICAL CO.,

231 NEW MAIN STREET, YONKERS, N. Y.

ПЕРЕСИЛКА ГРОШЕЙ

до ГАЛИЧИНИ, РУСИНІ ПОЛЬЩІ і ЧЕХО-СЛОВАКІЇ.

Ми висилаємо гроші до краю по найнижшім курсі. Сейчасове доручуваня.

Ми є агентами AMERICAN EXPRESS COMPANY.

ПРОДАЖА КОРАБЕЛЬНИХ КАРТ НА ВСІ ЛІНІЇ.

Ми даємо правні поради у всіх справах. Перепроваджуємо продажи реальностий. 124с—

Ми говоримо до УКРАЇНСЬКИ. Офіс отворений до 8.30 вечер.

PRAISNER & ROBAK

10 Belmont Avenue, NEWARK, N. J.

ФІЛІЯЛЬНИЙ ОФІС: TYLER & WARWICK STS.

ЕКСТРА! ПОЗІР! ЕКСТРА!

БОГАТО ТАЄМНИЦЬ ВИЯСНЕНИХ.

300 НОВОСТИ ЗА $2.00 ТІЛЬКИ.

300

Формули, Тайні Вироби, Спосібність до здоровля і гроший і другі ценові поучови

Мала книжка в вашій мові, зістала щойно видрукувана, займаюча богато несподіваних секретів, порад і других інтересних інформацій. Властель сеї книжки може заощадити богато гроший а крім того може заробити богато більше ви знайдете в тій книжці богато інформацій, або інструкцій як зробити потрібні річи.

Ви будете знати, як зробити штучне золото і срібло та діямянти, як вигнати мишу, щурі та другого рода робацтво. Як зробити чорнило яке буде сьвітити в ночи, і невидимий або зникаючий атрамент, як робити кишенькове сьвітло, що буде завше сьвітило, і як лопити богато риб і звіят. Як забезпечити себе перед кожарами. Як робити горівку, пиво та другі напитки в дома. Як вилічити рікні хороби та слабости. Як вилічити малі пиятики та курення. Як запинити лордів і дістати прекрасне будяне волосє. Ви там також найдете богато приписів як приладжувати конфекти, порошки, та другі помічні лікарства на рікні хороби. Як вилічити ревматизм, біль у.х, біль очий, горло та проче. Як пізнавати мужеський характер через місць в котрім він був родженний. Як побудити корову щоб давала більше молока. І курку до несення більше яєць. Спосіб, через котрий будете знати як споряджувати рікного рода лемонади та солодощі. Як робити дріжджі. Як пістити зоні по ваших черевиків щоб носили ся три рази так довго як звичайні. Як зробити пиво, дерево або одіне огнетревалиє робити дешевий опал, сливкове повидло, дешеву добру каву. Як чистити рікні річи. 142ц145

В коротці, ви знайдете в тій книжці не менше 300 рікних порад і приписів. Ми зуміли би богато сторін, обіцяючи ми хотіли сказати вам все сказане сеї прекрасної книжки. Не робить се жадної ріжниці, чи ви є убогими чи богачем — ся книжка є покажучою для кождого, і кождий знайде її є дорогою, понеже не тільки що заощадите ви богато гроший, але також можете заробити екстра гроші при помочи сеї книжки. Се що містить ся в тій книжці є варте не $2.00 тільки, але $200.00. Хто хоче мати більше гроший як має тепер, не повинен чекати, але писати сейчас і прислати за сею книжкою, і ми є певними що не будете жалувати. Ціна є тільки $2.00. Ми не жадаємо гроший наперед, витніть тільки се оголошене і пришліть нам вашу адресу, за книжкою доставлю сюди принесуть вам її до хати.

СПЕЦІЯЛЬНА ОФЕРТА. Хто пришле нам $3.00 наперед з його замовленем, той дістане додатково до сеї книжки прецет вартости $1.00. Не чекайте отже, пишіть сейчас до:

UNION NOVELTY CO., 1016 MILWAUKEE AVENUE, Dept. 1002, CHICAGO, ILL.

ПРОТОКОЛ

з річного засїданє головного уряду У. Н. Союза, відбувшого ся в днях 13. до 15. жовтня 1919 р. в домі У. Н. Союза під ч. 83 Гренд стр., Джерзи Сіти, Н. Дж.

(Дальше).

Засїданє дня 14. жовтня.

В неприсутности предсїдателя засїданє отворив містопредсїдатель о 9ій годині рано.

На просьбу деяких справа Ґазети У. Н. Союза Д. Капітула доказує, що друкарні не приносить достаточних зарібків. У напрямі А. Савка заявляє, що се є наслїдком великого числа дорожнї. Д. Капітула залягає, що не можна би підвисшити ціни на оголошеня і роботи. А. Савка відповідає, що роботи, які виконує друкарня У. Н. Союза, є дрібні і на них не можна богато заробити. Між оголошеними є значне число оголошень патріотичних, які поміщують ся безплатно. Д. Капітула каже, що в таких тяжких часах не повинно ся поміщувати в „Свободі" ніяких безплатних оповісток. А. Савка пояснює, що будуть такі оголошеня, за які годі домагати заплати.

Р. Слободзян каже, що поміщуванє безплатних оголошень повинно мати якусь міру.

Н. Росолович піддає гадку, чи би не можна зменшити видавле органу на один раз в тиждень. По розваженю сеї справи присутні прийшли до переконаня, що наразі „Свобода" мусить виходити так як доси, то є три рази на тиждень.

А. Савка вносить резолюцию з уряду зайнятя друкарні, бо він чуєть ся фізично засланий до тих обовязків, які тепер є на него наложені.

Р. Слободзян твердить, що в друкарні „Свободи" нема такої строгости супроти робітників, як по других друкарнях. Редакторови Лотоцькому закидає, що він яко співредактор писав у „Свободі" більше ніж тепер, коли ся стає звичайним редактором сеї часописи. На кінци піддає гадку, що було би добре підготовити якусь нову силу, котра врозі потреби могла би заступити місце завдалого друкарні.

Н. Росолович говорить про потребу відвічального формана в друкарни. А. Шаршонь каже, що „Свобода" має за богато редакторів, і одного треба би усунути. Д. Капітула твердить, що кожда робота в друкарни повинна приносити відповідні доходи.

Дискусія о справі видавництва „Свободи" була дуже оживлена, а забирали в ній голос усї присутні урядники. По розгляненю сеї справи з усїх боків ухвалено на внесене Н. Росоловича, поперте Р. Слободзяном, що „Свобода" має виходити три рази тижнево на 8 сторін з чого 4 сторони можуть бути задрукованї відповідними оголошенями. Сю ухвалу мають ся увести в житє як найскорше.

На внесене А. Шаршоня, поперте Г. Криворизом, ухвалено, що з огляду на се, що „Свободу" побільшено на 8 сторін, має остати 4 редакторів.

На внесене Д. Капітули, поперте А. Шаршонем, ухвалено, що тепер всїх редакторів не може перевисшати їх дотеперішної платнї, то є $520 місячно.

На внесене І. Пелеського, поперте А. Стефановичем, ухвалено підвисшити завідателеви друкарнї процент під платних оголошень. Замісць дотеперішних 2%, він буде побирати відтепер 3%.

На салї вибрав ся предсїдатель і заняв своє місце, проводячи дальшим нарадам.

О годині 12.30 наради перервано з причини обідової пори.

Засїданє пополудневе.

Протокол, який С. Ядовський писав до полудня, був прочитаний ним о годині 1.30 пополудни. По прочитаню свого протоколу предсїдатель отворив над ним дискусию. По стрілені деяких слів і зворотів О. Стеткевич поставив внесене, а А. Шаршонь попер, аби сей протокол принятий так, як був прочитаний. Одноголосно принято.

По сїм розвинула ся дискусия над справозданем редакторів „Свободи". А. Стефанович питаєть ся, длячого „Свобода" не була поміщена допись з Ембріджа, Па., яка була заслана до редакції „Свободи" ще 15. мая б. р. О. Стеткевич відповідає, що сеї допису, як много инших допісок не поміщено тому, що не було місця в часописи.

Д. Капітула хоче знати, длячого свого часу „Свобода" так боло адекватизмувала Січову Організацию. О. Стеткевич відповідає, що писало ся дещо про загально народний рух, який робили члени У. Н. Союза, але сього писання не можна уважати адекватизмовем Січової Організациї.

Н. Росолович є невдоволений, що „Свобода" мало займаєть ся американським житєм і справами робітничими, натомість заботато місця посьвячує справам старокраєвим. О. Стеткевич відповідає, що у „Свободі" була робітнича і є і що вона ніколи не підпирала капіталістів, але все робітницю, однак на будуче можна би писати більше про житє американських Українців і про се, щоби наші люди брали горожанські папери.

Р. Слободзян признає рацію О. Стеткевичеви щодо статті і помножіню про Українські Січи так довго, доки ті Січи не конкурують яко організації бенефітові.

На всї запити, ставлені О. Стеткевичеви в справі редаґованя „Свободи", він відповів кождому вдоволяючо. Опися Р. Слободзяна вносить, а А. Шаршонь попирає, щоби звіт редактора О. Стеткевича був принятий так, як він його виголосив.

В дискусії над звітом теперішного редактора, Д. Лотоцький, котрий забрав голос Н. Росолович і заявив, що „Свобода" має мало матеріялу до читаня. Р. Слободзян пропонує завести „Свободу" „Свободу" „Свободу" з вибору матеріялу до читаня і з доборі відповідних черенок, деякі зміни, з чого вийде безперевна користь для видавництва і для читачів „Свободи".

В дискусії над справою реклоґованя в уліщеню „Свободи" забирає ще голос: Г. Криворизь, К. Кирчів, В. Левчик, О. Рекрут, О. Стеткевич і І. Пелеський.

На всї інтерпеляції і запити відповідав вдоволяючо В. Лотоцький, а після того І. Пелеський поставив внесене, поперте О. Рекрутом, аби звіт В. Лотоцького принято до відома так, як він був проголошений. Одноголосно принято.

До контрольної комісії ніхто з присутних не ставив ніяких запитів, отже на внесене С. Ядловського, поперте А. Шаршонем, ухвалено звіт контрольної комісії принято до відома так, як його зложив Д. Капітула.

ҐВАРАНЦІЯ 18.000.000 дол.

10.000 КОРОН за --- $160

ЗНОВОГО РОДИЧЕ!

З приближаючими ся святами РОЖДЕСТВА ХРИСТОВОГО є пригодним, що кождий, котрий має рідних і знакомих в Европі, бажає відослати для них сьвяточний подарунок.

Чи подумали Ви про своїх рідних і знакомих, що може вони ГОЛОДНІ, НОЛІТІ, НЕОБУТІ!...

Чи знаєте, що можете післати для них гроші через наші БАНКИ з ЦІЛОВИТОЮ ҐВАРАНЦІЄЮ, що ГРОШІ ЗІСТАНУТЬ ІМ ДОРУЧЕНІ на сьвята і цїм можете їм порочи?

Висилаємо гроші почтові і телеграфічно до ГАЛИЧИНИ по деннім курсі. Продаємо курс мінє ся, аби часу не тратити висилаєте 160 долярів на 10.000 корон. Коли потрібно буде більше, як Вам наладнаємо, а курс зменшить ся, виднемо до Краю більше як 10.000 корон. За 80 долярів висилаємо 5.000 корон. Меншої суми не приймаємо. Просимо спішити ся, бо курс може змінити ся і сьвята надходить. Висилаємо скоро тоді, як нам пишете. 139—

Можете бути певними за наші гроші, бо ми висилаємо ся через компанію, з капіталом 18.000.000 ДОЛЯРІВ.

З належним пошанєм БРАТЯ ТЕСЛЮКИ.

TESLUK BROTHERS, 1108 O'FALLON STR., ST. LOUIS, MO.

або

TESLUK BROTHERS, 290 BROADWAY, NEW YORK, N. Y.

Ми ссьмо українці о чім сьвідчить наше родинне імя. Знають сотні тисяч людий і довіряють нашим долярів.

Ухвалено зложити з фонду убогих для огних членів У. Н. Союза: Стефан Стерачук, від. 82 з Ню Александрів, Па., $100. Василь Гебя, від. 168 з Перт Амбой, Н. Дж., $50. Іван Фарчак, від. 109 з Бентлївіл, Па., $50. Іван Язьвінський, від. 29 з Рон, Па., $50. Іван Гнїта, від. 205 з Палмертон, Па., $50. Йван Сталїр, від. 208 з Сарентон, Па., $50. Петро Кульчицький-Вовчко, від. 338 з Монесен, Па., $50. Олекса Дьорко, від. 339 з Філядельфія, Па., $50. Йосиф Михайук, від. 380 з Тейлор, Па., $50. Для членки Селянської, згадано для її сиріт, вм. 28 з Обурн, Н. Г., $50.

Щодо виплати посмертного по бл. п. А. Гіпа, то припоручено головному екзекутивному комітетови залагодити сю справу правною дорогою.

Ухвалено зворотні стипендії отсим петентам: Від. 239, Філядельфія, Па., для члена Василя Гели на покінчене студій в Delaware College $200.

Володимир Коваль на покінчене студій медецини в Філядельфії, Па., $200.

Відкинені просьби: Від. 27. Василь Свердини о запомогу з фонду убогих. Відкинено просьбу Теодора Хемка о стипендію на Penna State Normal School.

Після того засїданє замкнено о годині 6-тій вечер.

(Дальше буде).

ПАРТИТУРИ!!!

Вийшли з друку і продають ся наклаком С. КОМИШЕВАЦЬКОГО.

Безталанна, драма в 5. діях ..... 80 ц.
Бурлацькина, комедія в 1. дїї ..... 80 ц.
Бурлака, драма в 5. діях ..... 60 ц.
Вихрест, драма в 5. діях ..... 80 ц.
Дай серцю волю, драма в 5. діях $1.00
Дурницька, драма в 5. діях ..... 80 ц.
Жидівка вихрестка, драма в 5. діях ..... 80 ц.
Катерина Мужичка, драма в 4-ох діях ..... 80 ц.
Кохане в мішках, водевіль в 1-ній дїї ..... 30 ц.
Невольник, драма в 5. діях $1.25
Повернув ся з Сибіру, драма в 5. діях ..... 80 ц.
По ревізії, етюд в 1. дїї ..... 50 ц.
Сатана в боцці, комедія в 1 дїї. 80 ц.
Тарас Бульба, драма в 4. діях. 80 ц.
Хмара, драма в 5. діях ..... 80 ц.
Шість Жонїшки, драма в 5. діях $1.50
Пошанець в дурні, комедія в 3-ох діях $1.25

Замовленя належить посилати на адресу: 139—148

UKRAINSKA KNYHARNIA
im. T. SHEWCHENKA,
168 E. 4th Street, New York, N. Y.

ВАЖНЕ ДЛЯ ШТОРНИКІВ.

Панове Шторники! Ви стараєте ся зеосмотрити свій крамниці у всї товари, яких ваші покупці потребують, а тепер найшов один рід товару, за котрим є великий попит, а ви його у своїй шторі єще не маєте. Напишіть до мене, а я вам вишлю пробки і цїни. Дїйте вашій заборчі доказ, що ви маєте штор, або єсьте агентом, бо лише шторникам продає ся товар по гуртовній цїни. Велику присилку зробите для ваших костумерів, а красний заробок для себе. 142с151

Пишіть на адресу:

ВАСИЛЬ ГРИШКО,
439 N. 6th Avenue, Scranton, Pa.

PITTSBURGH I HAMMOND

Мущини, женщини і діти є лїчені на рікні недуги без ніяких результатів, тепер кодо стіни їх дїйсний клюнїк лежить в черевних хробаку зв. солітер.

ПРИСУТНІСТЬ ЙОГО ОБЯВЛЯЄТЬ:

Острі болї в жолудку і кишках, облїжений язик, мгоєнє, часте задоваєнє, ґрата апетиту з частим відчуванем голоду, болї серця, болї голови, завороти, шум в ушах, чорні обвідки під очима, ожаєнє і відчуваєнє жолудка, блїдість лиця, нервовість, утрата амбіциї, отяжкість членів, пригноблене і т. п.

ВИДИМІ ОБЯВИ: Уходить дрібні частини солітера. 143ас154

Наша метода протаєнє солітера протягом кількох годин без втрати часу взагалї або роботи. Терплячі зголошують ся до нас зі всїх частин Заучаних Держав. Коли хочете подужати, голосіть ся сейчас.

ASSOCIATED DOCTORS,
708 PENN AVENUE,
4th Floor, PITTSBURGH, PA.

Також
155 STATE STREET,
2nd Floor, HAMMOND, IND.

ГОДИНИ: від 9-ої рано до 8-ої вечер. Недїлї: від 9. до 12. в пол.

КРАСА ВРОДА МОЛОДІСТЬ!

Се є правда, що Ви можете виглядати о 20 лїт молодші як Ви дїйсно є.

Недокладности і недокладности Вашого лиця, носа і уший можуть бути справлені без болю і без втрати часу. Женщини і мущини най прийдуть або пишуть по книжочку, яка оцїнює все в подробицях. На книжочку треба післати 10 центів. Також лічу з успіхом хорих мущин і женщин, а якнайбудь недужих. 25-лїтна практика. Офісові години: від 9-ої рано до 7-ої вечер кождого дня; в недїлї до 4-ої пополудни. Адреса: Dr. G. BUKKI, 407 East 58th Street, New York, N. Y. 124с—

ЮВІЛЕР

Різдвяні дарунки. Співні машини і українські рекорди. Ми продаємо на сплати. 142св—

Пишіть по український катальоґ.

H. FRIEDMAN,
158 Ferry Street, Newark, N. J.

НАДЗВИЧАЙНА ОФЕРТА.

Для ослаблених мущин.

Потребуєте післати нам лише 50 центів.

Ослаблені мущини як також нервові, зістають радикально і раз на все вилїчені через ужите средства NOVO. 6 сз. можна сказати, чудове средство, яке вилїчило вже тисячі недужих мущин. Коли Ви є недужі, коли долягає Вам нервове ослаблене, коли утратили силу, коли маєте недужолїбу, болї руки і ноги, болї голови, слїпе, дрожаєнє, слабість нирок або нитї-недуги каналу трийного, нервовий гнїв, болїи стопаєтьа а ноги, ви єсьте ослаблені, а ваша ціцїсть ослабла, як се розвіє дрож, то зістаєте у здоровлї при помочи средства NOVO. Се средство в розміри коротких часї зробить Вас сильним, здоровим і щасливим, так що будете всиш уживати всїх прикмет лиця. На доказ і для переконаня Вас о сїм, що NOVO средство се дїйсно здїлає, вишлемо Вам ДАРОМ таку сильність сего средства, що Вам стане на 15 днів, якщо пришлете вам свою адресу і імя, як також 50 центів з почтовим маркам або готівкою на оплачене почтової пересилки і опакованя. Просимо звернути увагу на се, що се не є мала проба-пачка, але комплетний запас, вистарчаючий на 15 днів, який дуже часто вистарчає на лїченє. Оферта є важна лише на ограничений час. Напишіть до нас безпосередньо, надсилаючи часопись, в якій Ви читаєте о оголошеню а ми вишлемо Вам сейчас згадане средство.

Novo Company, Dept. 23,
BOX 4000. PHILADELPHIA, PA.

„ДОРОГА ДО ЗДОРОВЛЯ"

БОСАКОВЕ ЛЇЧНИЧЕ ГІРКЕ ВИНО

ПРИНЕСЕ І ЗАБЕЗПЕЧИТЬ ДОБРЕ ЗДОРОВЛЄ. ВОНО УПРАВИЛЬНОЄ ДІЯЛЬНІСТЬ ЖОЛУДКА, КИШОК І НИРОК, ОЧИЩУЄ КРОВ, СКРІПИТЬ НЕРВИ І ВІДСЬВЯЖИТЬ ЦІЛЕ ТІЛО. НЕОЦІНЕНЕ ДЛЯ ВИЧЕРПАНИХ ЗІ СИЛ І ХОРИХ ТА ВЗАГАЛІ УЖИТОЧНЕ ДЛЯ КОЖДОГО.

ЖАДАЙТЕ ВСЕ

ПРАВДИВЕ БОСАКОВЕ ЛЇЧНИЧЕ ГІРКЕ ВИНО,

А НЕ СХОЧЕТЕ ТОДІ ИНШОГО.

Ціна: 1 фляшка $1.25, 6 фляшок $6.50, 12 фляшок $12.00.

На продаж в аптиках і склепах або у витворців.

BOSAK MANUFACTURING COMPANY,
434 Lackawanna Ave., Scranton, Pa.

СКОРО ВИЛЇЧЕНЕ — СЕ ВАШЕ ДАЖАНЄ.

PROF. DR. MOORES, Specialist,

ручить Вам за найлїпше лїченє кождої недуги.

Має 30-лїтну практику в місті і може дати Вам лїкарську опіку, про яку другі лїкарі нічого не знають. Ми лїчимо всї хронічні недуги успішно — ревматизм, кровні недуги, болїзненности печінки, болї жолудка, нерівномірности мочові, рани і виклди скіри. Хочемо щоби кождий недужий чоловік прийшов на пораду до нас, а коли Ваша недуга є до вилїченя, ми запонуємо Вам ж до вилїченя. 109—

ПОРАДА ДАРОМ. : : Низькі ціни за медицини і усяку лїкарську.

PROF. DR. MOORES, OFFICE, 407 FOURTH AVE., PITTSBURGH, PA.

Напротив почти.

Години офісові: 9—8 веч., в суботу до 9. вечер, а в недїлї 10—2 попол.

8-ДЕННИЙ ГОДИННИК З КАЛЄНДАРЕМ.

ЗА ОДНИМ НАКРУЧЕНЄМ ТИЖНЕВО. $12.95 ТІЛЬКИ.

Тут є ваша спосібність — годинник який хочете, по низькій цїнї і доброї якости. Наш постійний і найновійший годинник, ви тільки накрутите раз на місяць; ви непотребуєте календаря, а маючи той годинник, один погляд і ви вже скажете день, дату і годину.

ВИ НЕ МОЖЕТЕ ДІСТАТИ ЛЇПШОГО ГОДИННИКА, БО ЧИСТО ТАЛЬКИ ВИ ЗАПЛАТИТЕ. Ми гарантуємо повну сатисфакцию, що наш годинник є якуватно тамий як описуємо в оголошеню. Звичайна цїна є $18.00, але як спеціальну сьвяточну оферту будемо продавати як, коли ви вичерпаєте ся, по $12.95 і яко дарунок будемо давати абсолютно ДАРОМ прекрасний позолочуваний ланцюшок до годинника і кишенькову шкіряну торбинку.

Подаруйте той годинник для ваших приятелів, мужови, батькови, братови або нареченому і ви дасьте їм годинник, яким вони будуть гордими. Зробіть їм приємну несподїваку на Різдво.

Пришліть нам одного доляра завдатку, решту додаватиме при дорученю. Ми гарантуємо доручене перед сьвятами.

Не оминайте тої головної спосібности, витніть се оголошене, залучіть $1.00, напишіть наше назвиско чітко і пришліть сейчас до: 142ц145

UNIVERSAL SUPPLY COMPANY
1574 MILWAUKEE AVENUE, Dept. B. 3. CHICAGO, ILL.

ЧОМУ ВИ ПОВИННІ МАТИ ТОЙ ГОДИННИК?

Понеже є доброї якости.
Першої кляси новість.
Дуже тривалий.
Не дорогий.
Тримає знаменито час.
ЛИШЕ $12.95.

НЕДУГИ МУЩИН

Я є одиноким спеціялістом недуг мужеських в Пітсбургу, котрий говорить по українськім.

Найдовше істнуючий, найуспішніший і заслугуючий на довіре спеціяліст недуг мужеських, котрий туся сама знаю і доказійну практику віддає для услуги недужим.

DOCTOR LORENZ

(Е. ноевр, фронт.

644 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.

Урядові години: Щодня від 9. рано до 8. веч. В неділю від 9. рано до 8. веч. В неділі від 10. до 2.

SANTAL CAPSULES MIDY

МОЧОВІ ВІДХОДИ

регулює в 24 годинах. Кожда капча має напись з MIDY. Уникайте підробів.

ДР. ІВАН СМІТ

ЛІКАР УКРАЇНЕЦЬ. — СПЕЦІЯЛІСТ ОПЕРАТОР.

ДОКОНУЄ НАЙТЯЖШІ ОПЕРАЦІЇ МУЩИН, ЖЕНЩИН І ДІТИЙ, СПЕЦІЯЛЬНО ПРОПУКАНИ (Т. є. КИЛУ), ЛІЧИТЬ З ПЕВНИМ УСПІХОМ РЕВМАТИЗМ, НЕДУГИ ЖОЛУДКОВІ, СЛІПУ КИШКУ, ГЕМОРОЇДИ, ГРУБІ ЖИЛИ, НІС, ГОРЛО, УШИ І ИНШІ НЕДУГИ МУЩИН І ЖЕНЩИН, ОСЛИ ХТО НЕ МОЖЕ ПРИЙТИ ДО МЕНЕ, ТО НАПИШЕТЬ ЛИСТ І ОПИШЕТЬ ВСЮ ВАШУ НЕДУГУ. ЗАЛУЧТЬ МАРКУ НА ВІДПОВІДЬ.

Dr. JOHN SMITH, Jr.,

827 E. 17th Street, New York, N. Y.

Години урядові: 12—2 попол. і від 6—8 вечер, а в неділі і сьвята від 10-тої рано до 2-ої пополудни.

Телефон: Stuyvesant 4493.

ПОТРЕБА СЕЙЧАС

до MAIN ISLAND CREEK COAL CO., OMAR, W. VA.

майнерів і робітників з фамілями і самотних. Наші майни нові, уле до 8 стіп високе, без газу, добрі повали, води нема, платня досконала. Помешкання дуже вигідні. Кождий Українець коли немає роботи, нехай сейчас приїзджає а не пожалує. В нашім офісі розмовиться по українськім. Голосились треба до: 127cv2

R. C. SCHRADER,

617 — 9th St., Huntington, W. VA.

Коли би Вам сказав хтось, що в певнім місци можете найти $10.00, то чи Ви не пішлиби? Тут вкраз маєте нагоду, бо защадите $10 до $15 на кождім купленім одежи або плащи купленім у нас. Коли оплачуєшь нашим купункам купувати у нас, то я не бачу причини задля якої ви не маєте би заощадити собі видатку, через купно впрост у нас. Робимо всілякі убрани і плащі на замовлення. Тепер ми дістали 5,000 ярдів синього сукна, гарні сукна на верх і підшите, з яких можемо Вам зробити убране і плащі і заощадити Вам $10 до $15. 88c—

S. LEVINE.

471 Clinton Ave. N., Rochester, N. Y.

ЧИ ВИ ІНТЕРЕСУЄТЕСЬ ВАШИМ ЗДОРОВЛЕМ?

Коли так, то зверніть увагу на слідуюче: Богато з внутішних пацієнтів з Ню Йорку, Бруклину, Ню Джерзі і околиці заявляє, що вони одотно посьвідчать про успіхи, які вони осягнули на методах мойому ліченю. Я уживаю щодня Bacterius, Serums і Vaccines також лічу електрикою, медициною і операцьнем.

Можна мені вислати письма і фотографію можна бачити кождого часу в моїм офісі. Многі мною вилічені, пацієнти з Ню Йорку, Бруклину, Ню Джерзі і околиць охотно зголосять ся зложити свої заяви з осягнених у мене результатів ліченя і моєї методи.

Коли терпите на якусь нову скомплікацию або застарілу недугу а потребуєте помочи спеціяліста прийдіть до мене безпроволочно, я з зроблю для Вас те, що міг зробити і для других.

ДОВОДЖУ ДО УСПІХУ

скоро, тривало і за малу нагороду, без ніякої перерви у Вашім занятю. Мої офіси находяться через довгі роки в тім самім будинку, і мене знають як кождого, реального і успішного спеціяліста. Одне візьте в моїм офісі і точне екзамінацию уневнить Вас, що я зверну Вас на дорогу яка веде до здоровля.

КОЛИ ВИ ТЕРПИТЕ

первовий розстрій, запорти, ослаблене, кровні і скірні недуги, мячуть ся Вам в очах, слаба память, слабі і нервові нерви, безсонність, болі в кручу і кривах, ревматизм і безвладність у ногах, слабість горла, жолудка і недомагання кишок, болі нервальгії, горячку на кожі і запор, ТОДІ НАВІДАЙТЕСЬ ДО МЕНЕ.

ПРИМІНЮВАНЕ ЕЛЕКТРИКИ, ЗАЛІКИРНІ, ВСТИКУВАННЯ І ІНГАЛЮЦИЯ МЕТОДИ УТВЕРЖЕТЬ ВАС ПРО УСПІШНІ ВИСЛІДИ ЛІЧЕНЯ.

Порада зовсім даром. Прийдіть нині. Не відкладайте.

Dr. HANNON

СПЕЦІЯЛІСТ

146 EAST 14th STREET

Напроти Tammany Hall, New York.

Години офісові: Денно від 9. рано до 4. попол.—Вечер: від 6. до 8. В неділі і признані сьвята: від 12. до 2. по-полудни.

Особиста почекальня вокіл.

ГРОШІ ДО КРАЮ

по найнизшім курсі і під повною гарантією пересилає

АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКЕ БЮРО

В ФІЛЯДЕЛЬФІЇ, ПА.

Сьвята за плечима. Посилайте гроші тільки через Українське Товариство Американсько-Українське Бюро в Філядельфії.

ШИФКАРТИ ПРОДАЄМО ДО КРАЮ

тим, хто має вироблені пашпорти.

По близші інформації пишіть до:

AMERICAN UKRAINIAN BUREAU, Inc.

322 NORTH 8TH STREET, PHILADELPHIA, PA.

СОЛІТЕР — LAXATODES

Богато терплячих мущин, женщин і дітий є лічені на ріжні недуги без ніяких результатів, підчас коли їх дійсний клопіт лежить в черевнім розбаку зв. солітер. Явні признаки: уходить дрібні частини солітера. Другі признаки: утрата апетиту з частим відчуванем голоду, покритий язик, бите серця, болі жолудка, корчеве учуте в кишках, млоєнє, часте пльоване, нестравність, болі в кряжах і членах тіла, завороти, болі голови, вечерпанє, омлїванє від порожного жолудка, значні чорні обвідки під очима. Найзначнійшою ознакою присутности черевних хробаків є часте довбанє в носі, безсонність і т. п. Laxatodes безповоротно усуває солітера з внутра, а понеже сей лік є загально уживаний в Европі, і його досконалість не уляга ніяким сумнївам.

Се правдивий ліквр в формі цукорків, діти люблять його, і нема ніякого заходу при ужитю. Коли вже зроблє є загроженє від солітера, то незадешудуйте спробувати сей славний лік Laxatodes, який продаєть виключно через LAXAL MEDICINES COMPANY, 3266 Laxal Bldg., Pittsburgh, Penna. Ціна за коробку $2.00. Повне лїчене з 6 коробок $10.00. Податок 8 ц. від кождої коробки.

ЧИТАЙТЕ УВАЖНО! ЧИТАЙТЕ УВАЖНО!

ДВА ЦЕНТИ ЗА ВАШЕ СТРИЖЕНЄ ВОЛОСЯ ВМІСТО 50 ЦЕНТІВ. СТРИЖІТЬ САМІ СЕБЕ, ЩАДЯЧИ ЧАС І ГРОШІ.

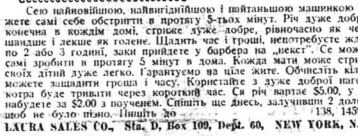

Сею найновійшою, найвигіднійшою і найтаємнішою машинкою можете самі себе обстригти в протягу 5-тьох мінут. Рік дуже добра і конечна в кождім домі, стриже дуже добре, рівночасно як чесне, шанцює і дуже як голене. Щадить час і гроші, коли заплатите лиш по 2 або 3 годині, заки прийдете у барбера на „некст". Се можете самі зробити в протягу 5 мінут в дома. Кожда мати може стригти своїх дітий дуже легко. Гарантуємо на ціле житє. Обчислить кілько можете заощадити гроші і часу. Корисне для дуже доброї нагоди, котра буде тривати через короткий час. Се річ вартає $5.00, у нас набудете за $2.00 з поучене. Спішіть ще днесь, залучивши 2 долярі, щоб не було пізно. Пишіть до — 138, 143c148

LAURA SALES CO., Sta. D, Box 109, Dept. 60, NEW YORK, N. Y.

ПОЗІР РОДИМЦІ! ПОЗІР РОДИМЦІ!

ІСТОРИЧНІ ОБРАЗИ

можна тепер набути за одного долара. Ся ціна знижена до мінімум задля теперішних обставин. Се є збір українських володарів, гетьманів і найвизначнійших мужів, разом 55 ОСІБ і 22 ПОДІЇ І ВИДІВ. Упорядковані після часу з датами діяльности; нікичених в 10 КРАСКАХ І В ЗОЛОТІ.

Ся чудова збірка на одним образі повинна знаходитись в Хаті кождого Українця. Сей образ можна і до краю завезти. Він улекшить кождому пізнанє рідної історії.

НЕ ЗВОВЛЯЙТЕ А СЕЙЧАС ПРИСИЛАЙТЕ ОДИН ДОЛЯР.

ПОЧТУ САМІ ОПЛАТИМО. $1.00 ТІЛЬКИ. — Адреса:

SVOBODA, 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

ШИФКАРТИ!

Хто хоче їхати або посилати гроші до краю, просимо до нас звернути ся, бо ми посилаємо гроші

ПО НАЙДЕШЕВШИХ ЦІНАХ

і

З ПОВНОЮ ГВАРАНЦІЄЮ.

ПРОДАЄМО корони по деннім курсі.

ШИФКАРТИ продаємо на всі лінії по компанічних цінах. — Наш Банк егзистує 25 літ.

MORRIS ENGEL, Banker

129 GREENWICH STREET, NEW YORK, N. Y.

РІЗДВЯНІ ДАРУНКИ ДЛЯ ВСІХ.

Бритва, "Gold Medal", з найлїпшої анґлійскої сталї, гарантована, гарно вилїчена, уживана барберами. Сю бритву вишлемо даром кождому хто замовить у нас зелїзничий годинник, з 17 камінньми і швайцарською машинерією, гарно золочений, повно гарантований і добре урегульований. Ми продаємо годинник в сканці від $21.00 до $35.00 штука. Ми продаємо їх по фабричній цїнї $8.75. В додатку до гарантованої бритви, дамо Вам трубу золоченої верстїнь, гарно оброблений, з дамською фігурою. Ся оферта є лише на короткий час, тому не зволікайте, а прийшліть свое замовленє сейчас. Сатисфакція гарантована. — Вишліть з замовленєм лише $1.00. Решту заплатите при одержаню годинника і бритви.

AMERICAN NOVELTY SUPPLY CO., Dept. B—3, P. O. BOX 1034, NEW YORK, N. Y. 43,45c51

МІСЦЕВІ ОГОЛОШЕНЯ.

ТЕАТРАЛЬНІ ПРЕДСТАВЛЕНЯ.

BAYONNE, N. J. Заходом Сьвященого Тов. ім. Н. Лисенка відбуде ся театральне представленє „БЕЗТАЛАННА", драма в 5-ти діях в недїлю 7-го грудня с. р. в церковній гали під ч. 24—25-та ул. Почате о годині 7.30 вечером. 144-45

JERSEY CITY, N. J. Український Театр під зарядом Д. Медова, при участи славної артистки Р. С. Соловієвої з первороднюю трупою зложеною з 30 людий, відограє в Українсько Народнім Домі, 217 Ст 6-та улиця. Ню Йорк слїдуючі штуки: в суботу, дня 6. грудня і в недїлю, дня 7. грудня „СУЛАМИФ" або „ДОЧКА ЕРУСАЛИМУ", оперета в 4. діях і в 8. відслонах. Початок точно о годині 8.15 вечер. Вступ: $1.00, 75 і 50 цент. Каса отворена від години 7-мої вечером. Просить ся о як найчисленнїйшу участь. ЗАРЯД. 44-5

NEW YORK, N. Y. Драматично-Співацький Кружок т-ва „Українська Бесїда" в Ню Йорку, уряджує в суботу, дня 13-го грудня 1919 р. в память 4-ох роковин смерти Івана Франка **ВЕЛИКИЙ КОНЦЕРТ** в Labor Temple, Second Ave., corn 14th Street. Початок точно о годині 7.30 вечером. Вступ 50 центів. На концерті будуть сьпівати найлучші українські співаки і знаний хор т-ва „Українскої Бесїди" під управою п. Мікольського. Бажаємо не Громадянство! Прийдіть всі на сей концерт. Покажіть що вмієте поважати память найбільшого сина Україні, великого громадянина, провідника українського народа понад 40 лїт, поета і письменника, яким був Іван Франко. ВИДІЛ. 145-47

НОВА МАПА ГАЛИЧИНИ

Вже вийшла з друку нова мапа Галичини в українській мові. На ній є виразно означені всі міста, містечка, гори, ріки, всі залїзниці, Тутой в Америці не було. ЦІНА ЛИШЕ 25 ЦЕНТ. (Приймаємо одно-центові марки). Замовляйте зараз, бо наклад невеликий. 145c1

PEOPLES SUPPLY CO., Dept. 1, Sta. D., Box 51, New York, N. Y.

ПОЗІР! ЯКИЙ РІЗДВЯНИЙ ДАРУНОК МАЄТЕ НАМІР КУПИТИ? КРАСНИЙ І ПОЖИТОЧНИЙ ДАРУНОК БУДЕ ФАРМА

1) 102 АКРИ дуже доброї землї, рівної, при мурованім готтинку, гарна хата, на 10 рукив, стайня, хлїв, курник, шопа на знаряд, дерева овочеві, лїс і вода, 17 коров, 1 бугай, 5 яловок, 3 коні, свиньї, 100 курий, 1 бричка, гарбу, знаряди, упряжи і т. д., 6 миль до Геркімер, 5 миль до стрїлки, Ціна $9,500, видати $4500, решта на 10-лїтну сплату по 5%.

2) 188 АКРів, 150 акрів під плугом, 30 акрів лїса, хата красна, 9 рукив, стайня 33x75, місце для 40 штук худоби, 3 коні, 3 молодняки, вода добра, земля рівна і урожайна, 7 миль від Утіка. Н. Й., 4 милї від стрїлки кари, 3 милї від молочарнї. З браку здоровля властитель спродасть фарму за $6500, при скорій продажі додає богато потрібних знарядів, видати $2000, решта на довгі лїта сплати на 5%.

3) 254 АКРИ, доброї землї, 4 акри лїса, вода подостатком, 5 миль до стациї, 1 миля до школи, хата на 9 рукив, стайня для 40 штук худоби стайня для коний, 12 коров, стіно і всі знаряди рільничі. Ціна $10.000, видати треба $4000, решта сплати на 5%.

Велика нагода до спільки купити для двох або трех, бо ту є на чім робити. Купуйте фарми добрі не тані, бо тане мясо пси їдять. Тут покупили фарми наші брати Українці, приїхали з Вайленд. Огайо, і суть вдоволені. Вони називають сї: Войнес Копоцельський, Мих. Гумницький, Іван Гумницький і Іван Підкова. Хто має намір купити добру фарму, най приїде подивити ся нїм ще сїй упадє. По близші інформації голосить ся або приїзджайте просто до мене. 145-47

S. DYMINSKI,

Box 150, (311 King Street),

HERKIMER, N. Y.

ФІЛЬОЗОФІЯ СОЦІЯЛ-ДЕМОКРАТІЇ

Збірник дрібних більзьовських статий.

Перев. Е. Крук.

ЦІНА $2.00.

Замовляй висилайте мрад з грішми на адресу:

"SVOBODA",

83 Grand St., Jersey City, N. J.

ХОРЇ УКРАЇНЦІ!

ЧИ НЕ СТРАТИЛИ ВИ ТЕРПЕЛИВОСТИ, ЗАВДЯКИ ВАШІЙ НЕДУЗІ.

Коли Вам жиє вилїчив, зчуда пообразив ріжних лїкарів і коли відчуваєте, що Ваш стан здоровля стало погіршене, то ще є одна надія.

Dr. LEONARD LANDIS

Він Вам обіцяє трьом порадити що Вам робити, аби Ваше житє скорочене і розвеселе. Ваш недуги, лїчу уже через 25 літ з добрим успіхом, які можете зрозуміти, читаючи Хорошу, котрої Вам дасть даром, коли пишете.

Нервова болезні і нервові лїчу за помочию електрики, серце, легкі і т. д. 144c

Тресних свирепів і „Ф. Ф." через все перестрахи в Вашої внутрення-ти. Не дозволь лїкарі вилїчити, не дозволь, що вони хуже терпіли. Не відчаєтесь, бо є ще надія, що можете до здаров'я.

Dr. LANDIS, 140 East 22nd St.,

(межи Lexington & 3rd Ave.), New York.

Telephone Gramercy 3823.

Години: щодня від 10. рано до 1. попол. і в неділї від 10. рано до 3. пополудни.

140 EAST 22 ST., N. Y.

ТЕПЕР ПОРА — ВИСИЛАТИ ГРОШІ — НА РІЗДВЯНІ СВЯТА

ЧИМ СКОРШЕ ВИШЛЕТЕ, ТИМ СКОРШЕ ЗАПДУТЬ, ТИМ ПЕВНІШЕ БУДУТЬ ДОРУЧЕНІ.

НАШІ ЦІНИ ПРИСТУПНІ, НАША УСЛУГА ЗАГАЛЬНО ЗНАНА ВІД ЧВЕРТЬ СТОЛІТЯ.

МАЄТЕ ЗАМІР ВИСЛАТИ ПАКУНОК, СТАРАТИ СЯ О КАРТУ КОРАБЕЛЬНУ ДЛЯ КОГО З РОДИНИ, ПЛЯНУЄТЕ САМІ ВИХАТИ ДО ВІТЧИНИ, ЗАХОДИТЬ ПОТРЕБА ПОЛАГОДИТИ ЯКУ СПРАВУ НОТАРЯЛЬНУ, НАПИШІТЬ ДО НАС А ВІДВОРОТНО ОТРИМАЄТЕ ІНФОРМАЦІЇ — ЦІЛКОМ БЕЗПЛАТНО.

Пишіть до нас на таку адресу:

HENRY J. SCHNITZER STATE BANK,

141 WASHINGTON ST., NEW YORK

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ.

(Оголошеня женитьби не приймаємо).

ДО КРАЮ! Хто хоче працювати на кораблях кілька годин денно при легкім занятю, нехай звернеть ся до: GREENWICH LABOR AGENCY, 129 Greenwich Street, New York, N. Y. 124—

ДЯКОУЧИТЕЛЬ з гарним бритвовим голосом, може управляти школу, давати представленя, уділяти лекцій на сьвященій, може обняти посаду від дня 1-го січня 1920 р. Дехтові зголошенє слати під адресою: H. J., c/o Svoboda, 83 Grand St., Jersey City, N. J. 144-45

Пошукую свого брата ЛЕОНА СЬВІНТКОВСЬКОГО, з Винавки, повіт Чортків Галичина. Давнійше перебував в Форд Вілєм, Онтаріо, Канада. Хтобі про него знав або він сам, зволить зголосити ся до: WLAD. SWIATKOWSKI, 99 Delray Avenue, Detroit, Mich. 144-46

Пошукую свого брата ІВАНА МИНЯХА, син Андрія, з села Верхнях, повіт Збараж, Галичина. Девять лїт тому назад перебував в Аргентині, Бразилія. Хтобі про него знав або він сам зволить зголосити ся до: ANDZEW MNYCH, P. O. Box 151, Westfry, R. I. 144-46

Пошукую свого дядька ІВАНА КОВАЛЬЧУК, з села Горбаків малий, повіт Збараж, Галичина. Хтобі про него знав або він сам, зволить зголосити ся до: PAUL KOWALCZUK, 222 E. 28th St., New York, N. Y. 145-47

Пошукую в якій сьвоєї сьвятвіра ПЕТРА ФАЛДИСТОГО, з села Іванчани, повіт Збараж, Галичина. Хтобі про него знав або він сам, зволить зголосити ся до: DANIEL DYGA, 151 Bright St., Jersey City, N. J. 145-47

Пошукую СТЕФАНА СПІВАКА, з Правковець, повіт Перемишль, Галичина. Має перебувати в околиці Кеснеборо, Пі. Хтобі про него знав або він сам, зволить зголосити ся до: THEO. FECENKO, St. Clair, Pa.

Пошукую своїх кранянів ПИЛИПА і ЯЦЬКА КРІЛЬ, та ІВАНА ЛІВАНДОВСЬКОГО, з села Гладки, повіт Тернопіль, Галичина. Хтобі про них знав або вони сами, зволять в дуже важній справі зголосити ся до: DANIEL BYTRUCHOWICZ, B x 155, New Alexandria, Pa. 145-45

Пошукую своїх кранянів ЮРКА і ВАСИЛЯ ДИМЯНА, з села Чирхани. Хтобі про них знав або вони сам, зволять зголосити ся до: OLGA CHOLEWA, 326 E. Federal Street, Door 14 Youngstown, O. 143-45

Пошукую в важній справі свого кранку ВАРВАРУ РИБАК, походить з села Старомішина, повіт Сколат, Галичина. Хтобі про нїх знав або вони сам, зволять в дуже важній справі зголосити ся до: DANIEL BYTRUCHOWICZ, B x 155, New Alexandria, Pa.

Пошукую своїх кранянів ПИЛИПА і ЯЦЬКА КРІЛЬ, та ІВАНА ЛІВАНДОВСЬКОГО, з села Гладки, повіт Тернопіль, Галичина. Хтобі про них знав або вони сами, зволять в дуже важній справі зголосити ся до: DANIEL BYTRUCHOWICZ, B x 155, New Alexandria, Pa. 143-45

Пошукую своїх кранянів ЮРКА і ВАСИЛЯ ДИМЯНА, з села Чирхани. Хтобі про них знав або вони сам, зволять зголосити ся до: OLGA CHOLEWA, 326 E. Federal Street, Door 14 Youngstown, O. 143-45

Де є САФАТ БАТЮК і його жінка НАСТУНЯ, котрі виїхали з сеї місцевости і полишили малу дитину у знакомих, котрою нема тепер кому заняти ся. Хтобі про них знав або вони сами, зволять зголосити ся чимскорше до: JOHN KOZAR, 1500—6th Ave., Sault Ste Marie, Mich. 145-47

Де є мій брат ДЕОНІЗІЙ ПЕЛЕХАТИЙ, котрий мав перебувати в Бофорд, Н. Ф. Хтобі о нїм знав, або він сам, нехай зголосить ся на адресу: PLATON PELECHATY, 244 Wayne St., Jersey City, N. J. 145-46

Пошукую свого брата МИХАЙЛА ПАВЛОВСЬКОГО, з села Сольник, повіт Сколат, Галичина. Перед вибуком до Америки перебував в Збаражи, відтак був в Канаді, а тепер має перебувати правдоподібно в Шікаґо, Ілл. Хтобі про него знав або він сам, зволить зголосити ся до: LUDWINA STEMACH, Box 245, Bridgeport, Pa. 144-46

Пошукую свого стрийного брата ДМИТРА ПЕТРІВСЬКОГО зі Спаса, повіт Старий Самбір, Галичина. Перед війною роками перебував в Сурентон, Пі. Хтобі про него знав або він сам, зволить зголосити ся до: J. W. MARTYNIK, 25 West Avenue, Elyria, Ohio. 144-46

Пошукую НАТАЛКИ САВИЧ, дружина Кувнір і її брата ІВАНА САВИЧА, з села Залуже, пов. Рогатин. Перед кількома роками перебували в Рочестер, Н. Й. Хтобі о них знав, або вони самі зволять зголосити ся до: ATANAS DZERA, Box 362, Dunellen, N. J. 144-46

Пошукую КОНДРАДА ПИШКО, з села Красна, повіт Коросно, Галичина. Перебував в Джолієт, Ілл. Хтобі про него знав або він сам, зволить зголосити ся до: ALEX ZEPKO, box 385, Mineral St., Akron, Ohio. 144-46

СЕЮ ДОРОГОЮ маю честь повідомити всїх своїх кранянів і всїх інтересованих, що моя теперішна адреса звучить: OSYP I OHYN, 315 Henderson St., Jersey City, N. J.

Посилайте гроші своїй родині до краю тільки через Американсько-Українське Бюро в Філядельфії. Адреса: American Ukrainian Bureau Inc., 322 N. 8th St., Philadelphia, Pa. 118—

Котрина Семінська, замужна Андрусів, повнуче ТЕКЛИ МУЗИКА з села Двуглаєв, повіт Бережани, Галичина. Хтобі про неї знав або вона сама, зволить в важній справі зголосити ся до: KATIE ANDREWS, 149 Joseph Ave., Rochester, N. Y. 43-45

ЗАДЛЯ того, що я находжу ся тепер в лікарнї і можу вільно вийти з тих мих приятелів, котрі мають супроти мене деякі зобовязаня, щоби вони зголосили ся чимскорше на мою адресу: WASYL WORGUL, 327 Chester Ave., Wilmerding, Pa.

НА ПРОДАЖ РЕСТОРАН, в добрім положеню. — 1020 Broadway, Brooklyn, N. Y. 144-45

ДЯКОУЧИТЕЛЬ поищує посади при церкві. Українець, який уміє ґрати, українські церкові. Має вироблений тенорний голос. Перед війною працював через 5 лїт в американській школї, яку уканчив сего року з дуже добрим успіхом. Знає потім спів сьвященний і мирський. Може також бути відповідним у своїх обовязках. Можу управляти концерти і представленя з добрими виконалцями; можу вести дїтскою школу хорицею, удержати хіти науку співу і музики. Убігаючий ся о посаду є самотний, чесного характеру і морального житя, від 29. з села Новиковичі, пов. Ковель, Волинь. Має докинути в місцевости оркестру смичкову і бандоліновую для добра українських дїтий. Уділяю приватно лекції в помешканню у себе на піяно, скрипках, бандолінах і на органі а також учу нотний спів. Посаду обняти можу від 15. грудня. Зголошеня прошу слати на адресу: PAUL GAZDUN, Delegent, 65 St. Marks Place, New York, N. Y. 144-46

Американсько-Українське Бюро в Філядельфії є одиноке українське товариство в Америці що має шифкарти до краю і з краю до Америки. Адреса: American Ukrainian Bureau, Inc., 322 N. 8th St., Philadelphia, Pa.

НОТИ ЦЕРКОВНИХ і народних пісень мішаного і мужеского хору на голоси, пісні і печаєні, партитури і книжками на кождий голос, вибір практичним дірігентом хору з найславнїйших композиторів: Бортнянського, Ведрицького і Лисенка. Перші книжки на продаж. Адреса: PETER RUDAWSKY, 27 Austin Ave., Warren, Ohio. 144-45

НА ПРОДАЖ ґросерия, добре оплачуюча ся, серед наших людий, продає задля недуги в родині, ціна приступна. Добра нагода для нашого бізнесмена. Голосить: 120 Wythe Avenue, cor. North 9th St., Williamsburg, Brooklyn, N. Y. 144-46

НОВИЙ ВИНАХІД

Не робить різниці чи Ви є фармером, робітником або жінкою, не конечно потребуєте це шило, то зволить Вам гроші і пас. Ви можете робити всякого рода награвки. Воно шиє скоро і добре як машина. Коштує враз з 3 ярдами шнурка і другими гадками лише $1.00. 7 шил за $5.00. Додаткові голки прості і закручені 10 ц. кожда. Додаткові шиї дратни 15 цнт. кожда. Ми радо звернемо кожді гроші, коли Ви це будете вдоволені. Не зволікайте, але ще нинї сейчас, вишліть Ваше замовленє.

NATIONAL SALES CO., Dept. 124, Sta. D., Box 90, New York, N. Y.

ЗБІРНИК ЦЕРКОВНИЙ, великий, 608 сторін..... $5.00

ОТЧЕ НАШ, образ 34x22 1.50

INT'L BOOK STORE,

P. O. Box 1222, Pittsburgh, Pa.

КОРАБЕЛЬНІ КАРТИ

ПЕРЕСИЛКА ГРОШИ

до Галичини, Росиї, Румунії і Чехословакії по найнизших цінах. Доручене запевняємо.

EMIL GERMANUS,

мировий судя і

185 Springfield Ave. and 211 Ferry St.,

Newark, N. J.

Оснований 30 літ.

ДР. СПІЛЛІНГЕР

153 East 18th Street, NEW YORK CITY.

ГОДИНИ ОФІСОВІ: В понеділки, середи і суботи від 9. рано до 8. вечер. В инші дні приймає ся за попереднім порозумінєм.

НИНІ ВЕЧЕРОМ!!

Горожане! Не відкладайте на завтра те, що ви повинні зробити нині.

Ви повинні знати англійську мову. Пора, давно пора вам її знати, а подумайте самі: достаточно-ж ви англійську мову знаєте? Чи можете ви говорити, читати і писати по англійськи? Лихо, або й зовсім ні. Не зневіряйтесь! Нині ще вишліть 10 цнт. грішми або почтовими марками на кошта пересилки, а ми сейчас Вам вишлемо пробну лекцію і потрібні поясненя нашого курсу англійської мови заочно. Наша школа істнує 5 років, одержала много листів подяк від учеників. Ми на письмі гарантуємо, по укінченю курсу, научити вас говорити, читати і писати по англійськи. Спеціяльний курс для женщин.

Листи адресуйте:

First American Preparatory School,
DEP. 46, 525 W. 47th STREET, NEW YORK, N. Y.

Dr. KOLER,
638 PENN Ave., PITTSBURGH, PA.
ЛІКАР
(говорить по українськи).

DR. KOLER є одиноким лікарем в Пітсбурґу, котрий відбув свої студії в Варшаві, має 28 літ досьвіду у лїченю. Я лїчу ревматизм, пропуканину, гемороіди, шкрофули, недуги легких, серця, жолудка, утроби, нирок, кишок, міхура, шкірні, як і всі недуги мущин, спричинені нечистотою крови. 914 і 606 уживаєсь при лїченю недуг крови. Голосіть ся особисто, почтою не лічу.

Години принятя: від 9. рано до 8 веч., в пятниці від 9. до 5. лише, в неділі від 9. до 2.

ВАЖНЕ ДЛЯ НЮАРК, Н. ДЖ.
НОВОТВОРЕНА НАРОДНА РЕСТАВРАЦІЯ
22 RANKIN ST., NEWARK, N. J.

Тут можете дістати від 5.30 рано до 12-ої в ночи всякі смачні страви як снїданя, обіди, вечери і перекуски.

Ціни дешеві, обслуга скора. Запрошуєсь всіх самотних і з родинами.

Мих. Безкоровайний і Лука Фарйон.
139с48

НА ПРОДАЖ

ЗАКЛАД ФОТОГРАФІЧНИЙ з найлучшим приряджeнем, найновійші машини до фотографованя і побільшуваня портретів; приряди до робленя рам, притім є склад патентових медицин і книжок. Той заклад знаходить ся між Українцями як рівнож і иншими Славянами і вже істнує 6 років. Продати мушу з причини браку здоровля. Першеньство має Українець. Голоситись чим скорше до: M. ZABOY, 638 Ridge, Avenue, Allentown, Pa. 137—

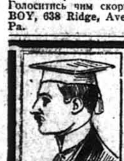

ДО ХОРИХ ЛЮДИЙ ПО ВСІХ ВАКУТИНАХ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ!

Др. Б. ГОГЕНБЕРГ, славний спеціяліст зі старого краю

Поручає всім терплячим Українцям, так мущинам як і женщинам свої успішні лікарські услуги.

ЛІЧИТЬ З НАЙЛІПШИМ І НАЙПЕВНІЙШИМ УСПІХОМ РЕВМАТИЗМ, ВСЯКІ НЕДОМАГАНЯ ЖОЛУДКОВІ, НЕДУГИ УТРОБИ, НИРОК, ЗГРУБЛЕНЄ ЖИЛ, ГЕМОРОЇДИ, НЕДУГИ СКІРНІ, РІЖНІ ЗАТРОЄНЯ КРОВИ, ЗАПАЛЕНЄ СЛІПОЇ КИШКИ І Т. Д.

Доконує всякі найтяжші операції мущин, женщин і дітий в своїм офісі або в домі пацієнтів, спеціяльно же на пропуклину, при помочи спеціяліста з Відня.

Коли би хтось не міг прийти особисто, нехай опише листовно з повним довірєм свою недугу, а дістане совісну і безплатну пораду.

На відповідь залучіть поч. марку.

Dr. B. HOHENBERG
304 2nd Ave., (між 17 а 18 ул.)
NEW YORK CITY
Години офісові: щоденно від 8-мої рано до 8-мої вечер.
Телефон: 1882 Stuyvesant

АМЕРИКАНСЬКІ ВІСТИ.

На нюйорській біржі.

Минувшого четверга на нюйорській біржі платили $2.25 за 100 німецьких марок; $1.50 за 100 польських марок; $0.70 за 100 австрійських корон; $2.00 за 100 чехословацьких корон; $0.90 за 100 югославянських корон; $5.00 за 100 сербських динарів; $3.35 за 100 фінляндських марок; $3.35 за 100 румунських левів; За посилку 1.000 галицьких корон банки брали $13.50 вже з пересилкою. — Українські газети зі старого краю доносять, що курс американського доляра в Галичині при вимінї на тамошні корони є далеко висший ніж при вимінї в Америці. Тому примірoм львівський „Вперед" радить нашим людям, що виїзджають з Америки до Галичини, або на Буковину, або на Угорусь — не міняти долярів в Америці на старокраєві гроші але везти їх зі собою до старого краю, де дістануть за доляр більшу суму гроший при виміні.

Посилка гроший почтою.

Тепер почта Злучених Держав не пересилає гроший до всїх країв сьвіта, а бодай не пересилає до Галичини, Буковини, Угоруси та до иних українських земель. Почта пересилає гроші до Франції, Англії, Італії, Голяндії і до иних країв, де тепер панує лад та порядок. Але за посилку гроший почтою треба дорого платити. Примірoм, післати до Італії 100 лірів треба зложити на почті 20 долярів; 100 франків до Франції коштує також около 20 долярів, — коли примірoм банки за 20 долярів вишлють 200 франків або 220 лірів. На пересилці гроший до Англії почта Злучених Держав заробляє 20%, до Франції 100%, до Італії 140%.

Молочний бойкот в Ню Йорку

Громадянська рада в Ню Йорку, предсїдателем котрої є адвокат Джордж Гордон Бетл, відкликала молочний бойкот, що тривав два тижні. На останних зборах постановлено підперти міський заряд в його змаганнях запровадити молочарню під контролею департаменту здоровля. Може тепер, коли місто візьме на себе доставу молока, сей конечний до життя продукт трохи потаніє. В кождім разї, чи молоко потаніє чи ні, то користь буде бодай та, що величезні зиски не будуть напливати до кишень приватних людий, але пійдуть до міської скарбниці.

Новий міністер торговлї.

На місце уступивщого Віллїяма Редфілда, президент Вілсон назначив міністром торговлї посла Йошуу Александра, з Мізури. Сенат має потвердити номінацію.

Сенатор атакує міністерство.

Сенатор Кінг, демократ з Юти, заатакував міністерство праці за се, що воно дуже благородно поступає з чужинцями, котрих призначено депортувати. З огляду на се сенатор Кінг виготовляє резолюцію, аби власть депортовання відібрати з рук міністерства праці і передати міністерству справедливости.

Платня мусить підноситись ще бодай пять літ.

Джеймс Голленд, голова нюйорської стейтової Федерації Праці, заявив, що тепер не може бути й мови про знижку платні для робітників. Противно, робітники будуть домагатись нової підвишки платні, як довго буде змагатись дорожня. Зарадити лихови можна лише в той спосіб, що ціна ріжних конечних для життя продуктів пійде вділ, що може статись хиба аж за пять літ. Тодї й робітники згодять ся на відповідну знижку платні.

Нарід не хоче прогібіції.

Для загонистих прогібіціоністів є ще один доказ, що нарід не хоче прогібіції. 20 міст і місточок у Массачусетс голосували минувшого вівтірка і всі заявили ся проти прогібіції. Навіть такі міста, як Кембрідж і Квінси, що перше через 33, а друге через 38 літ було сухим, заявили ся тепер проти прогібіції. Инші міста, що голосували проти прогібіції є отсї: Броктон, Ліомінстер, Ню Бедфорд, Пібоди, Сейлем, Волдам, Чікопі, Фол Рівер, Фічбург, Глустер, Гейвергіл, Голіок, Марлборо, Метюен, Нортгемтон, Пітсфілд, Спрінгфілд і Тавнтон. Однак сей спротив горожан не має крім морального, жадного иншого значіння, бо після стейтового закона мокрими вони можуть бути аж в маю 1920 року, коли тимчасом в січни 1920 наступить загальна прогібіція ухвалена парляментом Злучених Держав.

Будуть розслїджувати причину дорожнї паперу.

Посол Рікетс, з Огайо, вніс резолюцію в парляменті, аби настановити комісію для розслідження дорожні газетного паперу, а також для розслідження причини, що великоміські газети дістають подостатком паперу, а провінціональні не можуть дістати навіть стільки, що їм конче потрібно.

Нова скаля платні для професорів Колюмбійського університету.

Заряд Колюмбійського Університету в Ню Йорку оповістив, що незабаром професорам піднесеть ся платню меньше-більше до такого степеня: професори 6.000 — 8.000 і 10.000 долярів річно; бельфери 4.500 — 5.000 долярів; суплєнти 3.000 — 3.600 долярів; інструктори 2.000 — 2.400 долярів; помічники 1.000 — 1.200 долярів.

Повісили убийника.

У стейтовім криміналї у Ведерсфілд, Конн., повішено Никифора Нечеснюка, з Водербори, Конн., оскарженого о убийство Федора Турана в день 12. марта 1919. Нечеснюк пійшов того дня з Тураном до поблизького ліса і там ударом в голову убив його в намірі рабунку. Найвисший суд у Водербори узнав Нечеснюка 25. червня виновником і засудив на кару смерти через повішенне. Нечеснюк відпирав ся вини, однак перед виконанням вироку з початком біжучого тижня, признав ся вчасти до убийства.

Три віча У. Н. Комітету в Бруклинї.

Минувшої недїлї в Бруклинї, Ню Йорк Сіти, відбулось в однім часї нараз три віча, скликані з рамени Українського Народного Комітету. В північній дільници промовляв др. Семен Демидчук і Юліян Павчак, в полудневій Микола Д. Величко, а в дільниці Вудгейвен реферував Микола Дячишин. Цїлию сих віч було представити народови теперішне положеннє української справи та візвати суспільність до інтензивнійшої праці для добра народної справи. Віча відбулись спокійно і майже без жадного неприємного інциденту. Лише на вічу в полудневій дільниці була маленька пригода з двома „большаками", котрі прийшли на віче в намірі розбити його. Се їм не вдалось, бо з сором мусїли опустити салю.

Ленїнова кватира в Бруклинї, на чолї котрої стоять жидки, порозсилала „українських большевиків" на всї три віча, щоб — розумієть ся — вони розбили їх. Однак ті заздалегідь спізнали гнів народу, що зійшов ся протестувати проти відданя Галичини у 25-лїтну ляцьку неволю, і „дали спокій". Лише підчас відчитання резолюцій на вічу в Савт Бруклин два большаки ходили заманіфестувати себе. І коли всї присутні, принимаючи прочитані резолюції, встали на знак рішучого протесту проти рішеня мирової конференції, ті два большаки спокійно сиділи. Референт візвав їх, щоб вони — шануючи волю більшости — також встали і прилучились до протесту проти несправедливости. Парубки-большевики однак не уважали, що відданнє Галичини у польську неволю є несправедливостию і не ходїли встати. Тодї їх чемно випрошено, кажучи, що хруням між чесними Українцями нема місця, як не може бути місця худобі між людьми. — Віча покінчились примірно.

Коршемні написи мусять щезнути.

Податковий комісар в стейтї Монтана заявив властителям коршем, що всякі написи та оголошення про горячі напитки, які виднїють на коршмах, мусять щезнути. Стейт має приняти вигляд, що в нім є дійсна прогібіція.

Пригадка.

Пригадуєть ся Українцям в Джерзи Сіти і околиці, що сеї недїлї, 7-го грудня, о год. 2.15 пополудни Нюйорський Український Театер виставить гарну оперету „Запорожський Клад" у великім англійськім театрі Majestic при Гров улици (напроти Сіти Гал.) в Джерзи Сіти.

ЩО ПИШУТЬ В ЛИСТАХ.

Ляхи замордували в Рогатині о. Теодозія Кудрика.

Касино, Італія, 17. жовтня 1919. — Вп. Пане:

За сей кільометровий лист з 20/9 я Вам як найщирійше дякую. Згори зазначую, що не моя се вина, що не писав нїщо до Вас, бо Ваша адреса згубила ся і було неможливим писати. Я ждав на лист від Вас від довшого часу, бо хотів подїлитись думками з Вами і якраз наспів Ваш лист і ся можливість писаня, можливість подїлу думок вернулась. Менї надто приємно бути від Вас, свого краяна, добре знакомого, товарища, — що так скажу — недолї (чейже Ви і я блукаємо на чужині, як пес в хвилї коли наша вітчина загрожена зі всїх сторін підлими (!) ворогами!...) сих кілька слів, хоч що правда не зі всїм я згоджуюсь, що Ви сказали.

Дещо розкажу про приватні, особисті справи. Зачну від 1914 року. Вибухла люта війна. Я оставсь в дома. В серпни 1914 приходять Москалї в наше село Залуже, палять Рогатин, палять часть Солониця, знущають ся над українським народом (Українців не узнавали!), арештують наших провідників. Найбільшими ворогами стали таки наші люди. Клич „бити панїв" на панських ґрунтах зискав приклонників, любимців російського народу. Добрі люди Москалї дають, а не своє. Бий і ріж панів, лише не русских. Нарід темний — вірить. Він бе всїх, а чим? — Доносами! Розпочались арештованя. На донос залужських „чесних" громадян, арештують мене і мого батька. Доносщики тріюмфують, кажучи: „вже тепер навчимо Дзюбака Стеф. і його вченого сина". Ти шпіон — каже до мене російський офіцир жандармерії, — менї говорив твій сусід, — перепроси його прилюдно і дай (нїби я) слово, що будеш завсїгди сидїти дома, не пійдеш в місто нї в село, не будеш читати часописий і т. д., то пущу тебе (нїби мене), не буду арештував. На те все я відповів: „Як я що завинив, прошу мене арештувати, я нікого не перепрошую і жадних запорук і приречень не даю". На сю мою відповідь пустив мене на волю. Славна моя „фамілія" старалась дальше невтомимо, щоб мене арештували, та ба — вже не вдалось. Умів я викрутитись від всего. Прийшли австр. війска в липни 1915 р. Настали для мене лекші часи. За се попавсь до війска в жовтни 1915 р. Був на Угорщині. Жив як пан. Війска не знав я до січня 1916 р., бо на вправи нїколи не ходив. В січни 1916 перенїс ся на Моравію. Вже в цьвітни пійшов я в офіцирську школу, зробили капралем однорічним, дали 60 людий і вислали на фронт. Вже в грудни 1916 р. зробили мене кадетом (офіциром найнизшої ранги). Жилось знаменито, хоч порох закручував порядно в носї. В марті 1917 р. зробили мене хоруножим (офіцир II. ранги). Яко хоруножий, пережив я найбільше. Коли наші робили офензиву в східній Галичині, я стояв саме в селї Курівцях 7 км. від Тернополя. І менї прийшлось робити наступ своєю сотнею машинових крісів (се є компанія з 250 людий і 8 машинових крісів, я був командантом) через ріку Серет на село Івачів горішний. Зачалась там страшна різня і я стратив палець в лївій руцї. В січни 1918 став я поручником і ним зістаю до нинї. 28. лютого вмашерували ми на Україну через Підволочиска. Бились з большевиками, вразниками України (се ті, що не узнають України, що узнають лише одну неделїмую Рассїю). Через Жмеринку зайшли ми в Одесу. Тут був я 9 днів. Дальше через Миколаїв заїхав я в Херсон, де був довший час. Тут пізнав я лучше відносини, інтелїгенцію і низші верстви. Їздив один місяць по селах, пізнав нарід та, на жаль, більшість бажала собі царя, що дуже немило ділало на мене. 21/7 виїхав я з України на відпустку до Залужа, до рідні, сидів до 20/8. В межичасї полк мій перенїс ся на італїйський фронт і туди 20/8 1918 р. мусїв я вертати. Пережив тут страшні битви аж 30/10 1918 р. о 8.16 годині попав я в полон, де сиджу до нинї.

В полонї жиєсь менї надзвичайно добре, лише нудьга страшна як звичайно в тюрмі. З початку жилось лихо, та відносини з часом поліпшились. Тепер я занятий яко книговодець в рахунковій канцелярії. Час скоро минає — нуди зменьшилось.

Будучи при війску щадив я гріш, поміг я своїй рідні стати на здорові ноги, що дуже завистно стало горожанам села Залужа, бо думали, що мій батько стане дідом та помилились, бо став більшим паном як вони. І дійсно заощадив я собі кілька тисяч готівки, так що буду міг закінчити свої студії, як що поверну з полону.

Від рідні маю вісти дуже часто і живесь їм дуже добре. Брат мій Іван є в італїйськім полонї — здоров і живесь йому добре. Від обох швагрів і сестер вісти маю, що мене дуже тїшить; маю добрих швагрів. З Димітром Воробцем ми разом — сходимось рідко. Думаю, що він напише до Вас кілька слів, бо про Ваш лист до мене я його повідомив.

Щодо Вашого листа — то мушу Вам дещо відповісти. Нарікаєте на сьвящеників, чому не знаю. Якраз вони найбільше зробили для нашого народу, вони просьвітили наш нарід, вони провадили його до лучшої будучности, ба і провадять, чого доказом є масові арештованя сьвящеників Поляками в східній Галичині. Я-ж не син попа нї пана, а син селянина-бідака, мимо всего мушу на тій точці стати в їх оборонї. Щодо релїгії — то чейже і я не є сторонником християнсько-суспільної партії і на сю тему далоби ся поговорити більше, але відложу се на пізнїйше. Хибно зрозуміли Ви попів. Ви не беріть під увагу слів голошених зі сьвятого місця (?!), а зважте на дїла попів на прилюдних місцях, де вони виступають не як духовні, але яко світські люди. Чейже нашому Городецькому чи Кудрикови не можна закинути, що вони не працювали для народу, чого доказом є, що Поляки Кудрика арештували і так над ним знущались, що бідачисько помер. Примірів з доказами є богато.

Що наша інтелїгенція за мало працювала і працює се безперечно правда. Вже більш пів року пише ся в часописях, що виїхала українська місія (п. Севрюк) для справ полонених до Риму, (в дійсности минає 2 місяці, як приїхала!) і до нинїшного дня нїщо путнього не зробила. Писали нам справдї, що Українцї полонені будуть зібрані в українських таборах, а відти виїдуть на Україну, але покищо нічого фактичного нема і хто знає, чи скоро діждемось. Ми опішились виїхати відси на Україну битись в радах батька С. Петлюри, який стояв і стоїть непохитно на становищи самостійности України. Всякі лихі поголоски в часописях про Петлюру і д. Петрушевича є видумкою (польські брехнї). Справа українська стоїть тепер дуже добре. Щоб Поляки, що хотїли робили, правда побідить: Східна Галичина буде нашою!

Ще щодо попів, то я застерігаюсь: говорю лише про галицьких, бо американських не знаю.

Богато далоби ся писати, ти знаєте щось не маю нинї гумору, бо пишу аж чотири листи, до швагра Івана, Андрія, до дому і до брата, а пятий до Вас. Про Вас писав я до дому, щоб повідомили Вашу рідню, як Вам живеть ся. Пишете, щоб я особисто повідомив, та ба не толен, бо в Галичину не поїду; як поїду, то лише на Україну, там, де мене обовязок кличе. Маю надію мимо всього, що не різдвяні сьвята відсьвяткую в Італії, а не на Україні. Так минають мої молоді літа!! Змінив ся я не до пізнаня, постарів ся вже, колись носив я довгу бороду, нинї вже її не маю, зголив. Буду частїйше до Вас писати, прошу лише до мене писати. Моя адреса покищо тасама. Як Вам живеть ся? Дуже гарні листи лише до мене мій швагер Іван. На тім бчия закінчив нинїшне писане. — Здоровлю **Михайло Дзюбак.**

(Сей лист одержав п. Михайло Костра, з Нюарку, Н. Дж.).

Околиці Зарваниці знищені.

Онуфрій Ставничий, з Вунсокет, Р. Ай., дістав лист від свого брата Григорія, тепер в англійськім полонї в Італії, і в тім листї говорить ся, що околиці Зарваниці, підгаєцького повіту у східній Галичині, є цілком знищені. Домів у Зарваниці нема, лише руїни, а поля пориті окопами.

Дубляни, під Львовом.

Дубляни, 9. вересня 1919. — Найдорозший Мужу!... До нас почта не доходить, лиш листонош Францішек Вощак ходить що другий день до Львова і приносить; їхати нема чим, бо як Українцї відступали, то забрали коні, а як прийшли Поляки, то забрали решту... У нас, в Дублянах, Українцї забрали богато коров, лише по однїй оставили; хто мав чотири, мусів дати три, а хто дві, в того забрали одну. В той час Михайло Тушницький був начальником громади, Михайло Шпік комісаром. Вони пійшли за Українцями, і ніхто не знає, де тепер обертають ся. Було наше жите добре передтим, а тепер, то навіть страшно писати...

Тепер кажуть, щоби кождий „нумер" дав 100 кільограмів збіжа, а є такі, що самі потребують. Починають потрохи скубати... Тяжкі часи надходять. Тепер будуть парцелювати у нас панські ґрунта. Двір оставляє собі обшар довкола себе, а решта йде на парцеляцію. — **Жінка.**

(Сей лист одержав Филип Ясновський, у Слікселї, Па.).

Лихі урожаї; срібна корона вартає 14 паперових.

Калинівка, пов. Бібрка, 22-го жовтня 1919. — Дорогі Дїти!... Нїщо не зародило, бо цїлу весну і лїто падали дощі. Поля лежали облогом. Бараболь нема, бо хто засадив один корець, той зібрав два! Отже грозить нам голод, бо як нема бараболь, то нема нічого. Є лише паша для худібки, та й то не всюди.

Також страшна дорожня. Корець пшениці коштує 800 корон; цвець за роботу бере 100 корон; деко тютюну коштує 10 корон, а на день, щоб трохи закурити, треба два дека. От і накури ся... По розпаді Австрії, як були ми 6 місяців під українським зарядом, то вже було дуже добре, а тепер під польським приходить конець сьвіта. Топка соли коштує 10 корон, лїтра нафти 8 корон, кільо мяса 60 корон, а гроший нема відки взяти. Такого добра діждали ся ми під польським панованем. Бодай ми були не дочекали того.

Старайтесь там ратувати нас від тих панів. Скажіть перед цїлим сьвітом, що Ваші тати і братя проливали кров і клали голови не за Польщу, але за свою неньку Україну. Помагайте, як можете, бо ми тут безсильні. Тут нема кому за нами упімнути ся. Як инші держави за нами не вставлять ся, то ми пропали.

Коли збираєтесь приїздити до дому, то гроші виміняйте на срібло і золото, бо у нас срібла і золота нема, а ті папери не мають вартости. Срібна корона вартає 14 корон паперових, а золоті гроші ще дорозші. Гроші шкода посилати, бо виміняють на польські марки. Убране можете прислати, бо має тут велику вартість. Самі не спішіть ся ще приїздити, бо тут хто відки приїде, то обідруть до голого. Така тут конституція.

Син Микола десь на Україні, чи жие — не знаю. — Здоровлю Вас. — **Тато.**

(Сей лист одержав п. Іван ...., з Олеп, Н. Й. Назвиска не подаємо для добра його патріотичного батька).

ХРОНІЧНІ І НЕРВОВІ НЕДУГИ ЛІЧИТЬ СЯ

Коли Ви не могли доси бути вилічені, то не зневірюйтесь, а прийдіть і піддайте ся БЕЗПЛАТНОМУ баданю та дізнайте ся про мою опінію та пораду.

МУЩИНИ І ЖЕНЩИНИ

Коли Ви терпите на яку хронічну, нервову, кровну, шкірну або скомплікову недугу; або коли Вам долягає терпінє жолудка, нирок, міхура, то прийдіть на пораду ще нинї, щоби

НАЙТИ ПОМІЧ ТАМ, ДЕ МОЖНА ЇЇ НАЙТИ.

Довгі літа досьвіду в лїченю НЕРВОВИХ, ХРОНІЧНИХ І СКОМПЛІКОВАНИХ НЕДУГ уможливлюють дати Вам методичне Електро-Медичне Лїчене, яке дало поміч підчас коли инші методи зaвели, а затим много терплячих уратовало ся від мук і небезпечних операцій. 148—

ПАМЯТАЙТЕ: Зволїкане, недогляд і невластиве лїчене є небезпекою. Прийдіть до мене, коли потребуєте помочи досьвідченого і у все заосмотреного спеціяліста.

Години офісові: 9. рано до 8. веч.

Dr. LEWIS СПЕЦІЯЛІСТ

В неділї від 10. до 2. попол.

749 Sixth Ave., Bet. 42nd & 43rd Sts., New York

ПРИ ПОВОРОТІ ДО КРАЮ І ТУТ В АМЕРИЦІ

нема лїпшого ремесла від автомобільового. Я є з краю довголїтний і добрий механік і шофер в Америці. Хто вивчить ся в нашій школї, той стане добрим механіком і шофером. Будете нам вдячні по всї часи. Зважте, що наша школа є одною з лїпших в Америцї. У нас є 8 машин з 1917 р. до науки. Денні і вечірні курси. Можете заробити 25—35 дол. на тиждень. Просимо зайти до нашого офісу і порадьте ся з нами. Офіс отворений і в неділї.

Запишуйтесь до нашої школи. — I. Stepanoff, інструктор і механік.

Для інформації наш офіс отворений в неділї до 12. г. в пол. Пишіть по катальоґ.

ARENA AUTO SCHOOL, 151 W. 54th St., NEW YORK, N. Y.

ЗАПЛАТИТЕ КОЛИ ВИЛІЧИТЕСЬ З НЕДУГ КРОВНИХ АБО НЕРВОВИХ.

Офіс оснований понад 35 лїт. Не лїчимо нїчого иншого. Уживаємо найлїпших способів лїченя в сьвітї. Ми се знаємо і наші пацієнти се знають. Гемороіди рішучо лїчить ся без операції і болю. Ревматизм і всї недуги крови і нервів, без огляду як старі і тяжкі скоро лїчить ся при можливо найменьших видатках. 101—

І подумайте над сим! Нї один доляр заплатите, аж Ви зістанете вилїчені. — Години урядові: від 10. до 5. у вівтірки і суботи від 10. до 8. В неділї від 10. до 1.

(Близко 75-тої улиці).

HEIDELBERG TREATMENT, 1058 Lexington Ave., NEW YORK CITY.

Dr. M. SMITH,
16 E. 7th ST., NEW YORK.
коло Церкви св. Юрія.
Говорить по українськи.
Tel. Orchard 6072.

ЛІЧИТЬ УСПІШНО ВНУТРІШНІ НЕДУГИ І МУЩИН І ЖЕНЩИН

Також лїчить недуги скірні, жолудка і крови. Застосовує наймодернїйші електричні апарати.—Експерт-акушер—віддає услуги при породах.

Години урядові: від 8. до 10. рано, від 1. до 2. в пол. і від 6. до 8. веч.

ТЕРПЛЯЧІ МУЩИНИ

Dr. MESSEC,
124 No. 8th Street,
Philadelphia, Pa.

на недуги кровні і скірні, вичерпане, нервовість, притуплений і розсіяний ум, слабости нирок і міхура, слабі нерви, недуги катару і т.д.

ВИ ПОТРЕБУЄТЕ ПОМОЧИ
Я ДАЮ РЕЗУЛЬТАТИ

скоро, стало і по малій цїні без перерви часу у Вашій роботі. Коли Ви не могли осягнути поміч у Ваших доляглївостях і попалисьте в зневіру і починаєте тратити надію, зголосіть ся до мене, щоб я Вас збадав і побачив, що для Вас можу зробити. Я маю 20-лїтну безперервну практику в медицині і оперованю в стейтї Пенсильвенія лїченя хронічних недуг, нервових і скомплікованих слабостий а Ви осягнете користь з мого досьвіду, бо я заопікуюсь Вами особисто кождого часу як Ви прийдете. Я буду лїчити Вас найлїпшими модерними і науковими методами якими лиш розпоряджаю, так електричними як і медичними. Колиб я не міг після свого осуду Вам помочи, то я Вам скажу. Коли Ви є недужі, немічні, нервові або вичерпані, порадьте ся мене.

НОВА МЕДИЧНА СИСТЕМА

Електричне лїчене і пряме застрікуване крови через щіплене бензольсом і серум, яких я уживаю запевнять Вас про добрі успіхи.

Dr. MESSEC СПЕЦІЯЛІСТ
124 N. 8th Street
PHILADELPHIA, PA.

ПОРАДА ДАРОМ.

ГОДИНИ ОФІСОВІ: щодня від 9. рано до 8. вечер.
В неділї від 10. до 1. в полудне.

Недужі мущини і женщини

ПРИХОДІТЬ ДО МЕНЕ!
З ЯКОЮБУДЬ ХРОНІЧНОЮ, НЕРВОВОЮ І ДОЛЕГЛИВОЮ СЛАБОСТЮ ЯКІ ВИМАГАЮТЬ ОПІКИ ЛІКАРЯ СПЕЦІЯЛІСТА.
ШУКАЙТЕ ПОМОЧИ ТАМ, ДЕ ЇЇ МОЖНА НАЙТИ.
І вейтайте правою дорогою до доброго здоровля.

PROFESSOR
Dr. Colhouer
717 LIBERTY AVE.,
PITTSBURGH, PA.

Години урядові: від 9-ої рано до 4-тої попол., а вечерами від 6. до 8-мої.

В неділї від 10. рано до 2 попол.

ОГЛЯДИНИ НЕ БУДУТЬ ВАС КОШТУВАТИ НІЧОГО, коли віддасьте ся його опіці. Докладні ОГЛЯДИНИ відкриють Ваш ПРАВДИВИЙ ФІЗИЧНИЙ СТАН і впровадять Вас на добру дорогу до здоровля, защадять Вам терпіня і усунуть всякі непевности.

Довгі літа практики. Найновійші успішні методи, медичні і електричні апарати. Новомодне уладжене. Все тут як найлїпше для недужих людий.

Сотки мущин і женщин уникнуло операцій через послїдне застосоване найновійших наукових метод.

Коли Ви не могли найти доси пільги у Ваших терпінях і чуєтесь звівірені, то зголосїть ся до МЕНЕ і переконайте ся які успіхи можна осягнути для Вашого здоровля, при приміненю найновійших метод у лїченю.

ЧИ ВИ ТЕРПИТЕ

на ослаблене нервів, болї в крижах, втрату памяти, битє серця, слабість нирок, задухичивість, пригноблене, болї голови, хрошї, прищи, ослаблене членів тїла; больки, скірні виклади, катар, пече Вас горло, болї жолудка і в крижах, болї горла, горячку запір, ревматичні болї, праші? Сї як і другі недуги є першою прояввою, яка може нанести шкоду Вашому здоровлю.

Ми уживаємо на кров славний сьвітовий лїк проф. Ерліха 606-914.

Я лїчив мущин і жінок через довгі роки. Ваші відвідини упевнять Вас про мої спосібности і вдоволять Вас, бо я поможу Вам в скорім часї. Я лїчу саму причину недуги а її симптоми уступають скоро. Памятайте, що порада є зовсїм безплатна. — Приходіть до мене сейчас, коли шукаєте помочи лікарської. Зволїкане є небезпечне.

Dr. COLHOUER Succ. to **Dr. COOPER,** 717 LIBERTY AVE., PITTSBURGH, PA.